

Jaarstukken 2013

Gemeente Brunssum

Brunssum is een gemeente met bijna 30.000 inwoners, gelegen in het noordelijk deel van de Stadsregio Parkstad Limburg. De gemeente heeft haar ontwikkeling te danken aan de opkomst van de mijnindustrie. Begin vorige eeuw bestond Brunssum uit de dorpskern Brunssum en het gehucht Rumpen. In een periode van amper 100 jaar groeide de gemeente uit van een dorp met circa duizend inwoners tot een stad.

De ligging van Brunssum aan de grens van Nederland, in het Limburgse heuvelland, leidt tot een drukke uitwisseling met de bewoners van Duitsland en België. Dat geeft Brunssum een gezellig, bijna on-Nederlands karakter met vitale culturele activiteiten en een uniek stadsbeeld.

Brunssum is gemeente waar het plezierig wonen is. De stad heeft een groen karakter, met een ruim opgezette verkaveling en grote tuinen, veel laanbeplanting en grote parken en natuurstroken. De erfenis van de tuinstad-architectuur die hier in de jaren tien en twintig van de twintigste eeuw ontstond en die in de talloze historische mijnwijkjes behouden is gebleven. In 2009 werden de voormalige mijnwijken van rijksweg aangegeven als 'beschermd stads- en dorpsgezicht'. Brunssum beschikt daarmee over het grootste 'beschermd gezicht' van Nederland.

Brunssum heeft ook de bezoeker veel te bieden. De stad is prachtig gelegen in een bosrijke omgeving. De Brunsummerheide strekt zich uit over 2.000 ha, waarvan een gedeelte natuurreservaat is. Het terrein biedt mooie afwisselende vergezichten en wordt in de zomer 'bewoond' door een kudde schapen. 's Winters is er volop gelegenheid tot langlaufen. De waterpartij van de Rode Beek met zijn strand van zilverzand is een door wandelaars en dagrecreanten veel bezocht gebied. Tevens biedt het Schutterspark diverse recreatiemogelijkheden, zoals het "Blotevoetenpark", het Schuttershüske, de Minihaven, de pompgebouwen en de speeltuin. Dit alles heeft er aan bijgedragen dat Brunssum de 3^e prijs in het kader van de groencompetitie Entente Floriale 2013 in de categorie steden heeft ontvangen.

Het leefklimaat en de grote diversiteit aan voorzieningen maken Brunssum tot een fijne gemeente.

Voorwoord

Geachte lezer,

Hierbij bieden wij, als college van B&W, u het jaarverslag van 2013 aan. In dit jaarverslag legt de gemeente Brunssum verantwoording af over de belangrijkste gemeentelijke inspanningen van het jaar 2013.

De programmarekening geeft per programma inzicht in de opbouw van het jaarresultaat. Dit is gecorrigeerd met de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves, hetgeen leidt tot het uiteindelijke jaarresultaat 2013.

Het jaarresultaat wijkt, met name door incidentele posten af van de laatste programmarapportage van 2013. De verantwoording over de programma's geeft een beeld van de in 2013 geboekte resultaten en wat het heeft gekost. Voor uitgebreide financiële informatie verwijzen wij u naar het financieel onderdeel van de jaarrekening.

Brunssum sluit het jaar 2013 af met een financieel resultaat van € 1.953.000 positief ten opzichte van de bijgestelde begroting.

De rekeningcommissie van de gemeenteraad zal de jaarstukken in 27 mei en 4 juni behandelen en op 17 juni 2014 is de vaststelling door de Raad gepland.

Wij willen iedereen bedanken voor zijn of haar bijdrage aan de realisatie van het jaarverslag 2013.

Het college van Burgemeester en Wethouders

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bestaat uit een overzicht van de leden van het college van B&W en de daarbij behorende indeling van de ambtelijke organisatie.

Hoofdstuk 2 omvat de financiële uiteenzetting. In dit hoofdstuk wordt het resultaat over 2013 toegelicht. Ook komt de stand van de reserves en voorzieningen aan bod, inclusief een toelichting hierop.

De beleidsmatige verantwoording per programma vormt hoofdstuk 3 van het jaarverslag. De gemeenteraad heeft in de programmabegroting 2013 zes programma's vastgesteld. In dit jaarverslag legt het college van B&W per programma verantwoording af over de geleverde prestaties in 2013, met name de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (kortweg BBV) is voorgeschreven dat in het jaarverslag naast een passage over bedrijfsvoering een aantal paragrafen moet worden opgenomen. Deze paragrafen staan in hoofdstuk 4. Onderwerpen als bijvoorbeeld grondbeleid en lokale heffingen, die overigens ook onderdeel uitmaken van de programma's, worden op deze manier nader uit- en toegelicht

In hoofdstuk 5 is de balans opgenomen en de uitgebreide toelichting hierop.

Ten slotte is in Bijlage 8 een begrippenlijst en een afkortingslijst opgenomen

Inhoudsopgave Jaarstukken

Jaarverslag 2013

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.	Inleiding	10
2.	Bestuur en organisatie	11

Hoofdstuk 2 Financiële verslaglegging

1.	Financieel resultaat 2013	15
2.	Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting	16
3.	Resultaatbestemming 2013	17
4.	Reserve	19

Hoofdstuk 3 Programmaverantwoording 2013

1.	Programma 1 Bestuurlijke Pijler	21
2.	Programma 2 Sociale Pijler	27
3.	Programma 3 Ruimtelijke Pijler	30
4.	Programma 4 Economische Pijler	36
5.	Programma 5 Maatschappelijke Pijler	42
6.	Programma 6 Algemene Middelen	50
	Totaal Generaal	53

Hoofdstuk 4 Paragrafen

1.	Lokale heffingen	54
2.	Weerstandvermogen	64
3.	Onderhoud kapitaalgoederen	68
4.	Financiering	72
5.	Bedrijfsvoering	76
6.	Verbonden partijen	80
7.	Grondbeleid	84
8.	Krimp	90
9.	Bezuinigingen	92

Jaarrekening 2013

1.	Programmarekening	94
	a Overzicht van baten en lasten	95
	b Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	108
	c Overzicht incidentele baten en lasten	111
2.	Balans en toelichting	112
3.	Gebeurtenissen na balansdatum	134
4.	Sisa bijlage	135

Bijlagen:

1.	EMU-saldo	144
2.	Overzicht programma's en producten	145
3.	Lijst verbonden partijen	160
4.	Overzicht grondexploitaties	164
5.	Lijst gebruikte afkortingen	165

Jaarverslag2013

Gemeente Brunssum

Hoofdstuk 1 Algemeen

1. Inleiding

Het jaar 2013 was voor de gemeente Brunssum financieel gezien een roerig jaar, veroorzaakt door rijksontwikkelingen, met name de 3 decentralisaties van rijkstaken. Ook de ontwikkelingen rondom het SW-bedrijf kosten veel energie. Veel tijd werd ook geïnvesteerd in de voorgenomen ambtelijke fusie Brunssum-Landgraaf.

Brunssum kreeg in 2010 al te maken met de gevolgen van de kredietcrisis, en de daarbij aangekondigde rijksbezuinigingen. Naast een aantal bezuinigingen die op korte termijn werden doorgevoerd, is toen ook gewerkt aan een bezuinigingsoperatie voor de jaren na 2011. Hierbij werd een nieuwe strategische koers uitgezet waarbij vooral op langere termijn bezuinigingstaakstellingen zijn opgenomen. In totaliteit kwam deze bezuinigingsronde uit op een bedrag van € 4,8 miljoen (inclusief een personele bezuinigingstaakstelling van € 1 miljoen). Begin 2012 was echter een nieuwe incidentele bezuinigingsronde noodzakelijk voor een bedrag van € 2,3 miljoen. Dit werd veroorzaakt door ontwikkelingen rondom Licom en een aanzienlijk lagere Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. Ook in 2013 zijn als gevolg van teruglopende inkomsten en het deels niet realiseren van ingeboekte besparingen, aanvullende bezuinigingsvoorstellen voorbereid voor de jaren vanaf 2013, van structureel ruim € 1 miljoen bovenop de eerder vermelde € 4,8 miljoen.

Voor 2013 had de Raad, een bedrag van bijna € 1,1 miljoen ter beschikking gesteld aan het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL). De Raad heeft niet ingestemd met de door WOZL gevraagde verhoging naar bijna € 1,6 miljoen. Echter de meerderheid van de deelnemende gemeenten heeft hier wel mee ingestemd, zodat de gemeente Brunssum ook gebonden is aan dit besluit en dus uiteindelijk bijna € 1,6 aan bijdrage heeft verstrekt voor het jaar 2013.

Ondanks al deze financiële tegenvallers, is het jaar 2013 met een positief resultaat afgesloten. Hoe deze gelden worden besteed, ziet u in de resultaatbestemming. Het positieve resultaat betreft voornamelijk incidentele posten die niet doorwerken naar komende jaren. Dit positieve resultaat beperkt dan ook niet de bezuinigingsmaatregelen die voor komende jaren op de rol staan.

2. Bestuur en organisatie

College van Burgemeester en Wethouders

Het college van Burgemeester en Wethouders zorgt voor het dagelijks bestuur van de gemeente en doet de voorbereiding en uitvoering van gemeentebesluiten. Het college heeft ook de bevoegdheid om zelf beslissingen te nemen, zoals het aangaan van contracten. Het college van Brunssum bestaat naast de burgemeester uit vijf wethouders

Burgemeester. L.M.C. Winants

Portefeuille: Voorzitter gemeenteraad, Voorzitter college van B&W, Algemene Zaken, Bevolking/burgerlijke stand, Brandweer, Handhaving, Openbare Orde en Veiligheid, Voorlichting, Rampenbestrijding, Interne Zaken, Personeel & Organisatie, I&A, Regionale Zaken, Acquisitie Economische Zaken, (Inter-)Nationale contacten.

Wethouder J.H.T.J van Oppen (VVD) - eerste locoburgemeester

Portefeuille: Onderwijs, Financiën, Economische Zaken, Gebruik Voorzieningen, Eigendommen, Project Masterplan Treebeek (met name onderwijsvoorziening), Project Masterplan Centrum (met name onderwijsvoorziening), Gemeenschapshuizen (behalve d'r Brikke-oave)

Wethouder Ing. E. Geurts (PvdA) - tweede locoburgemeester

Portefeuille: Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Volkshuisvesting, Verkeer, Parkstad Limburg, Grondzaken (vervreemding eigendommen), Monumenten, Project Masterplan Treebeek, Project Masterplan Centrum, Project Oostflank / Schutterspark

Wethouder G.M.E. Gerards (BCD) - derde locoburgemeester

Portefeuille: Jeugd- & Jongerenwerk, Centrum voor Jeugd en Gezin, Speeltuinen & Openbare Speelgelegenheden, Halt, Kinderopvang & Peuterspeelzalen, Onderwijsachterstanden-beleid, Welzijn, Ouderenbeleid, Bibliotheekwerk, Dierenwelzijn, Wijkgericht Werken, Alsdorfcomité, Kermis, Inburgering Vreemdelingen / Nieuwkomers, Sport & Accommodaties, Vrijwilligerswerk.

Wethouder H.J. Janssen (Borger) - vierde locoburgemeester

Portefeuille: Sociale Zaken & Arbeidsmarkt, ISD BOL, Armoedebeleid, WSW, Bestuurlijke Vernieuwing / Communicatie, Cultuur, Evenementen, Subsidieverlening, Betere Buren .

Wethouder Drs. T.T.J. Gelissen (CDA) - vijfde locoburgemeester.

Portefeuille: (Gezondheids)zorg, GGD, WMO, Gehandicaptenbeleid, Verslaafdenzorg, Schuldhulpverlening/ Kredietbank, Marktzaken, Recreatie & Toerisme, Milieu & Afval, Vergunningverlening, Maatschappelijk Werk.

De ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie ondersteunt en adviseert het college van B&W en staat onder leiding van de gemeentesecretaris.

De ambtelijke organisatie is onderverdeeld in 5 diensten en 2 stafafdelingen.

1. Dienst Beleid en Strategie (Directeur de heer drs. R.H. Das)
2. Dienst Projecten (Directeur de heer drs. R.H. Das)
3. Dienst Leefomgeving (Directeur de heer H.G.M. van de Roer)
4. Dienst Gemeentewinkel (Directeur de heer W.M.J. Reumkens)
5. Dienst Backoffice. (Secretaris)

Stafafdeling AJZ (afdelingshoofd de heer Mr. H.G. Laeven tot 1 december 2013)

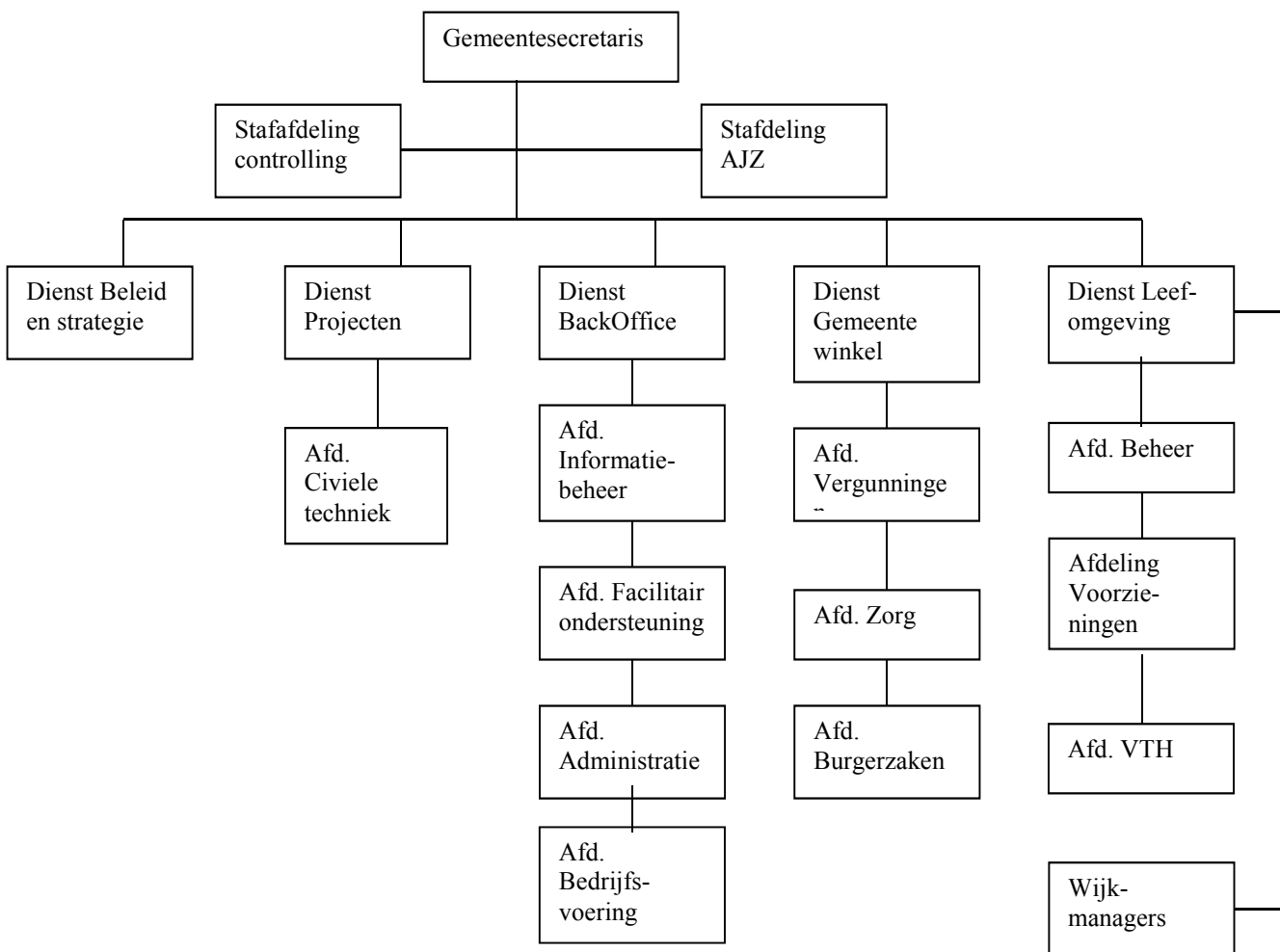
Stafafdeling Controlling (afdelingshoofd de heer Mr. H.G. Laeven tot 1 december 2013)

De directeuren van de betreffende diensten vormen samen met de gemeentesecretaris het managementteam.

Afgelopen jaren zijn verschillende ambtelijke werkzaamheden ondergebracht bij een samenwerkingsverband, zo is sociale zaken opgegaan in de intergemeentelijk sociale dienst (ISD-BOL) en de gemeentelijke belastingen is overgegaan in de (GBRD c.q. BsGW).

Per 31 december 2013 bestond het ambtelijke apparaat uit 192,08 fte (werkelijke bezetting).

Organigram gemeente Brunssum per 31-12-2013

Hoofdstuk 2 Financiële verslaglegging

1. Financieel resultaat 2013

Het exploitatieresultaat 2013 is € 1.953.000 positief. In 2012 was het resultaat € 1.737.000 positief.

Resultaat jaarrekening	Rekening 2012	Begroting (bijgesteld) 2013	Rekening 2013
Baten	89.826	85.192	94.889
Lasten	-90.126	-88.519	-95.364
Saldo baten en lasten vóór bestemming	-300	-3.327	-475
Bij: Verwerkte onttrekkingen aan reserves	7.304	9.308	9.537
Af: Verwerkte stortingen in reserves	-5.267	-5.981	-7.109
Resultaat na bestemming	1.737	0	1.953

Toelichting bovenstaand overzicht:

* Bedragen * € 1.000,--

* - = nadelig budgettair effect

NB.

Alleen stortingen en onttrekkingen in reserves die zijn opgenomen in de begroting en die overeenkomstig de begrotingssystematiek zijn bepaald, zijn verwerkt in de jaarrekening.
Alle overige stortingen en onttrekkingen dienen in het kader van de resultaatbestemming te gebeuren.

De afwijkingen 2013 betreffen evenals in 2012, voornamelijk incidentele zaken. De analyse van de afwijkingen is hierna per programma vermeld.

2. Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting (inclusief begrotingswijzigingen)

Het resultaat bedraagt € 1.953.000 positief. Hierbij is reeds het treffen van een Voorziening huisvesting GGD ZL ad € 225.000 verwerkt. Het resultaat ligt met name door incidentele posten boven de prognoses die gemaakt werden in de programmarapportages over 2013.

Alle bedragen zijn in duizenden euro's

+ is nadelig: hogere uitgaven lagere inkomsten | - is voordelig: lagere uitgaven/hogere inkomsten

Exploitatie	Initiële Begroting 2013	Begroting na wijziging 2013	Realisatie 2013	Realisatie - Begroting
SALDO BATEN EN LASTEN				
1 - Bestuurlijke Pijler	9.783	9.949	10.146	197
2 - Sociale Pijler	12.327	13.337	10.668	-2.669
3 - Ruimtelijke Pijler	7.507	7.772	8.647	875
4 - Economische Pijler	61	200	-268	-468
5 - Maatschappelijke Pijler	10.617	10.767	10.118	-649
6 - Algemene Middelen	-39.629	-38.698	-38.836	-138
SALDO (exclusief Resultaatbestemming)	666	3.327	475	-2.852
SALDO RESULTAATBESTEMMING				
	-666	-3.327	-2.428	899
Saldo na bestemming	0	0	-1.953	-1.953

Per programma zijn de belangrijkste afwijkingen, uitgesplitst naar incidenteel en structureel, vermeld.

4. Resultaat bestemming 2013

In het kader van de resultaatbestemming stellen wij u voor de volgende, in 2013 niet (volledig) gebruikte budgetten over te hevelen naar 2014:

Overzicht van de niet (volledig) gebruikte budgetten c.q. verplichtingen		
1	Het restant van diverse budgetten van de griffie over te hevelen naar 2014. Naar verwachting worden er in het kader van het inwerken van de nieuwe raad op dit budget voor 2014 overschrijdingen verwacht.	17.400
2	Restant controlekosten overhevelen naar 2014 ter dekking extra controlekosten die pas in 2014 geboekt zijn	10.000
3	Vorming "Voorziening afwikkeling beëindigingsovereenkomst"	278.700
4	Het positieve resultaat GHOR overhevelen naar 2014 t.b.v. aanpak drugspannen	6.200
5	Het terug ontvangen bedrag RIEC is gereserveerd voor de dekking van de stijgende kosten Veiligheidshuis, staat gepland voor 2014	15.900
6	Conform collegebesluit d.d. 14-05-2012 (nr. 310991) dient dit bedrag te worden overgeheveld t.b.v. de bijdrage aan bureau VSV Parkstad Limburg voor de jaren 2014 en 2015	4.000
7	Extra RETOUR-trajecten in 2014	30.000
8	Voor het aandeel in deze kosten bureau VSV Parkstad Limburg 2013 is nog geen factuur ontvangen, derhalve budget overhevelen naar 2014.	3.200
9	Niet bestede adolescentengelden (onderdeel Algemene uitkering 2013) doorschuiven in kader van project Obesitas (B&W besluit d.d.20-12-2013 nummer 463085)	16.800
10	T.b.v. de organisatie 'jaar van de mijnen 2015	7.300
11	Detachering Medewerkers WOZL 2014 B&W-besluit d.d. 18 maart 2014 (nr.499407)	170.000
12	In het kader van onderhoudsplicht/regulier onderhoud openbare speelplekken overschot 2013 over hevelen naar 2014	16.900
13	Er wordt een tekort van de Kredietbank Limburg over 2013 verwacht	7.500
14	Rekenmodel Participatiewet IROKO (doorrekening effecten participatiewet in 2014)	2.000
15	Het restant van het invoeringsbudget 2013 Transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de Wmo dient te worden overgeheveld.	62.600
16	In het jaar 2011 werd van de Provincie Limburg een subsidie ontvangen voor de ontwikkeling van een digitale sociale kaart. Aangezien dit project niet door is gegaan, zal dit subsidie teruggestort dienen te worden naar de Provincie Limburg.	12.500
17	Uitvoeringskosten inburgering ontvangen in 2013 via de algemene uitkering t.b.v. de jaren 2014 en volgende jaren (decembercircularisatie 2013)	22.300
18	Na realisatie van de Brede School Langeberg is het resultaat dat er uit de gevormde reserve een bedrag kan is vrijvallen ad € 541.200) in het resultaat, hiervan wordt nu:	
18a	- conform B&W besluit van 5-2-2013 wordt van dit bedrag € 65.000 gestort in de voorziening groot onderhoud Brede School Langeberg	65.000
18b	- t.b.v. sloopkosten gymzaal terborchstraat in de decentralisatie reserve onderwijs conform B&W besluit van 5-2-2013.	70.000
	- het dan resterende bedrag ad € 406.200 wordt teruggestort naar de reserves waaruit deze indertijd zijn onttrokken, namelijk	
18c	2/3 deel naar de Algemene Reserve	270.000
18d	1/3 deel naar de Decentralisatie reserve onderwijs	136.200
19	Nodig om aan Young Xperience Sport Edition toch uitvoering te kunnen geven in 2014	5.000
20	Nodig t.b.v. toekomstige opleidingskosten (cursussen /herhalingslessen) en kosten aanschaf materialen AED	19.900
21	Het in 2013 gereserveerde bedrag ad € 12.000,- voor het project "Skills 4 Life" is in 2013 niet besteed kunnen worden daar dit project wordt doorontwikkeld op het gebied van obesitas en dit pas in 2014 operationeel zal zijn.	12.000
22	De geplande ouderactiviteit "Kiezers en Druppels" in is 2013 gestart, maar deze zal pas in 2014 tot kosten leiden.	1.600
23	Een bedrag ten behoeve van de incidentele dekking van de kosten in het kader van de Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)	15.000
24	Dit bedrag zal nodig zijn om de kosten van de regionale samenwerking in 2014 te	

	financieren, een aantal pilots uit te voeren en een aantal incidentele kostenposten (zowel voor de decentralisatie jeugdzorg als voor het integrale sociale domein) op te vangen.	56.100
25	Meerjarige middelen voor geluidmetingen Awacs, bedoeld voor Brunssum, Onderbanken en Schinnen. De eindafrekening over voorgaande jaren vindt in 2014 plaats.	7.400
26	Overhevelen t.b.v continueren duurzaamheidseducatie basisscholen (lopende opdracht schooljaar 2013-2014 en start schooljaar 2014-2015)	23.200
27	Overhevelen naar 2014 om de actualisatie van bestemmingsplannen af te kunnen ronden	41.800
28	Budget Welstandsnota € 55.000 volgens versie 472025 initiatief raad	55.000
29	Inzake het in 2012 afgeronde krediet Opwaardering Pompgebouwen hebben wij alsnog btw terugontvangen. Dit bedrag zal worden gestort in de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen t.b.v. oplossen problematiek Pompgebouwen	145.500
30	Transitie Participatiewet	75.000
31	Inzet Betere Buren	200.000
32	Beweegpaden Emmapark	35.000
33	Uitzending evenementen	10.000
34	Bevrijdingsdag 2014	15.000
35	Scholen Bewegen en Beweegplein	20.000
36	Tegels Schoolstraat	1.500
37	Alsdorf	3.000
38	Cultuur inzake monumentale steen Gregorius Ziekenhuis	5.000
39	Parkeerproblematiek BSV Limburgia tijdens trainingsavonden en voetbalactiviteiten in het weekend. Met het afstoten van het voetbalveld gelegen aan de Schinvelderstraat bestaat de mogelijkheid een 38-tal parkeerplaatsen aldaar te realiseren.	60.000
40	Inzetten ter eenmalige dekking de niet te realiseren taakstelling in 2015	51.500
41	Inzetten ter dekking van het niet doorgaan van de 5% korting op ISD-BOL 2015	95.000
	Totaal	2.178.000

Recapitulatie resultaatbestemming

Recapitulatie:

Resultaat uit bedrijfsvoering	€ 1.953.000
Bij:	
Onttrekking Algemene Reserve ter dekking van de huisvestingsproblematiek GGD (dat alsnog is verwerkt in de jaarrekening 2013)	€ 225.000
sub-totaal	€ 2.178.000
Af:	
Totaal resultaatbestemmingsvoorstellen	€ 2.178.000
Totaal resterend resultaat	€ 0

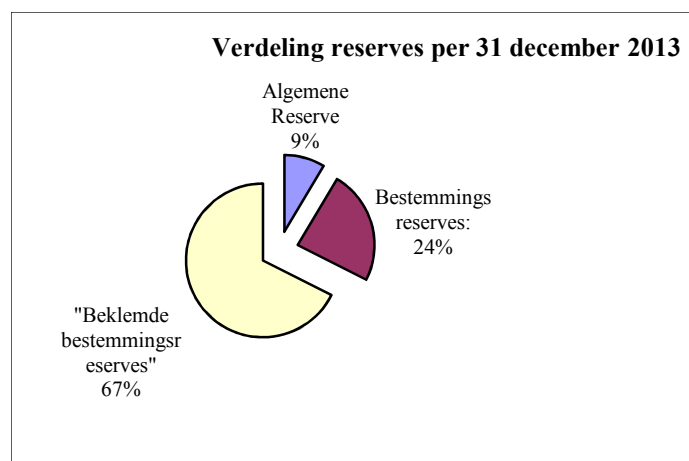
NB: Bij de afronding van de jaarrekening is het financieel van de Huisvestingsproblematiek GGD alsnog in de gemeentelijke jaarrekening verwerkt.

Het was eerder de bedoeling dit in de het jaar 2014 te verwerken en te dekken via een onttrekking aan de Algemene Reserve. Omdat dit bedrag nu verwerkt is in 2013 is de hierbij behorende onttrekking aan de Algemene Reserve ook verwerkt als onderdeel van de resultaatbestemming. (zie gemeentebld 2014/8)

5. Reserves

Het totaal van de reserves van de gemeente bedraagt eind 2013 € 53 miljoen. Hiervan is een bedrag van ruim € 36 miljoen niet vrij besteedbaar. Het resterende bedrag van € 17 miljoen is wel vrij besteedbaar. Een ruim aantal van deze reserves bevat voldoende middelen om de beoogde doelen te kunnen realiseren. Tevens kunnen met deze bedragen de eventuele tegenvallers worden opvangen. Wij verwijzen in dit verband ook naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Reserves bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2012	Toevoeging incl.rente	Onttrekking	Saldo 31-12-2013
Algemene Reserve	3.483	2.038	1.824	3.697
Schommelfonds bezuinigingen 2011-2014	620	693	476	837
Totaal	4.103	2.731	2.300	4.534
Bestemmingsreserves:				
Reserves bestuurlijke pijler	122	38	62	98
Reserves sociale pijler	4.440	1.695	791	5.344
Reserves ruimtelijke pijler	742	70	468	344
Reserves economische pijler	242	19	72	189
Reserves maatschappelijke pijler	6.025	605	91	6.539
Reserves algemene middelen	445	97	401	141
Bestemmingsreserves sub-totaal	12.016	2.524	1.885	12.655
Bestemmingsreserves die niet zonder aanpassing begroting kunnen worden bested				
Reserve Belegde Essentgelden	22.045	-	-	22.045
Reserves ter dekking van kapitaallasten	11.491	551	2.224	9.818
Reserve Investeringsfonds 2015	1.669	-	-	1.669
Egalisatiereserves MIP OR	1.058	206	509	755
Reserve Integraal Soc.Beleid	-	407	-	407
Egalisatiereserves inz. bedrijfsvoering	400	688	856	232
Inzet alleen na overeenstemming met Wel	-	-	-	-
Herstructureringsreserve	876	1	27	850
"Beklemd bestemmingsreserves"	37.539	1.853	3.616	35.776
Algeheel totaal eigen vermogen	53.658	7.108	7.801	52.965

Wat willen we bereiken?	Nr.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
		<p>wijk. De nadruk van het wijkgericht werken zal de komende jaren verschuiven van het oplossen van fysieke knelpunten in de openbare ruimte naar het bevorderen van de sociale cohesie in de wijken.</p> <p>Hiermee moet worden bewerkstelligd dat bewoners zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid nemen voor hun woon- en leefomgeving. De strategische toekomstvisie 'Brunssum 2025' beschrijft op basis van de identiteit en onderscheidende kracht van onze gemeente de richting waarin de lijnen voor de diverse beleidsterreinen worden uitgezet. Het visiedocument fungeert als toetsingskader bij het maken van keuzes en leidt derhalve tot meer helderheid voor de toekomst en draagvlak om de gewenste veranderingen vorm te geven. Mede op basis van aanbevelingen van de Rekenkamercommissie zal in 2013 het transitieproces worden gestart, waarbij de strategische keuzes worden geoperationaliseerd. Op basis van de toekomstvisie beoordelen we in 2013 de samenhang in ons beleid en zorgen we zo nodig voor versterking van de onderlinge verbanden. In het licht van de bezuinigingsnoodzaak onderzoeken we tevens de mogelijkheden voor beleidsreductie.</p>	<p>In het laatste kwartaal van 2013 is gestart met het opstellen van een overdrachtsdocument voor de nieuwe raad, waarin het huidige beleid is afgezet tegen de beleidslijnen van de strategische visie. Dit overdrachtsdocument, dat inmiddels gereed is en de overgang tussen oude en nieuwe raadsperiode markeert, geeft een beeld van de beleidsterreinen, die visieproof zijn en waarop het beleid ongewijzigd kan worden voortgezet, geeft inzicht in het beleid, dat geactualiseerd dient te worden en inventariseert de thema's, waarop kaderstellend beleid ontwikkeld dient te worden. Met ingang van de nieuwe raadsperiode start ook pas het uitvoeringsproces van de strategische visie. Het raadsprogramma 2014-2018 omvat het samenhangend beleid voor de komende jaren, waarin naar verwachting zoveel mogelijk rekening is gehouden met de strategische keuzes uit de toekomstvisie.</p>
2. Integrale veiligheid			
Voorkomen van de toename van drugsoverlast en -criminaliteit.	2.2	In samenwerking met politie en woningverenigingen drugsoverlast en -handel opsporen en aanpakken. Het flexteam frequenter inzetten in aanvulling op de zogenaamde hennepaaldagen van de politie. Zo nodig panden sluiten	In samenwerking met politie/justitie, woningvereniging en energieleverancier is onder toepassing van het door de burgemeester in december 2012 vastgestelde Damoclesbeleid in 2013 gestart met het structureel sluiten van panden, waarin zich hennepplantages/drugs bevonden. Er zijn 4 waarschuwingen uitgegaan en 7 panden gesloten.
Voorkomen van financieel economische criminaliteit en	2.3	Versterken van de aanpak van de georganiseerde criminaliteit,	Conform

Wat willen we bereiken?	Nr.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
weten van malafide ondernemers.		<p>vanuit zowel de vergunningverlening als de bestuurlijke aanpak.</p> <p>Het Bibob-beleid actualiseren.</p>	<p>Inmiddels is de Wet Bibob gewijzigd, waardoor de gemeente meer bevoegdheden krijgt. Alle bij gemeentelijke verordening geregelde vergunningen zouden onder de Wet Bibob kunnen komen te vallen. Ook kunnen vastgoedtransacties waarbij de overheid een van de contractpartners is aan een Bibob-procedure worden onderworpen. Als gevolg hiervan dient het gemeentelijke Bibob-beleid te worden geactualiseerd. De afspraak om te komen tot regionale afstemming van beleid leidt tot enige vertraging. Naar verwachting geschiedt afronding van de beleidsvoorstellen hierdoor in de loop van 2014</p>
4. Samenwerking			
<p>Het binnen de beschikbare middelen realiseren van maximale resultaten voor onze burgers van Brunssum. Het mede zorg dragen voor de noodzakelijke herstructurering en economische structuurversterking van de regio Parkstad Limburg, waarvan Brunssum onlosmakelijk deel uitmaakt.</p>	4.1	<p>Ons college zet vooral in op krachtenbundeling en samenwerking</p> <p>De inspanningen in Parkstad - verband zijn van strategische aard en met name gericht op het uitvoeren van de investerings- en ontwikkelingsprojecten die zijn benoemd in het regioprogramma 2010-2014. In samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partners wordt gestreefd naar een vitale leefbare regio met een veerkrachtige economische structuur, een dynamische en zelfredzame bevolking, een goede kennis- en onderwijsinfrastructuur en een regio die functioneert als een grensoverschrijdende netwerkstad. Het gaat daarbij concreet om de volgende programma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Herstructurering -Infrastructuur als drager van de economische ontwikkeling/grensoverschrijdend openbaar vervoer -Gebiedsontwikkeling <p>Parkstadring</p>	<p>De raden van Parkstad hebben niet eind 2012, maar pas in oktober 2013 besloten over de toekomstige samenwerking in Parkstad. Inhoudelijk blijft het regioprogramma "Naar een duurzame vitale regio" leidend. De inrichting van de samenwerking verloopt vanaf 2014 echter langs twee sporen, nl. via de kernsamenwerking en via flexibele samenwerking. Op de kernagenda staan in ieder geval de thema's Ruimte, Wonen/Herstructurering, Mobiliteit en Economie/Toerisme, thema's waarvan alle 8 gemeenten hebben aangegeven, dat deze zo belangrijk zijn, dat afspraken hierover voor de colleges van de gemeenten bindend zijn. Voor andere thema's kunnen twee of meer gemeenten besluiten te gaan samenwerken: de keuze agenda.</p> <p>De nieuwe Gemeenschappelijke Regeling</p>

Wat willen we bereiken?	Nr.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
		<p>-Open campus Avantis en Nieuwe energie</p> <p>-Centrum Parkstad</p> <p>-Onderwijs en arbeidsmarkt</p> <p>De komende jaren staan voor Brunssum op de agenda: de gebiedsontwikkeling Parkstad-Buitenring met de Nature Wonder World, de herstructurering van bedrijventerrein Bouwberg en Ora et Labora, de ontluizing van de Rode Beek, en de herstructurering van Brunssum - Centrum / -Noord. Over de toekomst van het Pact van Parkstad valt eind 2012 een beslissing. Eerst dan is duidelijk of en zo ja op welke wijze de huidige samenwerking wordt gecontinueerd.</p>	<p>is nodig om invulling te geven aan het werkgeverschap van het regiobureau. De rol van AB=DB, bestaande uit de burgemeesters van de 8 gemeenten, is die van bewaker van de voortgang en samenhang, en bijdrage aan de oplossing van conflicten binnen de portefeuillehoudersoverleggen. De portefeuillehoudersoverleggen zijn in beginsel de besluitvormende organen.</p> <p>Met de wijziging van de agenda verandert tevens de rol van het parkstadbureau: van uitvoering naar ondersteuning van de portefeuillehouders, beleidsontwikkeling en programmamanagement. De omvang van het bureau gaat terug van 28 fte naar 9,4 fte.</p> <p>De wijziging in de samenwerking hangt nauw samen met de oprichting van IBA Parkstad BV, waartoe een samenwerkingsovereenkomst is gesloten.</p> <p>Op het gebied van bedrijfsvoering lopen in parkstadverband onderzoeken naar samenwerking op IT gebied (PIT) en op het gebied van dienstverlening (TSIC). Het onderzoek naar samenwerking op het gebied van het heffen en innen van lokale belastingen en de uitvoering van de Wet Onroerende Zaken (WOZ) heeft geresulteerd in een positief besluit tot toetreding tot de gemeenschappelijke regeling BsGW per 1 januari 2014.</p> <p>In december hebben Landgraaf en Brunssum besloten te komen tot een fusie van de ambtelijke organisaties van de beide gemeenten. Het streven is erop gericht dat de nieuwe organisatie per 1 januari 2015 staat.</p>

Wat willen we bereiken?	Nr.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
			Ondertussen werd buiten formele kaders samen gewerkt en samenwerking gezocht op zowel parkstadniveau alsook ook op schaal van Zuid-Limburg. Dat geldt voor het sociale domein. Maar ook op economische terrein gebeurt dat (LED).

Effecten en prestaties die niet in bovenstaand tabel zijn opgenomen, zijn uitgevoerd conform beleid.

Financiën programma 1 (x € 1.000)

Wat mag het kosten	Initiele Begroting 2013	Begroting 2013 na wijziging	Realisatie 2013	Realisatie - Begroting
Directe lasten	4.340	4.505	4.664	159
Indirecte lasten	6.165	6.166	6.171	5
Kapitaalslasten	14	14	8	-6
TOTAAL LASTEN	10.519	10.685	10.843	158
Baten	-736	-736	-697	39
SALDO (exclusief Resultaatbestemming)	9.783	9.949	10.146	197
Onttrekking	28	28	35	7
Toevoeging	0	-34	-34	0
SALDO RESULTAATBESTEMMING	28	-6	1	7
Saldo na resultaatbestemming	9.811	9.943	10.147	204

Kolom Realisatie - Begroting : - = voordelig

Belangrijkste afwijkingen gesplitst naar incidenteel en structureel

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	College	€ 6.000		Incidenteel	
	Raad	€ 6.000		Incidenteel	
	Bestuursondersteuning		€ 150.000	Incidenteel	
	Beleidsplan/begroting		€ 3.000	Incidenteel	
	Project Nieuwe dienstverlening	€ 7.000		Incidenteel	
	Accountantskosten	€ 11.000		Incidenteel	
	Kosten rekenkamer	€ 15.000		Incidenteel	
	Brandweer		€ 129.000	Incidenteel	
	GHOR, Oranje kolom, RIEC	€ 40.000		Incidenteel	
	Toezicht en Handhaving		€ 10.000	Incidenteel	
	GBA en Burgerlijke stand		€ 13.000		Structureel
	Kosten RUD	€ 16.000		Incidenteel	

College

Deze post blijft ruim binnen de raming als gevolg van de lagere kosten van voormalige wethouders.

Raad

Dit betreft voornamelijk de lagere presentiegelden voor commissieleden. Deze post was incidenteel bij geraamd.

Bestuursondersteuning

Dit betreft voornamelijk de niet geraamde advieskosten etc. inzake de ambtelijke fusie Brunssum-Landgraaf (€ 48.500) en (advies-) kosten inzake diverse ambtenaarrechtelijke aangelegenheden en organisatieontwikkeling..

Beleidsplan/begroting

Dit betreft de kosten van het interactief debat op 22 mei 2013.

Project Nieuwe Dienstverlening

Dit project verloopt voorspoedig. Volgens planning gaat nog 'voor de zomer een proeftuin KCC van start, waarna naar verwachting in 2015 het KCC Brunssum operationeel is. Dit incidentele budget (doorgeschoven uit 2012) is in 2013 niet volledig is in 2013 niet volledig nodig geweest.

Accountantskosten

Deze kosten zijn binnen de raming gebleven.

Van het restant bijdrage Rekenkamer € 5.000 overhevelen naar 2014 i.v.m. extra kosten rondom verkiezingen

Kosten rekenkamer

Van het restant bijdrage Rekenkamer € 7.500 overhevelen naar 2014 i.v.m. inwerken nieuwe Raad

Brandweer FLO

De FLO-kosten van de Brandweer Zuid Limburg zijn € 165.000 hoger dan geraamd. BWRZL kan nog geen goede ramingen van deze kosten verstrekken. De kosten zouden in de nabij toekomst moeten dalen. Een bedrag ad € 31.000 over 2012 terugontvangen van BWRZL en de kosten brandkranen waren € 3.000 lager.

GHOR, Oranje kolom en RIEC

De reguliere bijdragen waren € 24.000 lager dan geraamd. Daarnaast werd van het RIEC over 2012 € 16.000 terugontvangen. Gevraagd is om € 6.000 inzake GHOR over te hevelen naar 2014 t.b.v. aanpak drugsbanden en dit ook te doen voor terugontvangst RIEC, dit i.v.m. de te verwachten stijgende kosten Veiligheidshuis.

Toezicht & Handhaving openbare ruimte

Lagere inkomsten voor uitgeschreven Proces Verbalen door een beter naleefgedrag bij burgers en het feit dat 1 boa minder beschikbaar was dan in voorgaande jaren a.g.v. langdurige ziekte.

GBA en Burgerlijke stand

Er is een duidelijke afname merkbaar van het aantal verkochte uittreksels. Dit door de koppelingen met de basisadministraties. Ook het aantal verkochte reisdocumenten laat een flinke daling zien. Deze dalende trend wordt gedeeltelijk veroorzaakt door de economische malaise waardoor burgers niet meer zo makkelijk als voorheen meerdere documenten naast elkaar actueel houden. Daar een geldig rijbewijs een absoluut noodzakelijk document is en dit voor veel instanties voldoende is als legitimatie, treed er een verschuiving op. Het gebruik van een reisdocument voor legitimatie blijkt dan niet meer zo noodzakelijk.

Kosten RUD

Het incidentele invoeringsbudget RUD ((doorgeschoven uit 2012) is in 2013 niet volledig nodig geweest. De jaarlijkse bijdrage aan het RUD is vanaf 2014 structureel opgenomen in de begroting.

Programma 2 Sociale Pijler.

De *Sociale Pijler* omvat de volgende beleidsvelden:

1. Minima en WWB-beleid
2. Wet Sociale Werkvoorziening
3. Participatie (WMO) en educatie
4. Schuldhulpverlening

Toelichting algemene ontwikkeling

Toelichting algemene ontwikkeling

N.v.t.

Effecten en prestaties

Wat willen we bereiken?	Nr. prestatie	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
Minima- en WWB-beleid			
Het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer door mensen met een uitkering of een minimum-inkomen aan de samenleving. Bij voorkeur gebeurt dat in de vorm van betaald werk. Is dit (nog) niet mogelijk, dan is de inzet het vrijwillig verrichten van maatschappelijk zinvol werk	1.1	Een bijstandsuitkering is een tijdelijk vangnet.	Het jaar 2013 heeft zich gekenmerkt door de aanhoudende slechte economische situatie en dientengevolge steeds verdergaande schaarste van vacatures voor betaalde arbeid. De periode dat cliënten afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering als (tijdelijk) vangnet, wordt daardoor langer. Mensontwikkelbedrijf Betere Buren is in 2013 een belangrijk instrument geweest om cliënten te activeren.
		Bij toeleiding naar werk en re-integratie is de marktvrage leidend. Scholing richt zich bij voorkeur op de kanssectoren in Parkstad Limburg (zoals zorg, toerisme, nieuwe energie).	Door de negatieve economische situatie in 2013 was het uitplaatsen van cliënten moeilijk. Het toeleiden naar werk en reïntegratie in brede zin stond voorop.
Het verlagen van de drempel voor uitkerings-, premie- en minimaregelingen, en voor de uitstroom naar betaald werk en vrijwilligerswerk.	1.2	Voorkomen moet worden dat mensen afhankelijk van de bijstand worden. Het beleid voor niet-uitkeringsgerechtigden is terughoudend.	De ingeboekte bezuiniging op het drempelbedrag bijzondere bijstand is komen te vervallen, alsook de bezuiniging op het IZA-cura tientje t.b.v. de zorgverzekering van bijstandsccliënten..
Wet Sociale Werkvoorziening			
Regie voeren over het gehele arbeidsmarktbeleid. Uitvoeringsorganisaties	2.3	Komen tot regionale samenwerking op deelterreinen zoals diagnostiek en	Dit is in 2013 nog niet voltooid, maar is een proces dat ook in 2014 e.v.

Wat willen we bereiken?	Nr. prestatie	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
zoals WOZL zijn daarin volgend;		werkgeversbenadering en -dienstverlening.	meer vorm zal krijgen; koersend op de Participatiewet m.i.v. 1 januari 2015.
Participatie (Wmo) en educatie			
Het ondersteunen van jongeren en volwassenen die een tweede kans op onderwijs of scholing willen of nodig hebben om te kunnen participeren in de maatschappij. Educatie ondersteunt hen bij het verhelderen van hun doelen en geeft hen bagage om zelf keuzes te kunnen maken in leven en loopbaan.	3.2	Inkoop van educatietrajecten	Conform, al is de hoeveelheid inkoop minder door de bezuinigingen op de re-integratiebudgetten vanuit het Rijk.

Effecten en prestaties die niet in bovenstaand tabel zijn opgenomen, zijn uitgevoerd conform beleid.

Financiën programma 2 (x € 1.000)

Wat mag het kosten	Initiele	Begroting 2013	Realisatie -	
	Begroting 2013	na wijziging	Realisatie 2013	Begroting
Directe lasten	39.920	41.295	40.361	-934
Indirecte lasten	1.392	1.472	1.509	37
Kapitaalslasten	318	318	388	70
TOTAAL LASTEN	41.630	43.085	42.258	-827
Baten	-29.303	-29.748	-31.590	-1.842
SALDO (exclusief Resultaatbestemming)	12.327	13.337	10.668	-2.669
Onttrekking	31	1.637	2.470	833
Toevoeging	-131	-1.813	-1.424	389
SALDO RESULTAATBESTEMMING	-100	-176	1.046	1.222
Saldo na resultaatbestemming	12.227	13.161	11.714	-1.447

Kolom Realisatie - Begroting : - = voordelig

Belangrijkste afwijkingen gesplitst naar incidenteel en structureel

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	WWB-inkomensdeel	€ 1.521.000		Incidenteel	
	WWB-werkdeel	€ 13.000		Incidenteel	
	Schuldhelpverlening		€ 14.000	Incidenteel	
	Sociale werkvoorziening		€ 165.000	Incidenteel	
	Wmo-beleid	€ 72.000		Incidenteel	
	Info, advies en cliëntondersteuning	€ 13.000		Incidenteel	
	Voorziening mensen met een beperking	€ 6.000		Incidenteel	

WWB-inkomensdeel

Op het Inkomensdeel van de WWB is een voordeel van € 1.408.000 (in dit voordeel zit ook het geraamde maar dit jaar niet benodigde eigen aandeel ad € 926.000). Het onderdeel Besluit Zelfstandigen was € 29.000 voordelig. Daarnaast was het bedrag aan restitutie uitkeringen € 84.000 hoger dan geraamd.

WWB-werkdeel

De bijdrage aan ISD-Bol op dit onderdeel is lager dan geraamd. Er is door ISD BOL minder besteed aan externe onderzoeken. Te denken valt hierbij aan onderzoeken van de Sociaal Rechercheur bij de Kamer van Koophandel of onderzoeken naar voorliggende voorzieningen van cliënten.

In dit budget worden tevens de teruggaven verrekend welke betrekking hebben op oude vorderingen die bij het SVB liggen.

Schuldhelpverlening

Door het gestegen beroep op schuldhelpverlening, waaronder bewindvoering en de daarbij behorende kosten zijn de bijdragen aan de Kredietbank Limburg (KBL) hoger dan geraamd. We blijven de ontwikkelingen nauwgezet volgen.

Sociale werkvoorziening

Het aandeel voor Gemeente Brunssum in de transitiekosten en het exploitatietekort voor 2013 bedroeg € 1.582.000. Het in de Brunssumse begroting 2013 beschikbare budget bedroeg € 1.065.000. Het tekort ten opzichte van de begroting Gemeente Brunssum bedroeg derhalve € 517.000. De gemeenteraad van Brunssum heeft, bij de behandeling van de WOZL 1e begrotingswijziging 2013, niet met deze begrotingswijziging ingestemd. Op basis van de GR WOZL is Gemeente Brunssum echter verbonden aan het nakomen van haar financiële verplichtingen ten aanzien van de GR. Het hierdoor ontstane tekort ad. € 517.000 kan deels worden gedekt uit vanuit de vrijval voorzieningen bij de jaarrekening 2012 van WOZL ad € 347.000.

Het restant tekort zal worden onttrokken aan de Reserve tekorten Wsw.

Wmo-beleid

Belangrijkste afwijking betreft het invoeringsbudget ten behoeve van de AWBZ-decentralisatie dat door de vertraging in het besluitvormingsproces maar een deel van het invoeringsbudget in 2013 daadwerkelijk aan de invoering opgegaan, te weten aan met name een aantal pilot's. Het restant dient doorgeschoven te worden via de resultaatbestemming naar 2014 t.b.v. invoeringskosten.

Info, advies en cliëntondersteuning

Uitvoeringsafspraken met MEE ter versterking en ondersteuning van het team van maatwerkers in het teken van de kantelingsgedachte zijn contractueel vastgelegd. Zij worden tot tevredenheid van de gemeente en MEE uitgevoerd en de samenwerking zal dan ook in 2014 voortgezet worden.

In het jaar 2011 werd van de Provincie Limburg een subsidie ontvangen voor de ontwikkeling van een digitale sociale kaart. Aangezien de bedoeling is om dit project geen doorgang te laten vinden, moet de subsidie teruggestort worden naar de Provincie Limburg. Dit zal nu in 2014 gebeuren; hiertoe is gevraagd dit bedrag "door te schuiven" naar 2014 via de resultaatbestemming.

Voorziening mensen met een beperking

De dagopvang- een samenwerkingsverband tussen Cicero Zorggroep en CMWW t.b.v. van 25 licht hulpbehoevenden is conform afspraak uitgevoerd. Het project wordt uitgevoerd door een beroepskracht en vrijwilligers. Het is een voorbeeld van een slimme oplossing; door de combinatie beroepskracht en vrijwilligers is de kwaliteit geborgd en kan de activiteit relatief goedkoop uitgevoerd worden.

Programma 3 Ruimtelijke Pijler

De *Ruimtelijke Pijler* omvat de volgende beleidsvelden:

1. Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting
2. Milieu, verkeer en openbare ruimte

Toelichting algemene ontwikkeling

N.v.t.

Effecten en prestaties

Wat willen we bereiken?	Nr. prestatie	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting			
Verbeteren leefbaarheid in de wijken, waar die onder druk staat Het streven is er op gericht om de komende 15 tot 20 jaar in gezamenlijkheid de leefbaarheid en veiligheid in die wijken waar deze onder druk staan, middels een integrale gebiedsaanpak te verbeteren. Inwoners van Brunssum moeten kunnen blijven rekenen op een vitale en duurzame leefomgeving	1.1.1	Evaluatie structuurvisie In 2013 vindt een evaluatie plaats van de Structuurvisie, met onder andere specifieke aandacht voor het terugbrengen van de bouwcapaciteit;	In het kader van de monitoring structuurvisie Parkstad Limburg zullen begin 2014 weer gesprekken gehouden worden met de ambtelijk verantwoordelijken van elke gemeente afzonderlijk. Vorig jaar is dat bestuurlijk gebeurd. De bedoeling is te bekijken welke lokale ruimtelijke ontwikkelingen er per gemeente zijn en hoe deze zich verhouden tot de Intergemeentelijke Structuurvisie Parkstad Limburg. Voor wat betreft de gemeentelijke structuurvisie wordt hierbij aansluiting gezocht
Woningvoorraad moet worden teruggebracht Op basis van de (aangepaste) envelop die het regionale kader voor de transformatieopgave voor Parkstad Limburg aangeeft, zal de woningvoorraad moeten worden teruggebracht i.v.m. de afname van het aantal woningbehoevende huishoudens en het terugbrengen van de leegstand naar 2%. Ook de plancapaciteit aan niet harde bouwplannen dient zoveel mogelijk te worden teruggebracht. Tevens wordt rekening gehouden met een	1.2.2	Woningen die niet meer voldoen aan de behoefte worden onttrokken aan de woningvoorraad of getransformeerd. Op basis van de geactualiseerde regionale woonvisie en de daaraan aangepaste envelop die het regionale kader voor de transformatieopgave voor Parkstad Limburg aangeeft, worden in 2013 naar verwachting ca. 125 woningen gesloopt (m.n. portieketagewoningen Poorterstraat en Mettebos) en ca. 75 nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd (m.n. in Treebeek en het	De sloop van de (inmiddels leegstaande) portieketagewoningen Poorterstraat en Mettebos Is (om "subsidietechnische" redenen) uitgesteld tot begin 2014. Mede als gevolg van de economische crisis en het regeringsbeleid ten aanzien van woningcorporaties (m.n. de verhuurdersheffing c.a.) konden in 2013 slechts enkele woningen (ca 15) aan de woningvoorraad worden toegevoegd

Wat willen we bereiken?	Nr. prestatie	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
<p>transformatieopgave, omdat de (kwalitatieve) woningbehoefte niet meer past bij de woningvoorraad. Door tijdig ingrijpen kunnen de gevolgen voor de leefbaarheid in de wijken als gevolg van leegstand worden beperkt, kunnen de gevolgen van dalende woningprijzen worden beperkt en kan segregatie worden voorkomen</p>		<p>Centrum);</p>	
<p>Toe zien dat zowel de bebouwde als onbebouwde omgeving voldoen aan de gewenste kwaliteitsnormen. Behoud van de historische kwaliteiten in de mijnwijken</p>	1.4.3	<p>Stadsdeelvisie voor het gebied Brunssum-Centrum/Noord De stadsdeelvisies voor het gebieden Brunssum-Centrum/Noord en –West worden in 2013 afgerond. De stadsdeelvisie Brunssum Zuid/Oost wordt voorbereid. Projecten voortvloeiende uit deze stadsdeelvisies (zie hierna) zullen gefaseerd worden uitgevoerd.</p>	<p>Begin 2014 zal inspraaktraject m.b.t. de stadsdeelvisie Brunssum-West kunnen worden opgestart. Vaststelling is voorzien voor medio 2014</p>
<p>Milieu, verkeer- en openbare ruimte</p>			
<p>Veilige leefomgeving Voorkomen dat inwoners van Brunssum worden blootgesteld aan onaanvaardbare niveaus van geluid-/omgevingslawaaï, aan overschrijding van de Europese luchtkwaliteitsnormen en aan externe veiligheidsrisico's. De bodem is van een zodanige kwaliteit, dat inwoners daarop veilig kunnen, wonen, werken en recreëren;</p>	2.1.1	<p>Jaarlijks wordt een milieuprogramma vastgesteld waarin activiteiten voor alle milieugerelateerde onderwerpen zijn opgenomen (vergunningen, bodemkwaliteit, geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, klimaat en duurzaamheid, afval, milieucommunicatie en milieutoets van ruimtelijke plannen). Brunssum blijft zich inspannen om de overlast die de AWACS-vluchten opleveren, terug te brengen.</p>	<p>Vanwege het wegvallen van de verplichting tot het jaarlijks vaststellen van een gemeentelijke milieuprogramma door een wijziging van de Wet milieubeheer d.d. 25 april 2013, wordt vanaf 2014 geen milieuprogramma meer opgesteld en ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad; De raad is via een raadsinformatiebrief geïnformeerd</p>
<p>Goede en veilige openbare infrastructuur Het onderhouden van een voor alle verkeersdeelnemers goede en veilige openbare infrastructuur. Straten, trottoirs en andere openbare plekken zijn voor iedereen bruikbaar en</p>	2.4.1	<p>MIP Openbare Ruimte 2011-2014 Het MIP Openbare Ruimte 2011-2014 wordt uitgevoerd en daarmee de beleidsplannen waarop dit programma is gebaseerd. Hierbij wordt maximaal mogelijk rekening gehouden met de wensen</p>	<p>MIP-wegen: Beleidsmatige toelichting. Op 1 maart 2011 is het geactualiseerde Meerjaren Investeringsplan Openbare Ruimte 2011-2014 door de raad geaccordeerd. Op grond van de Licom bezuinigingen is het MIP programma ,onderdeel wegen,</p>

Wat willen we bereiken?	Nr. prestatie	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
toegankelijk. Voldoende openbare verlichting en een goed onderhouden en schone openbare ruimte voorkomen dat mensen zich onveilig voelen.		van de inwoners.	<p>van 2012 getemporeerd. Dit heeft als gevolg dat de renovatie van de Pr. Bernardstraat, als onderdeel van de aanleg van de infra rond de Brede School Kerkeveld, werd uitgevoerd in de 1e helft van 2013. Om dezelfde reden wordt met de herinrichting van de wijk Oeloven gestart in het voorjaar van 2015.</p> <p>Onderhoud Wegen: Volgens planning zal in 2014 glasvezel binnen de gemeente worden aangelegd. Dat is de reden dat in 2013 alleen gevaarlijke gaten in het trottoir zijn hersteld. daarnaast is bij het onderhoud van wegen rekening gehouden met de toekomstige aanleg van de buitenring. Hierdoor verandert de verkeersbelasting op een aantal wegen. Het onderhoud wordt daarom momenteel tot een minimum beperkt.</p>
Goede bereikbaarheid naar alle gewenste bestemmingen Goede bereikbaarheid te voet, per fiets met de auto en openbaar vervoer vanuit de woning naar alle gewenste bestemmingen. Tegelijkertijd moeten de effecten van mobiliteit voor veiligheid en voor milieu zoveel mogelijk worden beperkt.	2.6.1	Ontwikkeling en uitvoering van het regionaal beleid Brunssum draagt bij in de ontwikkeling en uitvoering van het regionaal beleid (regionaal Verkeer- en Vervoerplan, busroutes, subsidieverwerving), alsook het project Buitenring.	Ten aanzien van het openbaar vervoer heeft de Provincie in goed overleg met de Limburgse gemeenten een aanzet gedaan voor het programma van eisen voor de aanbesteding van het openbaar vervoer in 2016. Daarnaast zijn verkenningen uitgezet naar de mogelijkheden tot een integrale benadering van openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer.

Effecten en prestaties die niet in bovenstaand tabel zijn opgenomen, zijn uitgevoerd conform beleid.

Financiën programma 3
(x € 1.000)

Wat mag het kosten	Initiele Begroting 2013	Begroting 2013 na wijziging	Realisatie 2013	Realisatie - Begroting
Directe lasten	6.989	7.550	12.606	5.056
Indirecte lasten	6.898	6.898	9.152	2.254
Kapitaalslasten	3.560	3.849	3.600	-249
TOTAAL LASTEN	17.447	18.297	25.358	7.061
Baten	-9.940	-10.525	-16.711	-6.186
SALDO (exclusief Resultaatbestemming)	7.507	7.772	8.647	875
Onttrekking	17	73	218	145
Toevoeging	-274	-279	-1.150	-871
SALDO RESULTAATBESTEMMING	-257	-206	-932	-726
Saldo na resultaatbestemming	7.250	7.566	7.715	149

Kolom Realisatie - Begroting : - = voordelig

Belangrijkste afwijkingen gesplitst naar incidenteel en structureel

Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
Onkruidbestrijding verhardingen	€ 22.000		Incidenteel	
Gladheidsbestrijding	€ 26.000		Incidenteel	
Bouw- en woonrijpmaken		€ 39.000	Incidenteel	
Coördinatie	€ 6.000		Incidenteel	
Telecommunicatie				
Bosbeheer		€ 28.000	Incidenteel	
Groen- en natuurbeleid		€ 15.000	Incidenteel	
Handhaving milieubeheer	€ 33.000		Incidenteel	
Milieubeleid	€ 41.000		Incidenteel	
Bodem, geluid en lucht		€ 10.000	Incidenteel	
Openbare begraafplaats	€ 26.000		Incidenteel	
Baten Begrafenisrechten		€ 8.000	Incidenteel	Structureel
Bestemmingsplannen	€ 42.000		Incidenteel	
Infomanagement Vastgoed		€ 26.000		Structureel
Omgevingsvergunningen	€ 15.000		Incidenteel	
Toezicht en handhaving	€ 27.000		Incidenteel	
Leges Omgevingsvergunning		€ 71.000	Incidenteel	
Rentelasten NIEG-gronden		€ 206.000	Incidenteel	
Herstructureringsreserve	€ 72.000		Incidenteel	
Tekort grondexploitatie		€ 57.000	Incidenteel	

Onkruidbestrijding verhardingen

Deze post blijft ruim binnen de raming als gevolg van nog niet aangepaste wetgeving, terwijl hier met het budget wel al rekening is gehouden. Volgens de huidige vooruitzichten gebeurt dat medio 2015. Dan mag er geen chemisch bestrijdingsmiddel op verhardingen meer gebruikt worden.

Gladheidsbestrijding

In de programmarapportage is uitgegaan van € 30.000 voor bestrijdingsacties in het najaar van 2013. In werkelijkheid heeft er slechts één uitruk plaatsgevonden. Derhalve is er een onderschijding.

Bouw- en woonrijpmaken

Het tekort betreft niet ontvangen bijdragen voor declarabele diensten van de afdeling Civiele Techniek aan bouwplannen van projectontwikkelaars. Aangezien in verband met de huidige economische ontwikkelingen geen bouwplannen tot ontwikkeling komen worden deze inkomsten voorlopig niet meer gegenereerd.

Coördinatie Telecommunicatie

Dit betreft incidenteel hogere inkomsten.

Bosbeheer

In het jaar 2011 zijn de werkzaamheden uitgevoerd inzake het project opwaardering en beleving van cultuurhistorie Schutterspark. Voor dit project werd er een subsidie toegezegd van € 55.000. Per abuis werden er in de jaarrekening 2012 nog inkomsten geboekt ad € 37.300 met betrekking tot dit project terwijl het volledig te ontvangen subsidie was verantwoord in de jaarrekening 2011. Dit laatste bedrag werd eerst in het jaar 2012 ontvangen. Er werd verzuimd om deze af te boeken van de nog openstaande factuur van 2011 en werd het opgenomen als een nieuwe inkomst die ten gunste kwam van de algemene middelen. Deze fout is nu in 2013 hersteld en de hierdoor ontstane overschrijding komt ten laste van de algemene middelen.

Groen- en natuurbeleid

Dit betreft voornamelijk lagere inkomsten.

Handhaving milieubeheer

Het geraamde budget voor de schadeloosstelling (€ 20.000) is niet nodig gebleken. Daarnaast is van het budget om direct bestuursdwang te kunnen toepassen (op het moment dat de veroorzaker niet direct traceerbaar is én er direct milieugevaar aanwezig is) een deel van het bedrag € 13.000 niet gebruikt, onder andere door het niet aanwezig zijn van de noodzaak om extern personeel in te huren.

Milieubeleid

Er is een incidenteel budget ad € 28.500 beschikbaar gesteld voor projecten en activiteiten op het gebied van klimaat (vrijgevallen na beëindiging subsidieregeling groene hagen). Hiermee wordt onder andere de duurzaamheidseducatie op Brunssumse basisscholen bekostigd. In 2013 is dit niet geheel besteed aan klimaat-/duurzaamheidsactiviteiten. Verzocht wordt het restant € 16.000 over te hevelen naar 2014 t.b.v. continueren duurzaamheidseducatie basisscholen (lopende opdracht schooljaar 2013-2014 en start schooljaar 2014-2015)

De uitgaven kosten geluidsmetnet Awacs zijn € 5.000 lager geraamd. De baten betreffen provinciale subsidie hiervoor ad € 12.000. De eindafrekening over voorgaande jaren vindt in 2014 plaats. Hiertoe wordt voorgesteld om dit overschot ad € 7.000 over te hevelen naar 2014 via de resultaatbestemming.

Het structurele budget voor 2013 is niet volledig uitgeput door diverse redenen. (reeds structureel teruggebracht vanaf 2014). Dit budget is in 2013 deels besteed aan het opstellen van nieuw gemeentelijk bodembeleid en een bodemkwaliteitskaart welke opdracht doorloopt (en wordt afgerond) in 2014. Hiertoe wordt verzocht € 7.000 van de onderuitputting via de resultaatbestemming over te hevelen naar 2014.

Bodem, geluid en lucht

Omdat de laatste termijn van de toegekende subsidie pas in december 2014 door de provincie wordt uitgekeerd, is er voor 2013 tijdelijk sprake van een overschrijding van € 10.000.

Openbare begraafplaats

In 2013 is het opknappen van de vakken op de begraafplaats enigszins vertraagd.

Baten Begrafenisrechten

In 2013 hebben 46 begravingen/urnen plaats gevonden. De inkomsten zijn lager dan geraamd

Bestemmingsplannen

Voor het jaar 2013 zijn uit diverse projecten middelen vrijgemaakt om de actualisatie van bestemmingsplannen af te kunnen ronden. Het actualisatieproces is grotendeels gereed en zal in 2014 verder worden afgerond. Het bedrag dat resteert ad € 42.000 wordt overgeheveld naar 2014 om het actualisatieproces af te kunnen ronden.

Informatiesystemen Vastgoed

Dit budget wordt grotendeels ingezet voor de noodzakelijke onderhoudskosten voor de generieke informatiesystemen van Vastgoed, GEO-informatie en de Basisregistratie Adressen & Gebouwen (BAG) en Grootchalige Topografie (BGT). In 2009 is destijds een bezuiniging doorgevoerd op deze post vanaf boekjaar 2013 waardoor nu een tekort ontstaat. Gelet op de doorontwikkeling van de informatievoorziening, de verhoogde inzet van GEO-informatievoorziening en het verplicht gebruik van basisregistraties is het gewenst om de hoogte van deze post op termijn weer terug te brengen op haar oorspronkelijke bedrag van € 160.000.

Omgevingsvergunningen bouw- en sloop

De belangrijkste onderschijding betreft de kosten voor de (langjarige) inleen van de constructeur bouwconstructies vanuit de gemeente Landgraaf. Dit omdat betrokkene in 2013 ook detacheringswerkzaamheden heeft verricht voor de gemeente Valkenburg a/d Geul en (incidenteel op afroep) voor de gemeente Onderbanken. De hiermee gegenereerde inkomsten zijn -zoals is overeengekomen- door de gemeente Landgraaf pondsgewijs in mindering gebracht op de aan ons in rekening gebrachte inleenvergoeding.

Toezicht en handhaving

Als gevolg van een brand, waarbij direct ingrijpen (asbest) noodzakelijk was, zijn er meer kosten gemaakt maar hiertegenover staan hogere inkomsten van de verzekering.

Leges Omgevingsvergunning

De opbrengsten omgevingsvergunningen zijn € 71.000 lagere dan geraamd. De raming is in de programmarapportage 2013 verhoogd van € 370.000 naar € 481.000. De legesinkomsten zijn sterk afhankelijk van ontwikkelingen van buitenaf. De huidige economische recessie, de haast structureel afnemende bouwontwikkelingen als gevolg van de krimp, maar ook deregulering (toename vergunningsvrij bouwen) spelen hierbij een belangrijke rol. Bovendien is het vaak moeilijk te voorspellen wanneer een marktpartij daadwerkelijk een formele vergunningaanvraag indient voor de realisering van zijn bouwproject. Pas op het moment van indiening kunnen leges worden geheven. Er is daarom (ook door de jaren heen) altijd een zekere verschuiving/overflow aan legesinkomsten over het kalenderjaar heen. Tegen de verwachting in zijn voor een aantal grotere bouwprojecten om uiteenlopende redenen in 2013 nog geen aanvragen om omgevingsvergunning ontvangen. De meest in het oog springende projecten zijn hierbij: Centrumplan (doorsteek), het kunstwerk (brug) t.b.v. de ontkluising Rode beek, de verplaatsing van USAG Schinnen naar POMS Site-locatie, de nieuwbouw kantoren/horeca JFC Brunssum (voormalige hoofdingang Akerstraat en de 8 starterswoningen Emma II. De verwachting is dat deze bouwplannen in 2014 wel doorgang zullen vinden. De beoogde 60% kostendekkendheid is nagenoeg (52%) gerealiseerd.

Wel is in 2013 een bedrag ad € 32.000 gestort in de voorziening dubieuze debiteuren. Dit in verband met de mogelijkheid dat een aantal legesinkomsten in volgende jaren niet wordt ontvangen.

Rentelasten NIEG-gronden

In het verleden waren de Niet in exploitatiegenomen gronden (NIEGG) onderdeel van de grondexploitatie. Rentekosten werden bijgeschreven op de boekwaarde en kwamen niet ten laste van de algemene middelen. Overeenkomstig het advies van Deloitte wordt vanaf de jaarrekening 2012 geen rente meer bijgeschreven op de boekwaarde. Deze rente kosten komen daardoor ten laste van de algemene middelen. Hiervoor was in 2013 nog geen raming opgenomen; vanaf de begroting 2014 is dit wel structureel geraamd.

Herstructureringsreserve

Het saldo op deze reserve is lager dan geraamd en dus is ook de aan deze reserve toe te rekenen rente lager. Dit is voordelig voor dit programma, maar is nadelig voor het programma Algemene Middelen. Gemeentebreed is dit dus per saldo nihil.

Tekort grondexploitatie

In 2012 is een tekort op de grondexploitaties ad € 57.000. Zie verder de paragraaf Grondbeleid

Programma 4 Economische Pijler.

De *Economische Pijler* omvat de volgende Beleidsvelden:

1. Werk
2. Bedrijventerreinen
3. Centrumontwikkelingen
4. Recreatie en Toerisme

Toelichting algemene ontwikkeling

N.v.t.

Effecten en prestaties

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
1. Werk			
Aantrekkelijk en duurzaam ondernemers- en vestigingsklimaat Een kwalitatief aantrekkelijk en duurzaam ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.	1.2.1	Het stimuleren van (kansrijke) startende ondernemers door goede informatievoorziening en waar nodig een vorm van financiering	In 2013 zijn diverse adviesgesprekken gevoerd met startende en gevestigde ondernemers, o.a. in de branche fysiotherapie, kinderopvang, detailhandel, horeca, industrie. Het betreft hier advies over het starten van een bedrijf, doorverwijzing Starterscentrum, bemiddeling t.a.v. bedrijfshuisvesting, ruimtelijk advies inzake bestemmingsplannen en vergunningen. Ook hebben er gesprekken, presentaties en/of workshops plaatsgevonden in het kader van de plannen: - Doorsteek Centrum (acquisitie, verplaatsingen) - BSV Limburgia (acquisitie) - herstructurering Oostflank (recyclingcluster, bedrijventerrein Hendrik)
	1.2.2	Het versturen van kandidaatmailings aan lokale werkgevers door ISD-Bol	Vanwege een hoge werkdruk en functieverschuivingen binnen ISD-Bol is hieraan niet de gewenste aandacht aan geschonken.
Een professionele regionale werkgeversbenadering en -dienstverlening	1.4.1	Het maken van afspraken over werkgeversbenadering op Zuid-Limburgse schaal, met behoud van eigen bevoegdheid	Zie programma 2 Sociale pijler
Doorontwikkeling van het buurtbeheerbedrijf 'Betere Buren'.	1.5.1	Goed opdrachtgeverschap aan Licom als exploitant van Betere Buren	Zie programma 2 Sociale pijler
2. Bedrijventerreinen			
Een kwalitatief	2.1.1	Het realiseren van een	In 2013 is intensief

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
aantrekkelijk en duurzaam ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.		integrale gebiedsontwikkeling van de Oostflank.	samengewerkt met externe partners (Parkstad, provincie, waterschap, RVOB, LHB, Addventures) in het kader van de integrale gebiedsontwikkeling Oostflank. Onder de stuurgroep Oostflank zijn drie projectorganisaties actief voor de projecten NWW, herstructurering bedrijventerreinen en ontkeuizing Rode Beek. T.a.v. NWW is een mkba opgeleverd en wordt medio 2014 een go/no-go moment verwacht voor de haalbaarheid van het project. T.a.v. de ontkeuizing Rode Beek is begonnen met de aanbesteding van werkzaamheden.
	2.1.5	Samenwerking met Rijk, Provincie, Parkstad en LHB op het gebied van herstructurering van verouderde bedrijventerreinen	T.a.v. de herstructurering van bedrijventerreinen is een geactualiseerd masterplan en grondexploitatie opgeleverd.
Een goede ontsluiting en bereikbaarheid van werklocaties.	2.3.1	Aanleg van de Buitenring	Via een voorlopige voorziening van de Raad van State is de schorsing van de aanleg van de Buitenring ten dele opgeheven. In Brunssum is op sommige plaatsen een start gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden betreffende de aanleg van de Buitenring.
3. Centrum-ontwikkelingen			
Het versterken van het ondernemers-, bezoekers-, en vestigingsklimaat van de Brunssumse winkelcentra.	3.1.1	Voortzetting van de investeringen en herstructureringen op grond van het masterplan Centrum(-Noord), in het bijzonder de prioritaire projecten Brikke-Oave, Brede school Kerkeveld, Zorgplein en Het Ei alsmede het masterplan Treebeek	Zie hiervoor de Paragraaf Grondbeleid
Het professionaliseren van het centrummanagement door programmagestuurde subsidiëring van de stichting	3.2.1	Uitvoering geven aan het Programma Centrummanagement 2011-2014 en de nota Ondernemersbeleid en Faciliteiten; Acquisitie van nieuwe	Alle hier genoemde elementen (acquisitie, gevelrenovatie, leegstand, marketing, centrummanagement, sfeer en subsidiëring OCB) zijn uitgevoerd. Ten gevolge van de

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
centrummanagement		ondernemers (starters, verplaatsters, winkelketens); Faciliteren van startende ondernemers en gevelrenovatie; Het bestrijden van leegstand en verloedering; Het uitbouwen van de bestaande activiteiten op het gebied van promotie, marketing en evenementen; Het financieren van de werkzaamheden van de centrummanager; Het zorgdragen voor de sfeer en uitstraling van de openbare ruimte; Subsidiëring van de stichting Centrummanagement	bezuiniging op de functie van centrummanager wordt de druk op deze - veelal operationele werkzaamheden - groter.
Het terugdringen van de winkelleegstand in het kernwinkelgebied, bij voorkeur door commerciële invulling, maar ook door tijdelijke leegstandprojecten	3.3.1	Intensieve samenwerking met makelaars, projectontwikkelaars, corporatie, ondernemers en bouwbedrijven	De gemeente heeft op verschillende momenten overleg gevoerd met externe partners zoals de Kontaktgroep Industrie en Dienstverlening Bedrijven (KIDB), de stichting Ondernemend Centrum Brunssum (OCB), eigenaren, ondernemers, makelaars, projectontwikkelaars en bouwbedrijven. Als gevolg van de bezuiniging op de centrummanager zijn enkele taken op het gebied van centrummanagement herverdeeld onder ambtenaren.
Het waarborgen van een kwalitatief goed voorzieningenniveau in/rondom Brunssum Centrum	3.4.1	Financiering van de centrummanager	Het contract met de centrummanager is in 2013 vanwege de bezuinigingen beëindigd.
4. Recreatie en toerisme			
Realiseren van nieuwe bedrijvigheid Het realiseren van nieuwe bedrijvigheid in de toeristisch/recreatieve sector, in de vorm van een vestigingslocatie aan de Oostkant van Brunssum. Het toeristisch avonturenpark NWW (Nature Wonder World) zal centraal in het gebied Oostflank gelegen zijn.	4.1.1	Grootschalige toeristische attractie In de Oostflank wordt een grootschalige toeristische attractie met verblijfsaccommodatie en leisure aangelegd.	Zie 2.1.1
Oostflank als geografisch	4.2.1	Grensoverschrijdende	In opdracht van Parkstad

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
<p>onderdeel van een aaneenschakeling van natuurgebieden Het toevoegen van de Oostflank als geografisch onderdeel van een aaneenschakeling van natuurgebieden, het zogenoemde 'Heidenatuurpark'. Dit park is een grensoverschrijdend project dat de Oostflank (inclusief Schutterspark), de Brunsummerheide, de Schinveldse bossen en de Tevererheide aan elkaar verbindt. De Rode Beek zal na de voorgenomen ontgating een groene, recreatieve, en verbindende corridor worden</p>		<p>project Heidenatuurpark Voor het grensoverschrijdende project Heidenatuurpark wordt een visie opgesteld die moet leiden tot een marketingplan voor het gehele gebied.</p>	<p>Limburg is een visie ontwikkeld voor het Heidenatuurpark (Tevererheide, Brunsummerheide, Rode Beek/Rode bach). Het rapport is opgeleverd en door de Stuurgroep geaccordeerd. Bezien wordt in hoeverre uitvoering van projecten in het kader van deze visie ondergebracht kan worden binnen IBA.</p>
<p>Het toevoegen van de Brunsummerheide als cluster aan de 'leisurering'.</p>	4.4.2	<p>Ontsluiting van de Rode Beek</p>	<p>In 2013 is de renaturering van de Rode Beek haalbaar gebleken en zijn aanzetten gedaan voor de uitvoering van dit majeure project. Daarmee wordt een kwaliteitsslag gemaakt op het gebied van ecologische- en recreatieve structuren alsmede (wettelijke) verplichtingen ten aanzien van waterbeheer.</p>
<p>Het gemeentelijk groen gebruiken ten behoeve van citymarketing</p>	4.7.1	<p>Meedingen naar de titel groenste gemeente van Nederland (Entente Florale) in 2013.</p>	<p>De gemeente Brunssum is derde geworden bij de Nationale Groenverkiezing Entente Florale 2013. Ook heeft zij een bijzonder certificaat behaald op het gebied van "Groen en Economie" gezien de transformatie van de Oostflank.</p>

Effecten en prestaties die niet in bovenstaand tabel zijn opgenomen, zijn uitgevoerd conform beleid.

Financiën programma 4
(x € 1.000)

Wat mag het kosten	Initiele	Begroting 2013	Realisatie -	
	Begroting 2013	na wijziging	Realisatie 2013	Begroting
Directe lasten	192	320	357	37
Indirecte lasten	227	227	245	18
Kapitaalslasten	304	304	304	0
TOTAAL LASTEN	723	851	906	55
Baten	-662	-651	-1.174	-523
SALDO (exclusief Resultaatbestemming)	61	200	-268	-468
Onttrekking	14	14	14	0
Toevoeging	-43	-48	-260	-212
SALDO RESULTAATBESTEMMING	-29	-34	-246	-212
Saldo na resultaatbestemming	32	166	-514	-680

Kolom Realisatie - Begroting : - = voordelig

Belangrijkste afwijkingen gesplitst naar incidenteel en structureel

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	Economisch beleid		€ 9.000	Incidenteel	
	Bijzondere wetten	€ 13.000		Incidenteel	Structureel
	Kosten marktreiniging		€ 31.000	Incidenteel	Structureel
	Baten marktgelden		€ 3.000	Incidenteel	
	Deelneming nutsbedrijven	€ 51.000		Incidenteel	
	Golfbaan	€ 79.000		Incidenteel	
	Kampeercentrum	€ 433.000		Incidenteel	
	Reserves	€ 146.000		Incidenteel	

Economisch beleid

Dit betreft lagere kosten subsidie inzake Haalbaarheid Stimuleringsfonds startende ondernemers (voordeel) en een niet gehaalde taakstelling personele bezuiniging (RCC 47 bedrijvencontactfunctionaris) van € 21.300 (nadeel).

Bijzondere wetten

Dit betreft de legesinkomsten inzake drank-/horecawet en speelautomaten. Een vergunningsbedrag voor het exploiteren van een speelautomatenhal ad € 3.400 is voor 2 kalenderjaren in 2013 verantwoord. Daarnaast zijn er meer vergunningen afgegeven. Dit mede als gevolg van de implementatie van het horeca-exploitatie-vergunningstelsel, dit is grotendeels structureel.

Kosten marktreiniging

De hogere kosten betreft een niet gerealiseerde taakstelling ad € 10.000 (RCC 15), de loonkosten ad € 14.000 en hogere kosten onderhoud ad € 7.000.

Baten marktgelden

De baten marktgelden zijn structureel lager dan geraamd. De raming was gebaseerd op een hoger aantal verhuringen.

Deelneming nutsbedrijven

Deze inkomsten zijn hoger als gevolg van een ontvangen boete rente van Enexis inzake vervroegde aflossing ad € 18.000 en een hogere dividend uitkering van Enexis/Attero ad € 33.000.

Golfbaan

Het onderhoud aan de openbare paden golfbaan is uitgevoerd. Het hiervoor geraamde budget ad € 128.500 (via de resultaatbestemming 2012) is hiervoor niet geheel noodzakelijk is gebleken.

Kampeercentrum

Op 6 mei 2013 is de akte gepasseerd inzake de verkoop van het laatste deel van het voormalige kampeercentrum. Het bedrag dat werd ontvangen komt conform raadsbesluit ten gunste van de algemene reserve/middelen. Deze inkomsten zijn niet geraamd.

Reserves

Vrijval uit de reserve Pompegebouwen als gevolg van terugontvangst btw afgelopen jaren over investeringskrediet.

Programma 5 Maatschappelijke Pijler

De *Maatschappelijke Pijler* omvat de volgende beleidsvelden:

1. Cultuur en Sport
2. Wijkvoorzieningen
3. Zorg en Gezondheid
4. Jeugd en onderwijs
5. Integratie

Toelichting algemene ontwikkeling

N.v.t.

Effecten en prestaties

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
1. Cultuur en sport			
Het bevorderen van bibliotheekvernieuwing, cultureel ondernemerschap, digitalisering en samenwerking. De samenwerking met collega-bibliotheken in Parkstad intensificeert en leidt tot een verhoging van de efficiency. De bibliotheek functioneert in lijn met de actuele certificeringsnormen en het geactualiseerde bibliotheekbeleid, met de volgende basisfuncties: 1. Warenhuis van Kennis en Informatie; 2. Centrum van Ontwikkeling en Educatie; 3. Encyclopedie van Kunst en Cultuur; 4. Inspiratiebron van Lezen en Literatuur; 5. Podium voor Ontmoeting en Debat.	1.5.1	Het actualiseren van het bibliotheekbeleid, gepaard gaande met de invoering van beleidsgestuurde contractfinanciering met het doel om de bibliotheek te professionaliseren vanuit een gezonde bedrijfsvoering.	In 2013 is bij de subsidiëring van het bibliotheekwerk de systematiek van beleidsgestuurde contractfinanciering gehanteerd. De interne bedrijfsvoering van de bibliotheek (HRM, Financiën, Arbo, Strategie, ICT, enzovoorts) is door het nieuwe bestuur op orde gebracht. In november 2013 heeft een audit plaatsgevonden die heeft geleid tot een hercertificering (normscore: 75, behaalde score: 90).
2. Wijkvoorzieningen			
Oprichten, beheren en (eventueel) exploiteren van sport- onderwijs- en gemeenschapsvoorzieningen Het oprichten, beheren en (eventueel) exploiteren van sport- onderwijs- en gemeenschapsvoorzieningen. Daarmee wordt bijgedragen aan onderlinge verbondenheid tussen (buurt) bewoners en daarmee aan de leefbaarheid op wijkniveau.	2.2.1	Brede school in elke wijk Het realiseren van een brede school in elke wijk. Een uitzondering is de wijk Brunssum-Noord. Hier wordt geen fysieke brede school gebouwd, maar wordt het concept toegepast binnen de bestaande accommodaties.	Conform Bestuursopdracht is een concept-rapportage tot stand gekomen. Geconstateerd is dat er inmiddels ontwikkelingen op gang zijn gekomen die ten tijde van de opdrachtformulering nog niet voorzien waren. Bezien moet worden in hoeverre Oostflankontwikkelingen en de nog op te stellen Stadsdeelvisie Zuid-Oost in ruimtelijk perspectief een

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
<p>In de afgelopen jaren is in het kader van de wijkgerichte aanpak veel werk gemaakt van het verbeteren van de voorzieningenstructuur in de wijken. Hierbij heeft zoveel mogelijk afstemming plaatsgevonden met de bewoners zelf. Een eerste aanzet voor kaderstellend voorzieningenbeleid is uitgewerkt in een startnota.</p>			<p>heroverweging van de bestaande voorzieningenstructuur wenselijk maakt, indien daarmee andere ruimtelijke invullingen gediend zouden kunnen worden. Voorts is gebleken dat ingevolge de decentralisaties binnen het sociaal domein een nog nader te kwantificeren huisvestingsvraag speelt, zoals dagopvangplekken en spreekuurlocaties. Vragen die op dit gebied beantwoord moeten worden zijn o.a. wat is de behoefteraming, welke capaciteit biedt ons voorzieningenareaal nog, wat is een gewenste clustering en welke kwaliteit is wenselijk en haalbaar. Ook in dit verband dient de wijze van exploitatie en inbedding van het geheel aan voorzieningen in de gemeentelijke organisatie in beeld gebracht te worden. Deze nieuwe inzichten dienen in de integrale visie betrokken te worden, hetgeen leidt tot latere oplevering van een beleidsdocument.</p>
	2.2.2	Brede school in elke wijk	<p>De tijdelijke huisvesting voor de basisschool St. Franciscus is in principe bedoeld als huisvesting voor de school gedurende de periode dat hun eigen gebouw wordt gesloopt en de nieuwe brede school wordt gebouwd. In afwijking tot het vorenstaande is er echter (gezien de hele slechte situatie van het eigen schoolgebouw en na protestacties van school en ouders) door de gemeente besloten om de tijdelijke huisvesting veel eerder in gebruik te nemen. Hierdoor is de school volgens eigen idee veel beter gehuisvest dan voorheen.</p>
4. Jeugd- onderwijs			
<p>Het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in alle leeftijdscategorieën. Reeds opgelopen onderwijsachterstanden</p>	4.1.2	<p>Het verschaffen van LEA-middelen</p>	<p>In 2013 is, i.v.m. de bezuinigingstaakstelling van onze gemeente, besloten om met ingang van het schooljaar 2014-2015 te stoppen met de</p>

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
worden zo snel mogelijk gesignaleerd en gereduceerd. Onderwijsondersteunende activiteiten en vernieuwingen dragen bij aan een doorgaande leer- & ontwikkelingslijn voor alle jongeren tussen 0 en 23 jaar. Volwassen laaggeletterden worden toegeleid naar een alfabetiseringstraject.			Lokaal Educatieve Agenda gemeente Brunssum. In 2013 zijn daarom voor de laatste maal aanvragen van LEA-partners toegekend voor schooljaar 2013-2014 met inhoudelijke afspraken voor de komende jaren waardoor diverse projecten wel doorgang kunnen vinden.
Het bevorderen van deelname van peuters aan het voorschools aanbod op een Brunssumse peuterspeelzaal. De ambitie is dat minimaal 60% van alle 2- en 3-jarige kinderen in Brunssum deelneemt aan een voorschools aanbod op een peuterspeelzaal. Het streven is dat daarvan minimaal 80% behoort tot de 'doelgroepkinderen'. Hiermee wordt bewerkstelligd dat zoveel mogelijk kinderen zonder onderwijsachterstand kunnen starten aan het primair onderwijs. Doelgroepouders worden door middel van de regeling 'verlaagde ouderbijdrage' gestimuleerd om hun kind deel te laten nemen aan het peuterspeelzaalwerk in Brunssum. Tevens wordt hiermee bereikt dat het bereik van de peuterspeelzalen als vindplaats in de lokale zorgstructuur wordt vergroot.	4.2.1	Faciliteren van peuterspeelzalen	In 2013 zijn de Brunssumse peuterspeelzalen versterkt door de pilot "vroegsignalering en vroegaanpak voorschoolse voorzieningen" waarbij Xonar Jeugd & Opvoedhulp heeft gezorgd voor coaching on the job van peuterspeelzaalleidsters in het vroegtijdig signaleren en aanpak van dreigende gedragsproblemen bij onze jongste inwoners.
Het realiseren van een sluitende jeugdhulpverleningsstructuur in onze gemeente waardoor door tijdige en preventieve aanpak van (dreigende) problematieken, het beroep op zwaardere zorg wordt teruggedrongen. Alle ouders, jeugdigen en professionals kunnen bovendien bij het Centrum voor Jeugd en Gezin en alle netwerkpartners terecht met alle vragen over opvoeden	4.5.2	Centrum voor Jeugd en Gezin	Eind 2013 is besloten om de samenwerking met de gemeente Onderbanken binnen het CJG Brunssum Onderbanken voor wat betreft het gezamenlijke inlooppunt te stoppen. Iedere gemeente heeft hierdoor vanaf 1 januari 2014 een eigen inlooppunt.

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
en opgroeien, en kunnen, indien nodig, de benodigde opvoedondersteuning en/of hulpverlening verkrijgen.			
De transitie van de jeugdzorg dient adequaat te verlopen en in 2015 gerealiseerd te zijn waardoor er vanaf dat moment sprake is van één sluitende jeugdstructuur in onze gemeente welke aansluit op bestaande structuren zoals de Wmo en de preventieve jeugdhulpverlening.	4.6.2	Uitvoeren van pilots op het gebied van de jeugdzorg	In 2013 zijn diverse pilots gestart ter voorbereiding op de decentralisatie van de jeugdzorg per 1 januari 2015.
Het bevorderen van jeugdparticipatie. Jongeren kunnen meedenken en meepraten over wat er in Brunssum moet gebeuren voor de jeugd en ze werken mee aan de organisatie van activiteiten voor en door jongeren.	4.8.3	Jongerenpersbureau Connect Het ondersteunen en subsidiëren van Jongerenpersbureau Connect.	Met ingang van 1 juli 2013 is Jongerenpersbureau Connect gestopt i.v.m. de verminderde animo van jongeren om jongerenreporter te zijn. Het vrijgevalen budget voor 2013 is besteed om de werkzaamheden van Connect op adequate wijze te beëindigen en reeds gemaakte afspraken af te handelen door een andere invulling van communicatie met en door jongeren.
Afronden van de voor 1 januari 2013 gestarte taaltrajecten van inburgeringsplichtigen. Het op correcte wijze en binnen budget afronden van de voor 1 januari 2013 gestarte taaltrajecten van inburgeringsplichtigen.	5.1.1	Ondersteuning bij de lopende inburgeringstrajecten Het bieden van ondersteuning bij de lopende inburgeringstrajecten op basis van de aanbesteding Inburgering, dan wel de Wet Educatie Beroepsonderwijs.	Sinds 1 januari 2013 is de Wet Inburgering (WI) aangepast. De aangepaste WI beperkt zich alleen tot de doelgroep nieuwkomers. Het uitgangspunt is dat inburgeraars zelf zorg dragen voor hun inburgering. De minder draagkrachtigen onder hen kunnen gebruik maken van het sociale leenstelsel. Van de doelgroep statushouders wordt de lening kwijtgescholden wanneer ze het inburgeringsexamen binnen de inburgeringstermijn hebben behaald. De gemeentelijke inburgeringstaken zoals het aanbieden van inburgeringstrajecten en het handhaven komen te vervallen. In het kader van de overgangsregeling WI dienen gemeenten statushouders en geestelijke bedienaren die voor 1 januari

Wat willen we bereiken?	Nr. Prest.	Wat gaan we er voor doen ? (prestaties)	Afwijkingen
			<p>2013 inburgeringsplichtig zijn geworden een inburgeringsvoorziening aan te bieden en de reeds lopende inburgeringstrajecten te blijven handhaven.</p> <p>Het doel van het kabinet is dat inburgeraars vanaf 1 januari 2014 inburgeren op eigen initiatief en op eigen kosten. Vanaf 1 januari 2014 ontvangt de gemeente dan ook geen rijksmiddelen meer voor inburgering.</p>

Effecten en prestaties die niet in bovenstaand tabel zijn opgenomen, zijn uitgevoerd conform beleid.

Financiën programma 5
(x € 1.000)

Wat mag het kosten	Initiele	Begroting 2013	Realisatie -	
	Begroting 2013	na wijziging	Realisatie 2013	Begroting
Directe lasten	8.591	8.929	9.305	376
Indirecte lasten	1.390	1.390	1.636	246
Kapitaalslasten	2.291	2.261	1.158	-1.103
TOTAAL LASTEN	12.272	12.580	12.099	-481
Baten	-1.655	-1.813	-1.981	-168
SALDO (exclusief				
Resultaatbestemming)	10.617	10.767	10.118	-649
Onttrekking	792	1.434	943	-491
Toevoeging	-1.687	-2.090	-1.532	558
SALDO				
RESULTAATBESTEMMING	-895	-656	-589	67
Saldo na resultaatbestemming	9.722	10.111	9.529	-582
Kolom Realisatie - Begroting : - = voordelig				

Belangrijkste afwijkingen gesplitst naar incidenteel en structureel

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	Leerlingenvervoer		€ 27.000		Structureel
	Zwemonderwijs scholen	€ 11.000			Structureel
	Onderwijs algemeen	€ 76.000		Incidenteel	
	Sporthallen		€ 6.000	Incidenteel	
	Gymzalen	€ 31.000		Incidenteel	Structureel
	Sportsubsidies		€ 51.000	Incidenteel	
	N.A.S.B. (Nat. Actieplan Sport Beweg)		€ 10.000	Incidenteel	
	Bronspot		€ 33.000		Structureel
	Sportaccommodaties		€ 16.000	Incidenteel	
	Amateuristische Kunstbeoefening	€ 6.000		Incidenteel	
	Kermissen		€ 10.000		Structureel
	Volksfeesten		€ 5.000		Structureel
	Diverse evenementen		€ 6.000		Structureel
	Openbare speelplekken	€ 18.000		Incidenteel	
	Subsidies seniorenverenigingen	€ 11.000		Incidenteel	
	Vervoer & toegankelijkheid /	€ 12.000		Incidenteel	
	Vrijwilligerswerk en mantelzorg	€ 15.000		Incidenteel	
	Inburgering	€ 56.000		Incidenteel	
	Jeugdbeleid	€ 19.000		Incidenteel	
	Brikke-Oave	€ 17.000		Incidenteel	
	Casino Brunssum		€ 18.000	Incidenteel	
	Preventieve en Curatieve Gez.Zorg		€ 6.000	Incidenteel	
	Huisvestingsproblematiek GGD		€ 225.000	Incidenteel	
	Burgernoodhulp /AED	€ 20.000			Structureel
	Centra Jeugd & Gezin	€ 75.000		Incidenteel	
	Decentralisatie jeugdzorg	€ 81.000		Incidenteel	
	Brede School Langeberg	€ 541.000		Incidenteel	

Leerlingenvervoer

Deze wettelijke verplichting open-eind-regeling vertoont een overschrijding, voornamelijk als gevolg van de jaarlijkse indexering (circa 5,8 %) waarmee in de begroting geen rekening is gehouden.

Zwemonderwijs scholen

Dit betreft voornamelijk minder huurkosten aan Bronspot inzake de jaarlijkse zwemlessen) van € 13.000,00 en meer uitgaven aan vervoerskosten ad € 3.000.

Onderwijs algemeen

De onderschrijving op kosten logopedie van bijna € 5.000 is een gevolg van de ingevoerde bezuiniging op dit product per schooljaar 2013/2014.

De lagere kosten Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad Limburg ad € 4.000 worden conform collegebesluit (Verseonnr. 310991) doorgeschoven naar 2014 t.b.v. de gecalculerde stijging van de bijdrage 2014 en 2015.

In 2013 was het totale aangevraagde bedrag ten behoeve van de LEA (Gelden Lokaal Educatieve Agenda 2013) lager dan het beschikbare budget. Het voorstel is om dit incidentele overschot ad € 30.000 via de resultaatbestemming over te hevelen naar het jaar 2014 ten behoeve van extra RETOUR-trajecten in 2014. Er is namelijk sprake van een incidenteel hogere vraag naar RETOUR-trajecten welke met het reguliere beschikbare budget in 2014 niet volledig kan worden beantwoord.

In 2013 is geen sprake geweest van extra onderwijsprojecten waardoor niet het volledige bedrag is benut. Omdat per 2014 een bezuiniging per 2014 op dit budget is doorgevoerd, zijn in 2013 geen nieuwe meerjarige projecten opgestart. Er wordt voorgesteld om een bedrag ad € 38.000 via de resultaatbestemming behorende over te hevelen naar het jaar 2014.

Sporthallen

Op de 2 sporthallen samen is een overschrijding. Dit betreft o.a. de eenmalige aanschaf van materialen.

Gymzalen € 31.000

Op alle gymzalen zijn op diverse onderdelen de kosten lager dan geraamd; Dit is deels incidenteel.

Sportsubsidies

Uitgangspunt was dat het btw-bedrag m.b.t. de realisatie van het complex Robin Hood compensabel zou zijn waardoor de btw -uitgaven dus niet meegenomen werden in de begroting. De belastingdienst heeft dit niet geaccepteerd en dus komt de btw ten laste van het product ad € 45.000. Daarnaast waren de subsidies hoger dan geraamd.

N.A.S.B. (Nationaal Actieplan Sport Bewegen)

Als gevolg van meer activiteiten is er per saldo een overschrijding.

Bronspot

De geraamde buffetopbrengsten zijn niet gerealiseerd. Dit voornamelijk als gevolg van het gegeven dat de inhuur structurele daling vertoont.

Sportaccommodaties

De kosten van de diverse sportparken zijn hoger geraamd.

Amateuristische Kunstbeoefening

Dit betreft minder uitgaven inzake subsidies op dit product.

Kermissen

Deze kosten zijn hoger voornamelijk als gevolg van meer uren afdeling Beheer. Daarnaast zijn de opbrengsten € 3.000 lager.

Volksfeesten

Dit betreft meer uren inzet afdeling Beheer en extra uitgaven a.g.v. reiniging openbare ruimte bij carnaval en koningsdag.

Diverse evenementen

Dit betreft voornamelijk hogere energiekosten.

Openbare speelplekken

De betreft voornamelijk in 2013 ontvangen bijdragen. De uitgaven moeten nog in 2014 plaatsvinden

Subsidies seniorenverenigingen

De subsidies zijn hoger. Zie ook de lagere uitgaven op diverse andere producten.

Vervoer & toegankelijkheid

Dit betreft minder uitgaven inzake subsidies.

Vrijwilligerswerk en mantelzorg

Dit betreft onder meer minder uitgaven inzake de gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Inburgering

Het positief resultaat wordt veroorzaakt doordat er trajecten zijn afgesloten in voorgaande jaren en in 2013 waarvan nog kosten moeten worden betaald in 2014 en verder.

Verder zijn € 9.000 meer inkomsten van de gemeente Onderbanken en Landgraaf ontvangen voor de uitvoering van werkzaamheden.

Jeugdbeleid

Het overschot in 2013 is ontstaan door het stoppen van jongerenpersbureau Connect en door het niet kunnen uitvoeren van de Young Xperience Sport Edition vanwege de weersomstandigheden.

Brikke Oave

Ondanks het feit dat de directe lasten hoger zijn is er per saldo een onderschrijding. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere buffetopbrengst

Casino Brunssum

Per saldo een overschrijding van het geraamde budget o.a. veroorzaakt door extra inhuur personeel en hogere energiekosten. Dit wordt deels gecompenseerd door de hogere opbrengsten.

Preventieve en Curatieve Gezondheidszorg

Er is per saldo minder uitgegeven aan diverse bijdrages.

Huisvestingsproblematiek GGD

De GGD heeft het vastgoed in 2013 moeten afwaarderen. Omdat de GGD nagenoeg geen eigen vermogen heeft om dit op te vangen, moeten alle deelnemende gemeenten hun aandeel in dit bedrag bijstorten. Bestuurlijk is dit proces nog niet afgerond, maar desondanks moet deze verplichting in de gemeentelijke jaarrekening worden verwerkt. Dit is gebeurd door vorming van een "Voorziening huisvesting GGD ZL" voor een bedrag ad € 225.000.

Burgernoodhulp /AED

De onderschrijding wordt nodig geacht voor toekomstige opleidingskosten (cursussen /herhalingslessen) en kosten aanschaf materialen. (onderdeel van de resultaatbestemming)

Centra Jeugd & Gezin

Hier is sprake van een incidenteel overschot.

Als eerste zijn de gelden ad € 22.000 voor het extra contactmoment met adolescenten in 2013 nog niet besteed. (planning nu 2014). Daarnaast zijn een aantal projecten/activiteiten in het kader van het CJG in 2013 goedkoper uitgevallen dan gepland of hebben geplande activiteiten geen doorgang gevonden door minder animo.

Het in 2013 gereserveerde bedrag ad € 12.000 voor het project "Skills 4 Life" is in 2013 niet besteed kunnen worden daar dit project wordt doorontwikkeld op het gebied van obesitas en dit pas in 2014 operationeel zal zijn. Tot slot is de geplande ouderactiviteit "Kiezels en Druppels" in 2013 gestart, maar deze zal pas in 2014 tot kosten leiden. Daarom is ook hier het voorstel om de gereserveerde € 1.600 middels de resultaatbestemming behorende bij de jaarrekening 2013 over te hevelen naar 2014.

Uiteindelijk resteert op dit product nog een incidenteel overschot in 2013 ad € 61.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag eveneens middels de resultaatbestemming behorende bij de jaarrekening 2013 over te hevelen naar 2014 om aan te wenden ter incidentele dekking van personeelslasten op het gebied van integraal jeugdbeleid.

Decentralisatie jeugdzorg:

Dit betreft incidentele invoeringsmiddelen vanuit de rijksoverheid ten behoeve van de decentralisatie van de jeugdzorg. Het zwaartepunt voor wat betreft het maken van kosten zal in het jaar 2014 komen te liggen. Derhalve wordt voorgesteld om het gehele overschot over te hevelen naar 2014.

Brede School Langeberg

Met name door een aanbestedingsvoordeel zijn de uitgaven voor dit krediet aanzienlijk lager dan geraamd. Hierdoor zijn ook de hiermee verbandhoudende kapitaallasten lager. Deze kapitaallasten worden gedekt uit een hiervoor gevormde reserve en deze moet dan ook lager zijn. De reserve wordt dus verlaagd met € 541.000. Via de resultaatbestemming wordt dit bedrag toegevoegd aan de Algemene Reserve c.q. de Decentralisatie Onderwijs.

Programma 6 Algemene Middelen

Het programma *Algemene Middelen* omvat de volgende onderdelen:

1. Algemene uitkering
2. Heffing en invordering van belasting
3. Financieringsmiddelen

Het programma Algemene Middelen is niet, zoals bij de voorgaande 5 programma's, afzonderlijk opgenomen in het raadsprogramma. De producten die geen rechtstreekse relatie hebben met de 5 hiervoor genoemde programma's zijn deze opgenomen onder de Algemene Middelen. Een aantal van de hieronder opgenomen zaken zijn uitgebreid uitgewerkt in de verplichte paragrafen. Dit betreft met name de paragrafen Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en Financiering en het hoofdstuk "De Financiële positie".

In bijlage 1 "Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien" worden de Algemene Middelen uitgebreid toegelicht.

Toelichting algemene ontwikkeling

Het jaar 2013 stond evenals 2012 grotendeels in het teken van de landelijke bezuinigingen en de gevolgen hiervan voor de Gemeente Brunssum. Tevens waren er ontwikkelingen rondom het SW-bedrijf die ook consequenties voor de Gemeente Brunssum hadden.

Effect: Wat wilden we in 2013 bereiken?

Geen Effectindicatoren gedefinieerd.

Prestaties: Welke plannen hadden we hiervoor in de begroting 2013 opgenomen?

Geen afwijkingen

Financiën programma Algemene Middelen (x € 1.000)

Wat mag het kosten	Initiele	Begroting 2013	Realisatie -	
	Begroting 2013	na wijziging	Realisatie 2013	Begroting
Directe lasten	1.448	2.455	3.294	839
Indirecte lasten	313	552	592	40
Kapitaalslasten	14	14	14	0
TOTAAL LASTEN	1.775	3.021	3.900	879
Baten	-41.404	-41.719	-42.736	-1.017
SALDO (exclusief Resultaatbestemming)	-39.629	-38.698	-38.836	-138
Onttrekking	1.872	2.795	3.422	627
Toevoeging	-1.285	-5.044	-5.130	-86
SALDO RESULTAATBESTEMMING	587	-2.249	-1.708	541
Saldo na resultaatbestemming	-39.042	-40.947	-40.544	403

Kolom Realisatie - Begroting : - = voordelig

Belangrijkste afwijkingen gesplitst naar incidenteel en structureel

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	Algemene Uitkering	€ 471.000		Incidenteel	
	Coördinatie Wet WOZ	€ 41.000		Incidenteel	
	Baten heffingen	€ 80.000		Incidenteel	
	Heffing en invordering belastingen		€ 51.000	Incidenteel	
	Financieringsmiddelen	€ 30.000		Incidenteel	
	Algemene baten en lasten		€ 507.000	Incidenteel	
	Voormalig personeel	€ 85.000		Incidenteel	
	Lager batig saldo financieringen		€ 482.000	Incidenteel	
	Overige Kostenplaatsen	€ 472.000		Incidenteel	
	Reserves		€ 540.000	Incidenteel	

Algemene Uitkering Gemeentefonds

De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2013. Door het herfstakkoord en de decembercirculaire 2013 is de uitkering € 245.000 hoger dan geraamd. Een bedrag van in totaal bijna € 170.000 is recent toegevoegd, welk bedrag pas in 2014 kan worden uitgegeven; dit bedrag zal via de resultaatbestemming naar 2014 worden doorgeschoven. Daarnaast is er nog een afrekening over 2011 ontvangen voor een bedrag ad € 55.000.

Coördinatie Wet WOZ

De onderschrijving betreft de uitkering van het batig saldo van de apparaatskosten van de GBRD over 2012.

Baten heffingen

Zie voor een toelichting de paragraaf lokale heffingen en de bijlage Algemene middelen

Heffing en invordering belastingen

Dit betreft voornamelijk de hogere storting in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. Dit betreft de belastingbedragen waarvan nu verwacht wordt dat deze uiteindelijk niet geïnd kunnen worden. Onder meer door de huidige economische situatie is dit bedrag hoger dan voorgaande jaren.

Financieringsmiddelen

De rentekosten zijn in 2013 het gehele jaar zeer laag geweest, vanwege de lage rentestand. Zie ook de bijlage Algemene middelen.

Algemene baten en lasten

Belangrijkste afwijking is het niet realiseren van de taakstelling ad € 587.000 (nadeel) op personeel. De terugontvangsten inzake personeel zijn € 51.000 hoger (voordeel). Dit maakt onderdeel uit van de gemeentebrede personeelsmonitor waarbij ook rekening wordt gehouden met dekking die op andere posten aanwezig is.

Daarnaast was de terugontvangst btw € 13.000 hoger (voordeel) en er is € 16.000 ontvangen inzake de opheffing OVO (Onderlinge verzekeringen Overheid UA) (overgenomen door Achmea)

Voormalig personeel

Dit betreft lagere kosten voormalig personeel. Dit maakt onderdeel uit van de gemeentebrede personeelsmonitor

Lager batig saldo financieringen

De gemeente heeft minder rentekosten voor het aangaan van leningen betaald. Hiertegenover staat echter dat intern geen rente is doorberekend aan diverse grote investeringsprojecten (BMV Centrum, BMV West en ICT), die in 2013 zouden zijn afgerond. Deze projecten zijn echter nog niet afgerond. Hierdoor komen de rentekosten hierover ten laste van de Algemene Middelen. Pas nadat investeringen geheel zijn afgerond, mag de rente worden doorberekend.

Overige Kostenplaatsen

Een belangrijk onderdeel van de kostenplaatsen is de post personeelskosten. Op personeelsbudgetten vindt voornamelijk als gevolg van de taakstelling personeelskosten een onderuitputting plaats. Daarnaast wordt het voordeel veroorzaakt door het achterblijven van investeringen op ICT gebied.

Reserves (€ 540.000 nadeel)

Een belangrijke afwijking betreft de verwerking van de lagere rentebijbeschrijving aan de diverse bestemmingsreserves doordat de werkelijke beginstand van deze reserves lager was dan het uitgangspunt bij de oorspronkelijke raming (€ 220.000 voordeel op dit product). Daarnaast is de resultaatbestemmingen 2012 ad € 727.000 hier verantwoord (hier nadelig maar gemeentebreed is dit budgettair neutraal).

Totaal generaal

Dit is het totaal generaal van de programma's 1 t/m 5 en de Algemene Middelen gerubriceerd op dezelfde wijze als op programmaniveau.

Financiën Totaal van alle programma's
(x € 1.000)

Wat mag het kosten	Initiele Begroting 2013	Begroting 2013 na wijziging	Realisatie 2013	Realisatie - Begroting
Directe lasten	61.480	65.054	70.587	5.533
Indirecte lasten	16.385	16.705	19.305	2.600
Kapitaalslasten	6.501	6.760	5.472	-1.288
TOTAAL LASTEN	84.366	88.519	95.364	6.845
Baten	-83.700	-85.192	-94.889	-9.697
SALDO (exclusief Resultaatbestemming)	666	3.327	475	-2.852
Onttrekking	2.754	5.981	7.102	1.121
Toevoeging	-3.420	-9.308	-9.530	-222
SALDO RESULTAATBESTEMMING	-666	-3.327	-2.428	899
Saldo na resultaatbestemming	0	0	-1.953	-1.953
Kolom Realisatie - Begroting : - = voordelig				

Per programma zijn de belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Hoofdstuk 4. Paragrafen

Paragraaf 1. Lokale heffingen

Beleidsuitgangspunten:

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit een 12-tal verschillende belastingen/heffingen welke gelegitimeerd worden door een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening.

Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorbehoud hierbij is de voorwaarde dat deze keuzes voldoende aansluiten bij de huidige situatie.
2. Kostendekkendheid van tarieven en leges.
3. De leges en overige inkomsten (waaronder huren en inkomsten sportaccommodaties) worden jaarlijks aangepast voor inflatie. De gehanteerde indexering voor 2013 bedraagt voor 2,25% (inflatie conform junicirculaire 2012). In 2012 zijn de tarieven met 1,75 % verhoogd.
4. De legestarieven mogen de wettelijk vastgestelde bedragen niet overschrijden.

In het raadsprogramma 2010-2014 is (evenals in het raadsprogramma 2006 –2010) opgenomen dat het invoeren van “betaald parkeren” de komende periode niet aan de orde is. Van deze mogelijke lokale heffing wordt dan ook geen gebruik gemaakt. Brunssum wijkt hiermee af van het landelijk gemiddelde, echter niet van vergelijkbare gemeenten in Limburg.

In het raadsprogramma staat verder dat stijging van gemeentelijke lasten, groter dan de inflatiecorrectie, dient te worden vermeden.

Het verdere beleid inzake de lokale lasten wordt hierna per heffing afzonderlijk vermeld. De diverse belastingverordeningen zullen samen met de begroting aan Raad worden voorgelegd ter vaststelling.

Heffingen:

a. Onroerende zaakbelastingen

Doel van de heffing

De onroerende zaakbelastingen (OZB) hebben tot doel om de gemeente te voorzien van algemene middelen. Het zakelijk karakter van deze belastingen sluit uit dat er rekening wordt gehouden met persoonlijke omstandigheden, zoals bijvoorbeeld het inkomen van belastingplichtige.

Waardeontwikkeling

De WOZ-waarden :

Jaar	2012	2013
Aantal woningen/objecten	14.975	14.976
Waarvan huurwoningen	6.375	6.405
Waarvan leegstaand	515	509
Totale waarde woningen	€ 2.114.015.000	€ 2.036.222.000
Gemiddelde waarde per woning	€ 141.170	€ 135.970
Aantal niet-woningen objecten	1.036	1.031
Waarvan leegstaand	55	82
Totale waarde niet-woningen	€ 428.231.000	€ 420.816.000
Waarvan niet-woning verhuurd	557	582
Gemiddelde waarde niet-woning	€ 413.350	€ 408.160

De gemiddelde waarde van de woningen per peildatum 1-1-2012 is met 3,7% gedaald ten opzichte van 2011, de maatstaf voor de heffing over 2013. De gemiddelde waarde van de niet-woningen per peildatum 1-1-2012 is met 1,3% gedaald t.o.v. 2011, de maatstaf voor de heffing over 2013.

Bij het opleggen van de aanslag OZB wordt steeds de peildatum 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar van aanslagoplegging gehanteerd. De daling van de waarden voor de OZB loopt derhalve steeds één jaar achter op de feitelijke marktwaarde.

Opbrengst en tarieven

tarieven:

Jaar	2012	2013
OZB-eigenaar woningen	0,1364	0,1438
OZB-eigenaar niet-woningen	0,2012	0,2241
OZB-gebruiker niet -woningen	0,1597	0,1802

	Begroting 2012	Realisatie 2012	Begroting 2013	Realisatie 2013
OZB gebruikers niet-woningen	€ 504.800	€ 476.300	€ 520.200	€ 509.100
OZB eigenaren niet-woningen	€ 900.200	€ 858.500	€ 930.040	€ 958.700
OZB eigenaren woningen	€ 2.836.200	€ 2.889.300	€ 2.903.000	€ 2.927.200

De lagere opbrengst bij de niet-woningen gebruikers wordt veroorzaakt door de hogere leegstand ten opzichte van 2012. De opbrengst van eigenaren van de woningen is gering hoger dan de raming 1%, voornamelijk door nieuwbouw.

De tarieven worden jaarlijks aan de hand van de waardegegevens van de GBRD en de geraamde OZB opbrengsten voor de begroting bepaald.

Waardedalingen

Uit de thans ter beschikking staande gegevens kunnen voorlopig nog geen conclusies worden getrokken m.b.t. de waardeontwikkelingen die zich tussen de waardepeildatum 1 januari 2011 en 1 januari 2012 (deze datum geldt als waardepeildatum voor de belastingheffing 2013) hebben voorgedaan.

b. Afvalstoffenheffing

Doel van de heffing

Op grond van de Wet milieubeheer is iedere gemeente verplicht huisvuil op te halen bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige huishoudelijke afvalstoffen in een particuliere huishouding kunnen ontstaan. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat iedereen belang heeft bij een schone leefomgeving en derhalve bij een doelmatige verwijdering van huisvuil. De hieraan verbonden kosten kunnen worden verhaald door een heffing van de feitelijke gebruiker van het perceel. De afvalstoffenheffing mag niet meer dan kostendekkend zijn.

Kostendekkendheid

De afvalstoffenheffing is kostendekkend en mag geen "winst" opleveren. Bij de invoering van het BTW-compensatiefonds is, ter voorkoming van een budgettaire probleem bepaald, dat de omzetbelasting tot de lasten blijft behoren voor de bepaling van de maximumopbrengst. Dit gebeurt ook bij de bepaling van de afvalstoffenheffingstarieven in Brunssum. Onderdeel van het vaste tarief zijn de geraamde kosten van de kwijtschelding (zie hiervoor onderdeel k. van deze paragraaf)

Opbrengst en tarieven

Jaar	2012	2013
Afvaltarief vast	€ 181,92	€ 171,84
Afvaltarief variabel restafval	€ 4,60	€ 4,60
Afvaltarief variabel gft-afval	€ 3,40	€ 3,40

Begroting 2012	Realisatie 2012	Begroting 2013	Realisatie 2013
€ 3.667.400	€ 3.517.400	€ 3.660.900	€ 3.360.600

Kengetallen

Jaar		2012	2013
<u>Vast tarief:</u>			
Bewoond	Opgelegd	13.782	Geen gegevens i.v.m overdacht aan BsGW
Leegstaand/vrijstelling	Niet-opgelegd	601	
<u>Variabel tarief:</u>			
Verzamelcontainer	algemeen	136.355	
	30 liter	2.699	
GFT	140 liter	41.737	
	240 liter	17.795	
Restafval	140 liter	8.154	
	240 liter	134.507	
Extra container		195	

Reductieheffing medisch afval

Uw Raad heeft in 2010 een amendement aangenomen voor de compensatie van medisch afval, door vermindering van 60% van het aantal ledigingen met een maximum van € 60,00. De verrekening hiervan vindt plaats bij de afrekening van het variabele tarief. Onderstaand een overzicht over de jaren 2012 en 2013.

Jaar	Begroting 2011	Realisatie 2012	Begroting 2013	Realisatie 2013
Bedrag	€ 10.000	€ 7.500	€ 10.000	€ nog niet bekend
Aantal verminderingen		192		170

De realisatie van 2013 kan nog niet worden verstrekt, aangezien de BsGW de diftaraanslagen van 2013 oplegt. De verzoeken zijn door de GBRD doorgegeven aan de BsGW, per 31-12-2013 170 stuks.

c. Rioolrechten

Doel van de heffing

De rioolheffing wordt geheven ter compensatie van de kosten die gemoeid zijn met het onderhoud, beheer, vervanging en renovatie van de riolering en de maatregelen om te voldoen aan de milieueisen met betrekking tot overstorten van water uit de riolering op oppervlaktewater, inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater alsmede een zorgplicht in de aanpak van grondwaterproblemen. Deze kosten worden gebaseerd op de uitgangspunten, zoals neergelegd in het wettelijk verplichte gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

Kostendekkendheid

Op basis van het oude rioolrecht mocht de gemeente via de tarieven van de rioolrechten de kosten verhalen die gemaakt werden voor het onderhoud, beheer, vervanging en renovatie van de riolering en de maatregelen om te voldoen aan de milieueisen met betrekking tot overstorten van water uit de riolering op oppervlaktewater. De rioolheffing is kostendekkend en mag geen "winst" opleveren.

In november 2009 heeft uw Raad een nieuw "Verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan" (VGRP 2010-2014) vastgesteld.

Naast de stijging die voortvloeit uit het vigerende VGRP geldt een jaarlijkse inflatiecorrectie. (Percentage consumentenprijsindex volgens Centraal Planbureau).

Bij de definitieve berekening dient voorts rekening te worden gehouden met het aantal aansluitingen.

Het rioolheffing wordt geheven naar de WOZ-waarde van een perceel. Voor een perceel met een WOZ-waarde tot € 1.000.000 geldt één tarief; voor percelen met een hogere waarde wordt per € 500.000 aan WOZ-waarde boven de € 1.000.000 een aanvullend tarief geheven.

Jaar	Begroting 2012	Realisatie 2012	Begroting 2013	Realisatie 2013
Rioolheffing woningen	€ 3.395.300	€ 3.558.900	€ 3.395.300	€ 3.673.900

Rioolheffing niet-woningen	€ 264.800	€ 287.300	€ 264.800	€ 295.700
Totaal	€ 3.660.100	€ 3.846.200	€ 3.660.100	€ 3.969.600

d. Toeristenbelasting

Doel van de heffing

Door de heffing van een toeristenbelasting is het mogelijk om een bijdrage te verkrijgen in de kosten van de (algemene) voorzieningen waarvan ook de toeristen profiteren. Dit betekent, dat bij de toeristenbelasting sprake is van een algemene heffing waarvan de opbrengst ten goede komt aan de Algemene Middelen. Indien het doel van de heffing wordt afgezet tegen het profijt dat de toerist heeft van de algemene voorzieningen, is een eenheidstarief per overnachting de meest voor de hand liggende keuze. Om praktische redenen wordt de toeristenbelasting geheven van degene die gelegenheid tot het verblijf biedt. Ingezetenen van de gemeente zijn vrijgesteld van de heffing van toeristenbelasting. Voorts geldt op grond van artikel X van het Verdrag van Londen van 19 juni 1951 dat leden van een krijgsmacht vrijgesteld zijn van belastingen waarvan de aanwezigheid in de Staat van verblijf voortvloeit uit de tijdelijke aanwezigheid aldaar. Concreet betekent dit dat overnachtingen van buitenlandse militairen van JFC Brunssum ("Afcen") evenmin worden betrokken in de toeristenbelasting.

Het aantal overnachtingen in Landgoed Brunnsheim neemt af.

Opbrengsten en kengetallen

Jaar	2011	2012	2013
Aantal overnachtingen	33.730	35.870	32.130
Aantal accommodaties	6	6	6
Tarief per nacht	€ 1,00	€ 1,05	€ 1,05
Raming opbrengst	€ 26.700	€ 33.500	€ 21.900
Realisatie	€ 33.600	€ 39.500	€ 32.500

e. Hondenbelasting

Doel van de heffing

De hondenbelasting is een belasting die bijdraagt aan de Algemene Middelen van de gemeente.

De wettelijke basis voor de heffing van deze belasting legt geen enkele relatie tussen overlast, vervuiling en het hebben van een hond. Deze relatie is wel vaak gewenst.

De Hoge Raad heeft bepaald dat het opleggen van hondenbelasting niet discriminerend is. De HR acht het ook niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de vervuiling door honden.

Belastingplichtig voor de hondenbelasting is 'de houder' van een hond. Als grondslag geldt het aantal honden. Voor de 2e en volgende honden wordt een oplopend tarief gehanteerd. De controle op de hondenbelasting is niet eenvoudig. Als echter alleen de 'welwillende' betaalt, werkt deze belasting zeer onbillijk en strookt dit niet met rechtsbeginselen.

Opbrengsten en kengetallen

Jaar	2011	2012	2013
Aantal geregistreerde honden	3.643	3.699	3.643
Raming opbrengst	€ 273.700	€ 283.100	€ 262.900
Realisatie	€ 287.300	€ 287.200	€ 288.400

EXPLOITATIE VAN DE OPENBARE RUIMTE

Hieronder vallen de huidige precariobelasting en baatbelasting. Ook de nieuw in te voeren reclamebelasting valt hieronder.

f. Precariobelasting

Doel van de heffing

Precariobelasting is een heffing voor het gebruiken van voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Naast onderdelen van gebouwen, zoals luifels en balkons, gaat het bijvoorbeeld om reclamevoorwerpen als uithangborden, zonneschermen, lichtreclames, het uitstellen van winkelgoederen en terrassen. De heffingsmaatstaf kan per precario-object verschillen. In de praktijk wordt veelal gewerkt met de oppervlakte of de lengte van het voorwerp. Het tarief is afhankelijk van het soort voorwerp, een vast bedrag per eenheid of een bedrag per tijdseenheid.

Opbrengsten

Jaar	2011	2012	2013
Raming opbrengst	€ 19.400	€ 19.700	€ 20.200
Realisatie	€ 29.200	€ 25.600	€ 27.600

g. Reclamebelasting

Doel van de heffing

Middels de heffing van reclamebelasting worden gelden geïnd van de ondernemers in het centrum van Brunssum, specifiek het "Ei" voor de vorming van een collectief ondernemersfonds. Hieruit worden collectieve activiteiten georganiseerd.

Opbrengsten

Jaar	2012	2013
Raming opbrengst	35.000	35.800
Realisatie	42.100	40.900

De geïnde reclamebelasting wordt integraal doorbetaald aan de winkeliersvereniging, onder aftrek van de heffingskosten.

Retributies

Onder de retributies vallen de lijkbezorgingsrechten, leges (inclusief de bouwleges) en marktgeden. Bij de gemeente Brunssum is een kostendekkendheid van 100 % het uitgangspunt. Het is op grond van artikel 229b van de Gemeentewet niet toegestaan de geraamde baten uit te laten gaan boven de geraamde lasten.

h. Marktgeden

Doel van de heffing

Onder de naam "marktgeden" worden rechten geheven ter zake van het innemen van een (vaste) standplaats op marktterreinen en voor de gemeente hiermee verbandhoudende gemeentelijke diensten, als bedoeld in artikel 1 van de " Verordening op de heffing en invordering van marktgeden".

Opbrengst en tarieven

Jaar	2011	2012	2013
Raming opbrengst	€ 28.400	€ 29.100	€ 23.100
Realisatie	€ 22.200	€ 22.800	€ 20.200
Dekkingspercentage	38%	34%	56%

i. Begraafrechten

Doel van de heffing

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Opbrengst en tarieven

Jaar	2011	2012	2013
Raming opbrengst	€ 181.100	€ 93.200	€ 93.200
Realisatie	€ 97.300	€ 94.900	€ 85.400
Dekkingspercentage	44%	65%	62%

De daling van het dekkingspercentage wordt veroorzaakt door een lagere opbrengst. Ten opzichte van 2011 zijn de kosten gedaald, vanwege een lagere doorbelasting van uren van afd. Beheer.

j.

Leges

Doel van de heffing

Onder de naam 'leges' worden een aantal verschillende rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

Overzicht legesopbrengsten

bedragen x € 1.000	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2013
Leges GBA	406	406	368
Leges burgerlijke stand	33	33	32
Leges Naturalisatie	8	8	17
Leges openbare orde en veiligheid	8	8	8
Tarieven werken derden (opritten)	9	9	2
Leges verkeerscoördinatie en planning	8	8	8
Leges bijzondere wetten (Drank/Horeca)	6	6	19
Leges telecommunicatiewet	9	9	11
Leges kadastrale gegevens /welstand	1	1	0
Leges kapvergunningen	1	1	0
Leges omgevingsvergunningen	370	481	410

Toelichting op belangrijkste afwijkingen:

De belangrijkste afwijking betreft de legesinkomsten inzake de GBA en de omgevingsvergunningen.

De **Leges GBA** zijn € 38.000 lager dan geraamd. Dit wordt o.a. veroorzaakt door een duidelijke afname van het aantal verkochte uittreksels. Deze uittreksels zijn steeds minder noodzakelijk door de koppelingen van de basisadministraties. Ook het aantal verkochte reisdocumenten laat een flinke daling zien. Deze dalende trend wordt gedeeltelijk veroorzaakt door de economische malaise waardoor burgers niet meer zo makkelijk als voorheen meerdere documenten naast elkaar actueel houden. Een actueel rijbewijs is een absoluut noodzakelijk document en dit is voor veel instanties voldoende als legitimatie. Er is een kleine stijging van de omzet rijbewijzen te zien maar een veel grotere daling van de paspoorten en Nederlandse Identiteitskaarten.

De **Leges omgevingsvergunningen** zijn € 71.000 lagere dan geraamd. De raming is in de programmarapportage 2013 verhoogd van € 370.000 naar € 481.000. De legesinkomsten zijn sterk afhankelijk van ontwikkelingen van buitenaf. De huidige economische recessie, de haast structureel afnemende bouwontwikkelingen als gevolg van de krimp, maar ook deregulering (toename vergunningsvrij bouwen) spelen hierbij een belangrijke rol. Bovendien is het vaak moeilijk te voorspellen wanneer een marktpartij daadwerkelijk een formele vergunningaanvraag indient voor de realisering van zijn bouwproject. Pas op het moment van indiening kunnen leges worden geheven. Er is daarom (ook door de jaren heen) altijd een zekere verschuiving/overflow aan legesinkomsten over het kalenderjaar heen. Tegen de verwachting in zijn voor een aantal grotere bouwprojecten om uiteenlopende redenen in 2013 nog geen aanvragen om omgevingsvergunning ontvangen. De meest in het oog springende projecten zijn hierbij: Centrumplan (doorsteek), het kunstwerk (brug) t.b.v. de

ontkluizing Rode beek, de verplaatsing van USAG Schinnen naar POMS Site-locatie, de nieuwbouw kantoren/horeca NATO/JFC Brunssum (voormalige hoofdingang Akerstraat en de 8 starterswoningen Emma II. De verwachting is dat deze bouwplannen in 2014 wel doorgang zullen vinden. De beoogde 60% kostendekkendheid is nagenoeg gerealiseerd. Verder is een bedrag ad € 32.000 gestort in de voorziening dubieuze debiteuren in verband met de mogelijkheid dat een aantal legesinkomsten niet wordt ontvangen.

k. Kwijtschelding afvalstoffenheffing.

Huidig beleid

Het maximale jaarlijkse kwijtscheldingsbedrag wordt bepaald op basis van 100% van het vast tarief.

Voor de ledigingen(Diftar) geldt een een maximaal bedrag op jaarbasis, respectievelijk voor een:

1 persoonshuishouden	€ 55,00
2 persoonshuishouden	€ 75,00
3 persoonshuishouden	€ 90,00
4 of meer persoonshuishouden	€ 100,00

Via Stichting Inlichtingenbureau (een landelijke inlichtingbureau) worden inkomensgegevens van belastingplichtige inwoners ingewonnen en op basis hiervan vindt geautomatiseerde kwijtschelding voor alle hiervoor in aanmerking komende personen plaats.

Kengetallen en bedragen

Jaar	2011	2012	2013
Ingediende verzoeken van het jaar	1.117	1.838	1.720
Waarvan toegekend	935	1.680	1.548
Ingediende verzoeken voorgaande jaren	1.078	133	124
Waarvan toegekend voorgaande jaren	910	103	124
Totaalbedrag kwijtschelding	€ 238.800	€ 246.000	€ 240.000

Opmerking bij bovenstaand overzicht:

Met ingang van belastingjaar 2012 wordt de afrekening van het aantal ledigingen van het voorafgaande jaar meegenomen op het aanslagbiljet van het betreffende belastingjaar hierdoor behoeft maar één verzoek om kwijtschelding behandeld te worden.

Lastendruk

Hierbij zijn alleen die belastingen betrokken die nagenoeg voor iedereen van toepassing zijn en zijn de heffingen die een specifieke belastingplicht hebben uitgesloten. Uitgedrukt in de tarieven leidt dit tot de volgende lastendruk:

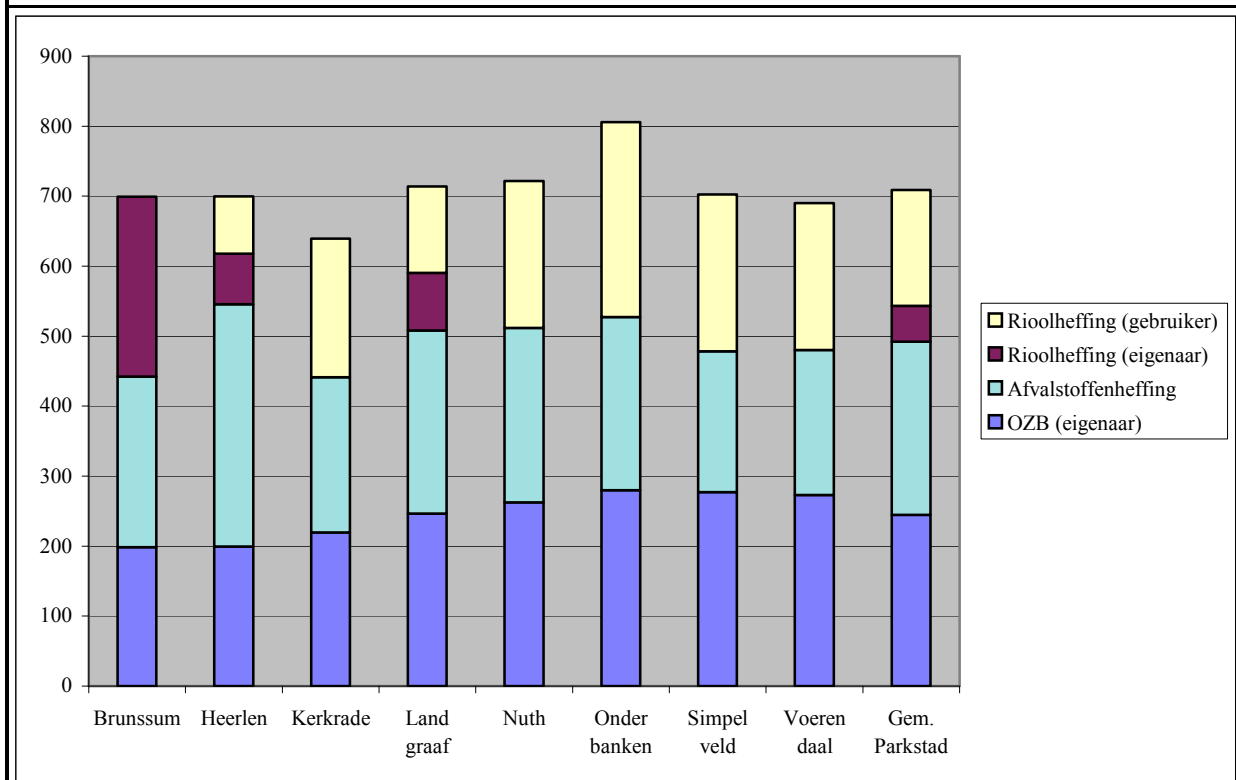
Tarieven:	2012	2013
Afvalstoffenheffing		
* vast bedrag	181,92	171,84
* per lediging 240 l. container rest of GFT	4,60	4,60
* per lediging 120 l. container rest of GFT	3,40	3,40
* per vuilniszak of inworp verzamelcontainer 60 l.	1,00	1,00
Rioolrecht (eigenaren)	249,12	256,68
Rioolrecht (gebruikers)	n.v.t.	n.v.t.
Onroerende zaak belasting % van waarde)		
<i>woningen</i>		
- Eigenaar	0,1364%	0,1409%
<i>niet-woningen</i>		
- Eigenaar	0,2012%	0,2078%
- Gebruiker	0,1597%	0,1649%
Lastendruk:		
uitgangspunten t.b.v. berekening lastendruk		
waarde woning	143.247	141.820
aantal ledigingen restafval	12	12
aantal ledigingen gft-afval	5	5
totaal lastendruk afvalstoffenheffing	254,12	244,04
meerpersoonshuishoudens zonder eigen woning	254,12	244,04
meerpersoonshuishoudens met eigen woning	698,63	700,51
tweepersoonshuishoudens zonder eigen woning	254,12	244,04
tweepersoonshuishoudens met eigen woning	698,63	700,51
éénpersoonshuishoudens zonder eigen woning	254,12	244,04
éénpersoonshuishoudens met eigen woning	698,63	700,51

Bron: Woz-waarden: werkelijke cijfers GBRD/BsGW.

In de hierna volgende overzichten/grafieken met vergelijking van de Parkstadgemeenten zijn de WOZ-waarden conform het Belastingoverzicht 2013 (op basis van begrotingscijfers) van de provincie gehanteerd.

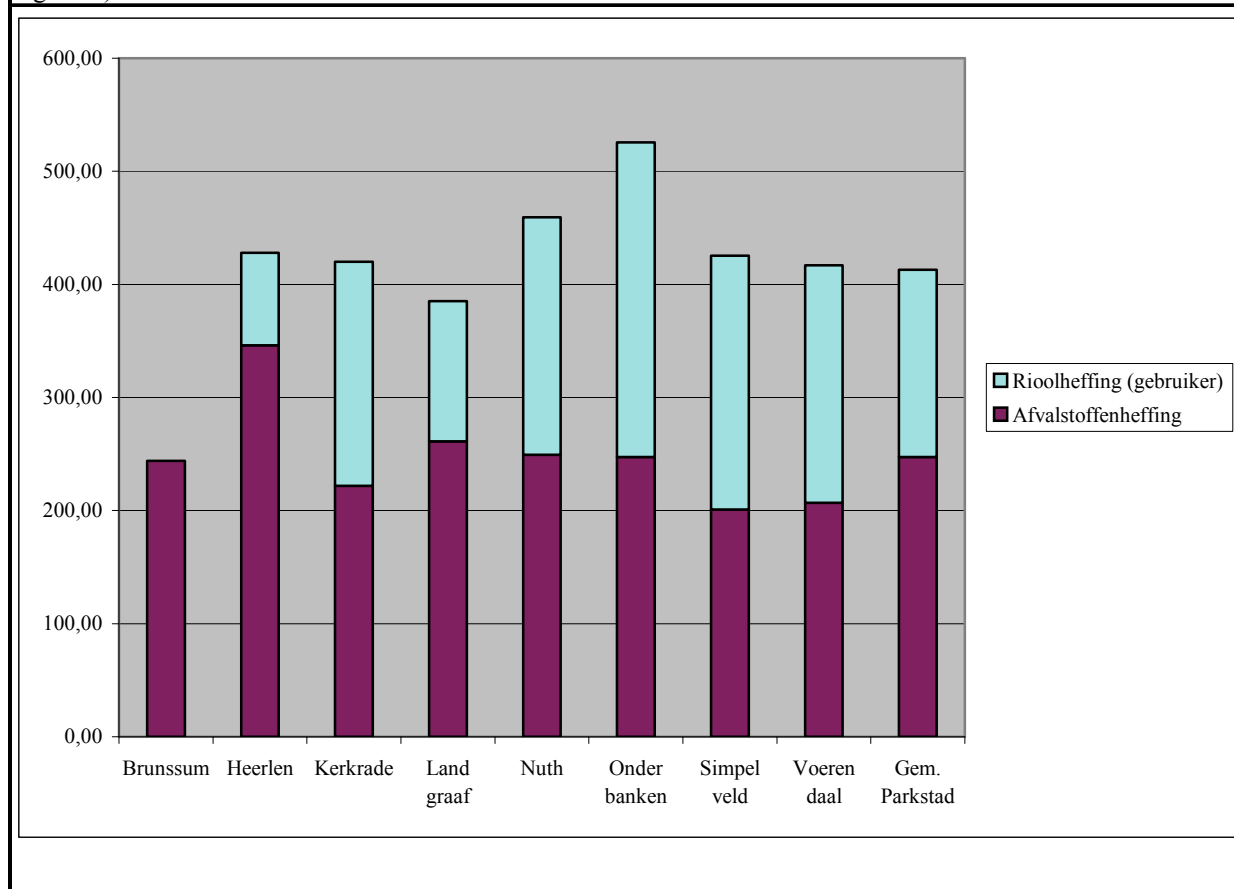
Overzicht gemeentelijke woonlasten Parkstad Limburg gemeenten in 2013

	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Land graaf	Nuth	Onderbanken	Simpel veld	Voeren daal	Gem. Parkstad
gem. WOZ. waarde woning	137.931	119.228	128.356	147.888	186.947	175.011	157.890	212.635	138.562
Meerpersoonshuishouders met eigen woning									
OZB (eigenaar)	198,35	199,59	219,49	246,59	262,29	280,02	277,25	273,08	244,58
Afvalstoffenheffing	244,04	346,12	222,00	261,32	249,25	247,42	200,98	207,00	247,27
Rioolheffing (eigenaar)	256,68	72,00	0,00	82,34	0,00	0,00	0,00	0,00	51,38
Rioolheffing (gebruiker)	0,00	81,84	198,00	123,84	210,00	278,28	224,40	210,00	165,80
Totaal	699,07	699,55	639,49	714,09	721,54	805,72	702,63	690,08	709,02
Idem excl. rioolrecht	442,39	545,71	441,49	507,91	511,54	527,44	478,23	480,08	491,85

Meerpersoonshuishouden met huurwoning									
	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Land graaf	Nuth	Onderbanken	Simpelveld	Voerendaal	Gem. Parkstad
Rioolheffing (gebruiker)	0,00	81,84	198,00	123,84	210,00	278,28	224,40	210,00	165,80
Afvalstoffenheffing	244,04	346,12	222,00	261,32	249,25	247,42	200,98	207,00	247,27
Totaal	244,04	427,96	420,00	385,16	459,25	525,70	425,38	417,00	413,06
Idem excl. rioolrecht	244,04	346,12	222,00	261,32	249,25	247,42	200,98	207,00	247,27

Tarief rioolheffing totaal (gebruiker + eigenaar)	256,68	153,84	198,00	206,18	210,00	278,28	224,40	210,00	165,80
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Bron tarieven en gem.WOZ-waarde: Belastingoverzicht 2013 Limburgse gemeenten (uitgave provincie Limburg)

De relatief hoge gemeentelijke woonlasten in Brunssum hebben voor een groot deel betrekking op de rioolheffing. De woonlasten exclusief de rioolheffing geven een aanzienlijk ander beeld.

Brunssum hanteert het op één na hoogste tarief rioolrecht van de Parkstad-gemeenten. Het tarief van Brunssum is gebaseerd op het door de raad vastgestelde 'Verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan' (VGRP 2010-2014). In dit meerjarige plan is rekening gehouden met de noodzakelijke uitgaven tot en met het jaar 2020. Hierbij zijn ook de benodigde inkomsten bepaald waarbij rekening is gehouden met groeipad t/m 2019.

De ombuigingsoperatie, waarbij vervangingsinvesteringen niet meer worden geactiveerd maar zijn ondergebracht in de gewone dienst, is inmiddels afgerond. In Brunssum is al rekening gehouden met een kostenontwikkeling die landelijk gezien bij het merendeel van de gemeenten nog niet is geïmplementeerd in een actueel Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) of een actueel MIP Openbare Ruimte.

Verder is opvallend dat Brunssum alleen een eigenaarheffing rioolrecht heeft. Landgraaf en Heerlen hebben een eigenaar- én een gebruikersheffing, terwijl Kerkrade, Onderbanken, Nuth, Simpelveld en Voerendaal alleen een gebruikersheffing toepassen.

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen

Beleidsuitgangspunten:

Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt.

Het is wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

NB. In verband met de invoering van een nieuw rekenmodel in 2013 is een andere indeling van deze paragraaf gekozen dan in de Programmabegroting 2013, toen dit model nog niet beschikbaar was.

Risicoprofiel

Om de risico's van Gemeente Brunssum in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Het risicoprofiel is tot stand gekomen door gebruik te maken van een rekenmodel (van de BNG) waarmee risico's schematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de diensten in totaal zo'n 120 risico's in beeld gebracht. Dit zijn zowel grote als kleine risico's, risico's met interne of externe oorzaak, met geen of een groot financieel gevolg en operationeel dan wel strategisch van aard. In onderstaand overzicht worden echter alleen de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

	Pr og.	Risico	Omschrijving	Kans	Financieel gevolg Max.	Invloed
1	2	Decentralisatie participatiewet Hierbij worden met name op iets langere termijn aanzienlijke kortingen toegepast.	De huidige ontwikkelingen laten al tekorten zien op de sw-bedrijven. De structurele korting ad € 3,5 miljoen op de rijks gelden zal dit risico nog verder vergroten. Ook de Wajong gaat deel uitmaken de participatiewet gelden.	90%	€ 6.600.000	37,3%
2	2	Decentralisatie Wmo- begeleiding. Hierbij wordt aanzienlijk gekort op over te dragen budgetten	In het verleden is gebleken (o.a. bij WVG en later huishoudelijke Hulp) dat de overgedragen budgetten niet voldoende zijn ter dekking van de daadwerkelijke uitgaven.	90%	€ 1.500.000	8,0%
3	2	Op het huidige rijksbudget Hbh wordt 40% gekort.	Onduidelijk is of deze korting via aanpassing beleid gerealiseerd kan worden	50%	€ 1.000.000	5,5%
4	5	Decentralisatie jeugdzorg. Hierbij wordt 25% gekort op over te dragen budgetten korting op budgetten	Het beroep op jeugdzorg is in Brunssum hoger dan landelijk gemiddeld. De vraag is aldus of de budgetten die wij per 2015 ontvangen, toereikend zullen zijn om aan de vraag te voldoen	50%	€ 1.633.000	5,5%
5	2	Tekorten WWB	Er is onzekerheid omtrent WWB-rijksbudgetten en ook de ontwikkelingen van de WWB-aantallen. Dit heeft invloed op de hoogte van het aandeel dat de Gemeente Brunssum zelf moet betalen.	50%	€ 1.246.000	3,9%
6	3	Lagere Isv	Niet voldoen aan voorwaarden leidt tot terugbetaling. Een belangrijk deel van de voorwaarden is afhankelijk van door derden te	70%	€ 585.000	3,7%

			verrichten activiteiten.			
7	6	Lagere uitkering gemeentefonds	Onduidelijk zijn de nog komende rijksbezuinigingsmaatregelen. Mogelijk zijn deze hoger dan waar rekening mee is gehouden in gemeentelijke begroting	50%	€ 1.000.000	3,4%
8	div	Niet realiseren bezuinigingen 2011-2014	Niet realiseren van reeds ingestelde bezuinigingstaakstellingen	90%	€ 400.000	3,3%
9	2	BetereBuren Brunssum	Er is nog onvoldoende zicht op toekomstige resultaten BetereBuren.	50%	€ 1.000.000	3,1%
10	3	Ontwikkeling 't Ei	Rentelasten a.g.v. langere looptijd plan/vertraging planontwikkeling i.v.m. niet vinden 2e trekker.	50%	€ 736.350	2,2%

Totaal 10 grootste risico's	€ 15.700.350
Overige risico's	€ 14.798.500
Totaal alle risico's	€ 30.498.850

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is met behulp van het rekenmodel een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 30.498.850 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Tabel 2 toont de resultaten van de risicosimulatie. In Nederland wordt bij de meeste gemeenten een zekerheidspercentage tussen de 80-90% gehanteerd.

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
50%	€ 8.100.000
55%	€ 8.400.000
60%	€ 8.800.000
65%	€ 9.200.000
70%	€ 9.500.000
75%	€ 9.900.000
80%	€10.300.000
85%	€ 10.700.000
90%	€ 11.300.000
95%	€ 11.700.000

Uit de tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 11,3 miljoen (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Brunssum bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
	Startcapaciteit
Weerstand	31/12/2013
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	€ 3.697.000
Algemene reserve (schommelfonds)	€ 837.000
Vrije Bestemmingsreserves	€ 12.209.000
Stille reserves/geheime reserves	€ 0
Totale weerstandscapaciteit	€ 16.743.000

Algemene reserve (vrij besteedbaar):

De vrij besteedbare algemene reserve is dat gedeelte van de algemene reserve waarop door besluitvorming nog geen claim is gelegd.

Algemene reserve (Schommelfonds bezuinigingen 2011-2014):

Dit schommelfonds is een algemene reserve.

Bestemmingsreserves(vrij besteedbaar):

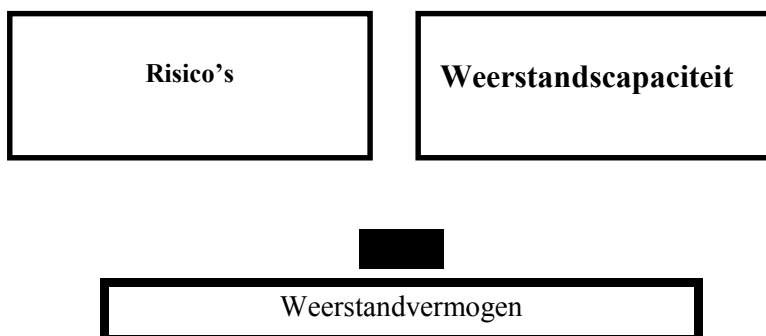
Dit betreft de bestemmingsreserves waarvan de rente wordt niet toegevoegd aan de exploitatie. Ook zijn de bestemmingsreserves die worden gebruikt ter dekking van kapitaallasten worden hier niet meegenomen. De hier niet meegenomen reserves zouden wanneer deze worden ingezet voor andere doelen een probleem voor de exploitatie opleveren.

Stille reserves:

Er is geen rekening gehouden met stille reserves. Er zijn gemeentelijke eigendommen waarvan de economische waarde hoger is dan de boekwaarde, maar het op dit moment niet reëel om deze op te nemen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Verkoop is niet op korte termijn te realiseren.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{\text{€ 17.189.000}}{\text{€ 11.300.000}} = 1,52$$

De onderstaande normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm		
Waarderingcijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de Gemeente Brunssum valt in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen. De auditcommissie heeft op 8 januari 2014 aangegeven dat een ratio tussen 1,3 en 1,5 wenselijk is. De ratio van 1,52 valt in klasse B, ruim voldoende.

Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf gaan wij in op het onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente. Hierbij moet gedacht worden aan de kosten van aanleg en instandhouding van wegen, riolering, verlichting, groen en gebouwen.

Algemene beleidsuitgangspunten:

Het onderhoud van de wegen, riolering, groen en openbare verlichting is opgenomen in de MIP Openbare Ruimte 2011-2014. Dit programma is op 1 maart 2011 goedgekeurd door de gemeenteraad van Brunssum. Het MIP Openbare Ruimte is gebaseerd op diverse beheerplannen. Deze beheerplannen zijn opgezet vanuit het uitgangspunt 'planmatig beheer'. De financiering van het MIP vindt plaats vanuit een compartimentbenadering. Dit houdt in dat eventuele restbudgetten in enig jaar in een egalisatiereserve zullen worden gestort. Hiermede wordt over meerdere jaren een gelijkmatig uitgavenpatroon bereikt.

Wegen

Beleid

De paragraaf over wegbeheer in het MIP is gebaseerd op het 'Beleidsplan Wegbeheer'. Dit beleidsplan is samengesteld door gebruikmaking van de in Nederland toonaangevende normering door de CROW (Stichting Centrum Regelgeving en Onderzoek in grond- water en Wegenbouw en de verkeerstechniek).

In het beleidsplan zijn de begrotingsbedragen voor het wegbeheer bijgesteld op basis van de laatste weginspecties. Het huidige wegennet van de gemeente is 141 km lang en de oppervlakte bedraagt 150 hectare. Het areaal groeit met gemiddeld 0,6% per jaar.

In 2012 is het volledige budget voor grootschalig wegdekherstel "MIP-wegen" wegens de Licom-problematiek gekort. In de jaren 2013 en 2014 wordt het oorspronkelijke budget van ca. € 600.000 verder stapsgewijs teruggebracht naar € 500.000 in 2013 en € 377.000 in 2014.

Uitvoering:

Grootschalig onderhoud.

In 2013 is herinrichting van de wijk Kerkeveld afgerond. Dit is gebeurd in samenhang met de realisatie van de Brede School Centrum, met bijbehorende parkeerplaats, als onderdeel van het Masterplan Centrum. De herinrichting van de Prins Bernardstraat komt, als onderdeel van dit project, ten laste van het MIP-OR. Deze bovengrondse renovatie van deze weg werd uitgevoerd in combinatie met de vervanging en verzwaring van de riolering. Tevens is, als onderdeel van het Masterplan Treebeek fase 1, een deel van de bestaande infrastructuur vervangen en is zorg gedragen voor een klimaatbestendige afwatering voor het totale Masterplan.

Voor het uitvoeringsprogramma na 2013 wordt verwezen naar het MIP-OR 2011-2014

Regulier onderhoud

Beleid

De prioriteitstelling bij de aanpak van regulier onderhoud wordt in hoge mate bepaald door winterschade aan wegen. Elk voorjaar wordt daarom aan de hand van de actuele schadebeelden het onderhoudsprogramma voor het betreffende jaar bepaald.

Het budget voor onderhoud van wegen bereikt in 2013, door de vrijval uit kapitaallasten toe te rekenen aan dit budget, de benodigde omvang van € 561.000. Hiermede kan in combinatie met bovengenoemde grootschalige projecten het achterstallig onderhoud op termijn worden weggewerkt.

De omvang van het achterstallig onderhoud wordt echter in grote mate beïnvloed door winterse invloeden. De exacte omvang van dit achterstallig onderhoud wordt daarom (op grond van kostenoverwegingen) 1 x per 4 jaar, bij de actualisatie van het MIP-OR, door gerichte weginspecties in beeld gebracht. Vanwege bezuinigingen is het budget eenmalig verlaagd met € 150.000.

Uitvoering

Op de Ringstraat, Neptunusstraat, Junostraat, Jupiterstraat, Komeetstraat, en Horizonstraat en op delen van de Oelovenstraat, Bouwbergstraat en Dorpstraat zijn slijtlagen aangebracht. Op een deel van de Kennedylaan is een slijtslemlaag aangebracht. Er zijn freesvakken, scheurvulling en slijtlagen gemaakt op diverse wegvakken verspreid over de hele gemeente. Daarnaast zijn er trottoir gedeelten van diverse wegen herstraat.

Openbare Verlichting

Beleid

Het beleidsplan Openbare verlichting is in 2001 door de Raad vastgesteld. Bij de opstelling van dit plan is rekening gehouden met de normering afkomstig van de NSvV (Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde), de contractuele Voorwaarden Openbare Verlichting (VOV 1993), en de richtlijnen en uitgangspunten 1993 van Energy Systems. Het gekozen kwaliteitsniveau voldoet aan de criteria van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Eind 2010 vond een evaluatie plaats. Uit deze evaluatie blijkt dat de openbare verlichting in de gemeente Brunssum circa 5.900 masten en armaturen omvat die een vervangingswaarde hebben van circa € 4.325.000. De vervangingstermijn voor de masten bedraagt 40 jaar en voor de armaturen 20 jaar. De gemiddelde vervangingskosten bedragen € 165.000 per jaar.

In het MIP is een fonds gevormd voor de Openbare Verlichting. In de jaren 2010/2013 is er minder geld nodig voor vervanging dan het gemiddelde bedrag. Hiervoor is in die jaren een bezuiniging ingeboekt. Voor 2010/2013 is een bedrag van slechts € 40.000 en voor 2014 een bedrag van € 90.000 in de begroting opgenomen. Vanaf 2015 zal het jaarlijks gemiddeld benodigde bedrag van € 165.000 in de begroting moeten worden opgenomen. Hiermee wordt het fonds op peil gebracht voor de toekomst.

Uitvoering

De vervanging wordt zoveel mogelijk geclusterd aangepakt. In 2013 zijn er alleen maar SOX(oranjekleurig licht) armaturen vervangen. Deze staan op de hoofdwegen en daarvan is momenteel 50% vervangen door energiezuinige LED armaturen.

Verkeersregelinstanties

Uitvoering

Er heeft een software uitbreiding KAR (voorrang verlening hulpdiensten) plaatsgevonden. Deze aanpassing is echter gesubsidieerd door de Provincie. Daarnaast heeft alleen regulier onderhoud aan de VRI's plaatsgevonden.

Groen

Beleid

Het huidige groenareaal van de gemeente Brunssum beslaat 116 hectare. Dit areaal bestaat uit 43 hectare plantsoenen, 63 hectare gras en bermen, en 10 hectare sportcomplexen. Tevens staan er in de gemeente Brunssum 10.400 zogenaamde 'structuurbomen'.

De Quickscan Groenbeheer 2010 (ook onderdeel van het MIP) gaat uit van een onderhoudsniveau kwaliteit B. Dit niveau houdt in dat herinrichting, omvorming en vervanging in stand wordt gehouden, en dat er mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast.

Gedurende de vier jaar looptijd van het MIP zou een extra investering aan de orde zijn van € 1.018.000 om het onderhoudsniveau op kwaliteit B te houden. Bij de vaststelling van het MIP is er echter voor gekozen om het onderhoudsniveau van het bosplantsoen te verlagen naar uiteindelijk D-kwaliteit.

Uitvoering

Bij de aanleg van het Alsdorfplein is nieuwe groenvoorziening aangelegd. De groenvoorziening van de rotonde Ds.Boumastraat/Emmaweg is volledig gerenoveerd. Op het Koutenveld zijn als gevolg van kastanjbloedingziekte 42 kastanjbomen gerooid en vervangen door lindebomen. In verband met onhoudbare wortelopdruk zijn in de Socratesstraat 19 acacia's gerooid en vervangen door esdoorns inclusief de onderbeplanting. In het Panhoes is de inrichting van de boomkransen verbeterd en 4 nieuwe sierkersen geplant. Op diverse locaties zijn kleine perceeltjes versleten plantsoen omgevormd naar gazon. Als proef zijn op enkele plaatsen wegbermen ingezaaid met bloemenmengsel.

Riolering

Beleid

In de Wet gemeentelijke watertaken (2008) nemen de watertaken van de gemeenten toe. Bovenop de huidige taken met betrekking tot riolering, komt er een zorgplicht bij voor afvalwater en voor hemel- en grondwater. Verder ligt er de opgave om het watersysteem 'robuust' vorm te geven. Dat betekent dat riolering en oppervlaktewater in staat moeten zijn om de extremer wordende weersomstandigheden (met meer en heviger regenval) aan te kunnen.

Het ligt voor de hand om alle wateropgaven gezamenlijk te analyseren en te vertalen in één samenhangend maatregelenpakket. Omdat water zich niet houdt aan bestuurlijke grenzen, is bovendien samenwerking met buurgemeenten, het waterschap, provincie en Rijkswaterstaat noodzakelijk.

In Parkstadverband wordt samen gewerkt op navolgende onderdelen:

1. Het gezamenlijk opstellen van aparte Gemeentelijke Rioleringsplannen voor de Parkstadgemeenten;
2. Regionale samenwerking aan te gaan op de operationele onderdelen:
 - Beheer - en rekenmodel;
 - Kolkreiniging, rioolreiniging en rioolinspectie;
 - Relining;
 - Beheer en onderhoud van pompen en gemalen.

De voordelen hiervan zijn slimmere en effectievere oplossingen, tegen lagere totale kosten. In 2012 is een grootschalige studie (OAS-studie) afgerond naar optimalisatie-mogelijkheden in de afvalwaterketen. Belanghebbende partijen daarbij zijn Provincie Limburg, Waterschap Roer en Overmaas, en de Limburgse gemeenten.

In november 2009 heeft de gemeenteraad van Brunssum een nieuw (wettelijk verplicht) ‘Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan’ (VGRP 2010-2014) vastgesteld. In dit VGRP zijn de Europese Kaderrichtlijn Water alsmede de Wet Gemeentelijke Watertaken geïmplementeerd. Hierbij is de rioolheffing geformuleerd op basis van onroerend goed waarde.

Het uitvoeringsprogramma behorende bij dit VGRP is onverkort opgenomen in het MIP 2011-2014.

Uitvoering

Voor de realisatie van de wettelijk verplichte basisinspanning (kwaliteit van het overstortwater vanuit de riolering op de oppervlaktewateren) zijn de nodige investeringen gedaan.

De laatste vervuilende overstorten nabij de wijk Langeberg worden aangepakt als onderdeel van het integrale project ‘Renaturering/ontkluizing Rode Beek’ dat op 10 oktober 2013 door uw raad is vastgesteld. De voorbereidende werkzaamheden zijn in 2013 grotendeels afgerond zodat in 2014 met de uitvoering kan worden gestart.

Op grond van de Europese regelgeving is de gemeente verplicht om de kwaliteit van de lozingen op bronbeken zoals de Rode Beek en de Merkelbekerbeek verder te verbeteren. Dat kan door de aanleg van een 3-tal groene buffers nabij de lozingspunten. De aanleg van de vereiste groene buffer aan de Rimburgerweg wordt ingepast in het project ‘Renaturering/ontkluizing Rode Beek’.

De groene buffer Molenvaart/Breukberg wordt meegenomen met de aanleg van de Buitenring.

De groene buffer Merkelbekerbeek wordt aangebracht in de huidige bestaande buffer van het waterschap. De voorbereidende werkzaamheden zijn in 2013 grotendeels afgerond zodat in 2014 en 2015 de concrete uitvoering wordt voorzien. Voor de aanleg van groene buffers is in het compartiment riolering een bedrag gereserveerd van € 1.000.000 excl. BTW.

In het MIP wordt verder rekening gehouden met de noodzakelijke jaarlijkse vervanging en verbetering van verouderde riolering. Door deze investering blijft het rioelstelsel ook op de lange termijn in stand op een adequaat niveau. In 2013 is herinrichting van de wijk Kerkeveld afgerond. Dit is gebeurd in samenhang met de realisatie van de Brede School Centrum als onderdeel van het Masterplan Centrum. De herinrichting van de Prins Bernardstraat komt, als onderdeel van dit project, ten laste van het MIP-OR. De vervanging en verzwaring van de riolering werd uitgevoerd in combinatie met de bovengrondse renovatie van deze weg. Voor de opwaardering (vervanging of relining) van verouderde riolering was jaarlijks een structureel bedrag beschikbaar van € 816.000. In verband met de bezuinigingen is dat ingaande 2014 teruggebracht naar € 772.900. De geplande integrale boven- en ondergrondse herinrichting van de wijk Oeloven, ten westen van de Meelovenstraat, is op grond van financiële overwegingen uitgesteld tot 2014.

Gebouwen

Beleid

In afwachting van de 'Nota Accommodatiebeleid' wordt momenteel ingezet op behoud bij onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Knelpunten bij renovaties of nieuwbouw zijn inmiddels (op een enkel geval na) volledig opgelost.

De gemeentelijke gebouwen worden onderhouden conform de reguliere normen. Niet meer noodzakelijke gebouwen zullen worden afgestoten.

Uitvoering

Uitgangspunt bij het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is dat zij moeten voldoen aan de hedendaagse eisen. Ieder jaar vindt een inspectie plaats om te beoordelen of dat niveau nog steeds wordt gehaald. Het beleid houdt verder in dat, waar mogelijk, wordt overgaan tot afstoten van de niet meer noodzakelijke gebouwen.

De vastgestelde meerjarenonderhoudsplanning voor de gemeentelijke gebouwen laat zien dat de investeringen in onderhoud passen binnen hiervoor ingestelde "Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen". Op basis van de doorrekening is, bij bestaand beleid, vanaf 2013 de jaarlijkse storting in deze voorziening met € 75.000 verlaagd. Dit is conform begroting geëffectueerd.

Paragraaf 4. Financiering

Beleidsuitgangspunten:

Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Algemene ontwikkelingen

De Europese markt voor onderhandse geldleningen heeft zich niet naar verwachting ontwikkeld. Voor onderhandse geldleningen zijn slechts twee partijen op de markt, namelijk de Bank Nederlandse Gemeenten en de Waterschapsbank. De commerciële banken komen meer en meer met derivaten en andere constructies. In het Treasurystatuut zijn deze toegestaan. Echter, deze zaken zijn pas van belang bij grote bedragen van meer dan € 5 miljoen. Daarnaast geeft de overheid aan dat het toepassen van derivaten enkel en alleen toegepast mag worden ter dekking van renterisico's en nooit speculatief mag zijn.

In de afgelopen jaren heeft de financiering via lease opgang gedaan. Vooral bij investeringen in de ICT levert dit gunstige condities op. Daarnaast kan worden meegegaan met de ontwikkelingen op technisch gebied. Bij elke investering dient een juiste financiering te worden afgewogen en onderzocht.

Risicobeheer

Uitzettingen:

De ontvangen Essentgelden zijn uitgezet via APG Investment Services in staats- en bankenobligaties, na advies van een extern bureau. Het gaat om een bedrag van € 6 miljoen met een looptijd van 7 jaar en een bedrag van € 10 miljoen met een looptijd van 10 jaar. De rentebaten zijn gegarandeerd en compenseren het wegvallen van het dividend van de Essentaandelen. Tevens is de eindsom gegarandeerd.

Vanwege de dalende ratings van landen en banken, worden de ontwikkelingen continu gevolgd. APG adviseert en bewaakt onze belangen in deze. Het APG volgt de ontwikkelingen m.b.t. de landen, waar de ratings dalen.

Tot op heden is nog niet besloten om over te gaan tot herstructurering van de portefeuille. Aan APG is een discretionaire bevoegdheid verstrekt om snel in te kunnen spelen op onverwachte ontwikkelingen. Deze is inmiddels overgedragen naar Bank Oyens en van Eeghen.

Voor overige besluiten worden de dertien deelnemende gemeenten geraadpleegd. Hierbij wordt op democratische wijze beslist of er al of niet actie ondernomen dient te worden.

In maart 2012 is een achtergestelde lening van € 885.000 aan Atrium Heerlen verstrekt. In het raadsvoorstel zijn de risico's vermeld. Een achtergestelde lening is in eerste instantie in tegenspraak met het treasurystatuut waarin zekerheden worden vereist bij het verstrekken van een geldlening. De gemeenteraad kan via een raadsbesluit afwijken van dit statuut, dit in het kader van de publieke taak.

Financiering

In principe worden de investeringen gefinancierd via kas- of callgeldleningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Dat gebeurt via de zogenaamde Overeenkomst financiële dienstverlening. Deze overeenkomst biedt de mogelijkheid om tegen een lager percentage (1-maands Euribor met een opslag van 0,31%) tot een kredietlimiet van € 7,2 miljoen te financieren.

De 1 maands-Euribor varieerde van 0,10% tot 1,06 %, met een gemiddelde over 2013 van 0,33%.

Het 1-maands kasgeld varieerde van 0,11% tot 0,80%, met een gemiddelde van 0,15%. De rente is opgelopen vanaf 18 december 2013 en dit zet door in 2014.

Bron van beide de BNG. De werkelijk betaalde rente voor kasgeld lag vaak lager dan deze percentages. Deze varieerde van 0,04% tot 0,45%.

Zoals in het Treasurystatuut vermeld worden twee offertes hiervoor aangevraagd.

Het renteniveau van kortlopend is momenteel erg laag. Dat komt door de economische crisis. De ECB zet het rente-instrument in om de economie vlot te trekken. Daarbij leent de ECB tegen lage rentepercentages aan de banken.

Om de renterisico's zoveel mogelijk tegen te gaan, worden meestal onderhandse leningen aangetrokken. Deze hebben een rentevastperiode van minimaal 10 jaar, of zijn rentevast gedurende de gehele looptijd. In 2013 zijn geen vaste geldleningen aangetrokken.

De rente voor een 20 jaars lening met renteaanpassing na 10 jaar varieerde bij de BNG over 2013 van 2,62% tot maximaal 3,28%. Het gemiddelde rentepercentage voor een dergelijke lening was in 2013 2,99%.

Uitgangspunt voor de begroting 2013 was een rentepercentage van 5%.

Kasgeldlimiet

Bedragen in Duizend € per kwartaal

Renterisico vlottende schuld	kw.1 gemid.	kw. 2 gemid.	kw. 3 gemid.	kw. 4 gemid.
Omvang begroting per 1-1-2013: € 87.207				
Toegestane kasgeldlimiet op jaarbasis				
-in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
-in Euro(1)	7.150	7.150	7.150	7.150
Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar kasgelden	7.000	4.800	2.000	1.700
Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden	64	64	64	64
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende schuld(2)	7.064	4.864	2.064	1.764
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	4	5	4	4
Tegoeden in rekening-courant	1.169	1.654	1.988	1.879
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Totaal vlottende middelen(3)	1.173	1.659	1.992	1.883
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (4)	5.891	3.205	72	-119
Toegestane kasgeldlimiet	7.150	7.150	7.150	7.150
Ruimte(+)Overschrijding(-) (1) - (4)	+ 1.259	+ 3.945	+7.078	+7.269

De wet Fido verbiedt overschrijding van de zogenaamde ‘kasgeldlimiet’. Deze wordt bepaald aan de hand van 8,2% van de totale omvang van de begroting, zoals hierboven vermeld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet moet door de gemeente worden aangegeven op welke termijn en op welke wijze er voor wordt gezorgd dat de netto vlottende schuld weer lager zal worden dan de kasgeldlimiet.

Uit bovenstaand overzicht kan worden geconcludeerd, dat de kasgeldlimiet in 2013 niet is overschreden.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld in 2013

Omschrijving (bedragen x € 1.000,--)	Rekening 2013
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0
3a Nieuwe aangetrokken vaste schuld *)	0
3b Nieuw verstrekte lange leningen	0
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld(3a-3b)	0
5 Betaalde aflossingen *)	3.073
6 Herfinanciering(laagste van 4 en 5)	0
7 Renterisico op vaste schuld(2 + 6)	0
Renterisiconorm	
8 Stand van vaste schuld per 1-1-2013	13.802
9 Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
10 Renterisiconorm (8 * 9/100)	2.760
Toets risiconorm	
10 Renterisiconorm	2.760
7 Renterisico op vaste schuld	0
11 Ruimte c.q. overschrijding (10-7)	2.760

In 2013 zijn alle doorverstrekte leningen afgelost. Het saldo per 31 december 2013 ad.€ 10,7 miljoen bestaat alleen nog uit eigen leningen.

Voor de eigen leningen van de gemeente wordt geen renterisico gelopen. Dat komt omdat de reeds afgesloten leningen een rentevastperiode hebben, die gelijk is aan de looptijd van de lening. Twee leningen kennen een renteaanpassing na 10 jaar. Die aanpassing doet zich voor in 2019/2020 over een schuldrestant van € 1,25 miljoen (2019) en € 2 miljoen (2020) .

Tot op heden zijn alleen leningen aangegaan met een lineaire aflossing, waardoor het renterisico ook beperkt is tot het schuldrestant op het moment van renteherziening, aangezien dan geen herfinanciering plaats hoeft te vinden.

In 2013 zijn zoals bovenstaand overzicht aangeeft geen nieuwe leningen aangetrokken. Dit komt mede door vervroegde aflossing van een lening door Enexis.

Kredietrisico op verstrekte gelden:

Risicogroep	Met/zonder Hypothecaire Zekerheid	Restantschuld In € 1.000 op 31-12-2013
Gemeente/provincies		0
Overheidsbanken		0
Woningcorporatie Weller met WSW gedeeltelijk	Met garantie	323
Semi overheidsinstellingen, ISD-BOL verbouwing hoogbouw, verrekend met bijdrage en investering.	Verrekening	1.755
Financiële instellingen(rating A en hoger)		0
Niet toegestane instellingen volgens treasury statuut Achtergestelde lening Atrium	Zonder	885
Overige toegestane instellingen volgens treasury statuut *) Waarvan:	Totaalbedrag	2.123
-renteloze leningen aan Muziekverenigingen	Verrekening via subsidie	52
-leningen aan Enexis inzake overname Essent	Zonder	2.055
-leningen aan startende ondernemers	Zonder	16

In 2013 is de extern aangetrokken lening geheel afgelost. Resteren alleen nog gemeentelijke leningen. Al deze leningen zijn ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Daarnaast is nog een aantal geldleningen, waarvoor de gemeente garant staat, eveneens ondergebracht bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (zie Staat gewaarborgde geldleningen). De achtergestelde lening van Atrium is niet verhoogd, omdat het Atrium de verschuldigde rente over 2012 heeft betaald. In de overeenkomst staat dat Atrium in principe de rente betaald bij de algehele aflossing. Het staat Atrium vrij om de lopende rente te betalen, waarvan Atrium over 2012 gebruik heeft gemaakt. Enexis heeft in 2013 de tweede lening vervroegd afgelost. Mede door deze aflossing, was het niet noodzakelijk om een nieuwe langlopende geldlening aan te trekken.

Mutaties in leningenportefeuille in duizend € (afgeronde bedragen)

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2013	Gemidd. Rente Begroting
Stand per 1 januari 2013	13.803	4,75
Nieuwe leningen	0	-
Reguliere aflossingen	3.073-	
Vervroegde aflossingen	0	-
Renteaanpassing(oud percentage)	0	-
Renteaanpassing(nieuw percentage)	0	-
Stand per 31 december 2012	10.730	4,12

Paragraaf 5. Bedrijfsvoering

Beleidsuitgangspunten:

Zorgen voor een zodanige inrichting van de organisatie, informatievoorziening en planning & control cyclus dat deze als instrumentarium een significante bijdrage leveren aan de ambities en doelstellingen van de gemeente Brunssum zoals deze geformuleerd zijn in deze begroting

Personeel en Organisatie

In de begroting hebben we reeds aangegeven dat we streven naar een slagvaardige, professionele en klantgerichte organisatie. En dat doen we in een tijd dat het gemeentelijk ambitieniveau op de inhoudelijke beleidsthema's hoog ligt, veel nieuwe ontwikkelingen op ons afkomen en gelijktijdig flink bezuinigd wordt op de apparaatskosten en andere budgetten. Zonder samenwerking redden we dat niet meer. We zoeken daarom actief naar verdere regionale samenwerking en hebben in december 2013 zelfs de ambtelijke fusie met Landgraaf als een reële oplossing voor deze bedrijfsvoeringsproblemen met uw raad besproken en laten vaststellen. Naast samenwerking zit de kracht in het verder doorontwikkelen van eigen personeel en slimme inzet van buitenaf. Onze medewerkers moeten opereren in zeer dynamische processen, die vol zijn van snelle politieke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, waarbij op een innovatieve en creatieve wijze gezocht dient te worden naar nieuwe mogelijkheden en oplossingen binnen beperkte budgettaire kaders. Dat vergt een andere werkwijze en een andere instelling. Daar zijn we dan ook volop mee bezig. Flexibilisering en professionalisering van ons personeel staat daarbij centraal.

In 2013 heeft een aantal thema's gespeeld die hier aandacht behoeven :

- in de eerste helft van 2013 is met alle leidinggevenden gezamenlijk het proces van Strategische Personeelsplanning doorlopen. Hierbij is gekeken naar de consequenties die de strategische ontwikkelingen hebben voor het gewenste personeelsbestand, zowel kwalitatief als kwantitatief;
- aanvullend op dit proces is een aantal werkgroepen gestart met het ontwikkelen van enkele personeelsinstrumenten om de flexibiliteit en mobiliteit van het personeel te vergroten. Een voorbeeld hiervan is het Persoonlijk Loopbaanplan, waarbij medewerkers gestimuleerd worden de regie te nemen over hun eigen loopbaan;
- per 1 december 2013 hebben 8 medewerkers van 60 jaar en ouder gebruik gemaakt van de mogelijkheid om met extra pensioen te gaan, waarbij zij een tegemoetkoming hebben ontvangen van de gemeente als gedeeltelijke compensatie voor inkomensverlies (kosten in totaal € 1.085.000);
- vanwege wijzigingen in de CAO zijn met ingang van 1 januari 2013 alle medewerkers benoemd in algemene dienst, waardoor zij flexibeler inzetbaar zijn voor de organisatie;
- vanwege de naderende fusie, waarbij een sociaal statuut zal worden gemaakt voor de overgang van het personeel van Brunssum, Landgraaf en ISD BOL is geen apart sociaal plan meer opgesteld voor Brunssum. Wanneer onverhoopt alsnog een apart sociaal plan nodig zou zijn (is niet te verwachten) dan zal dat alsnog worden opgesteld.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

In het kader van de WNT moeten alle bezoldigingen van topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden gepubliceerd in de jaarrekening, ook indien er geen sprake is van overschrijding van de bezoldigingsnorm (2013: 228.599). Voor gemeenten zijn de functies van secretaris en griffier aangewezen als topfunctionaris in de zin van de WNT.

Bezoldiging 2013:

naam	beloning	belastbare onkosten-vergoeding	voorzieningen tbv beloning betaalbaar op termijn	functie of functies	duur en omvang dienstverband
a.	b.	c.	d.	e.	f.
MAMH Huijben	92.831,69	2.503,01	23.135,28	gemeentesecretaris	heel 2013 full-time
P Peeters	67.617,67	398,46	18.112,92	griffier	heel 2013 full-time

d = pensioenlasten, arbeidsongeschiktheidspremie etc.

Personeelskosten

Van de personeelskosten en kosten personeel derden kan volgend overzicht worden gegeven.

<u>bedragen x € 1000</u>	rekening 2012	Begroting 2013 bijgesteld	rekening 2013	verschil begr-rek.2013
Personeelskosten				
Bestuurskosten	810	789	786	3
Kosten voorm bestuur	257	261	268	7-
Huidig personeel 1)	12.493	12.684	12.744	60-
ID-banen	610	575	581	6-
Voormalig personeel	395	341	343	2-
Flo-brandweer	200	36	200	164-
Oude Taakstelling	-	318-	-	318-
Totaal personeelslasten	14.765	14.368	14.922	554-
Bijdragen in personeelskosten	212-	87-	307-	220
Subsidie ID-banen	114-	11-	16-	5
T.l.v. reserves	296-	241-	260-	19
Totaal personeel	14.143	14.029	14.339	310-
Personeel derden 2)	351	257	432	175-
Kosten adviesbureaus 2)	466	396	562	166-
Andere dekking aanwezig	118-	-	189-	189
Wsw-personeel 2)	159	123	145	22-
Externen	858	776	950	174-
totaal	15.001	14.805	15.289	484-
1) Incl. uitbetaalde nabetalings van vervroegd uitgetreden personeel				
2) niet uitgesplitst in 2012				
NB Afkoop regeling vervroegde uittreding € 1.085.000 (zowel raming als realisatie)				
Hogere lasten dan geraamd:				
Bestuurskosten en voormalig bestuur				4-
Huidig personeel en taakstellingen en voormalig personeel				385-
Hogere FLO-lasten Brandweer				165-
Hogere lasten externen				173-
Hoger bijdragen etc.				243
Totale overschrijding				484-
	rekening 2012	Begroting 2013	rekening 2013	
kosten huidig personeel x € 1.000	12.493	12.684	12.744	
aantal fte huidig personeel	198,05	213,96	192,08	
gemiddelde personeels- kosten per fte	63.900	58.400	66.000	

Informatiebeheer

In dit onderdeel zijn de ontwikkelingen beschreven op het gebied van informatievoorziening, ICT, GEO Informatievoorziening en Documentaire informatievoorziening (DIV) die in het afgelopen jaar gerealiseerd zijn in de gemeente Brunssum.

Dienstverlening

In het afgelopen jaar zijn vergaande voorbereidingen getroffen voor de implementatie van het Klant Contact Centrum (KCC) in de gemeente Brunssum. Veel effort is gestoken in het optimaliseren van de monitoring-tools op de diverse communicatiekanalen (o.a. telefonie en balie). Tevens is het Vraag/Antwoordportaal, als

voornaamste onderdeel van het KCC, gevoed met alle noodzakelijke informatie en content zodat invulling kan worden gegeven aan de ambitie om 80% van alle vragen centraal te beantwoorden. Kortom alle bouwstenen voor een start in maart 2014 zijn beschikbaar en kunnen worden ingezet.

Informatiebeleid

In 2013 is het informatiebeleid van de gemeente Brunssum vormgegeven en heeft zijn weerslag gekregen in het BedrijfsInformatiePlan (BIP). Het BIP beschrijft een visie en strategie die de gemeente Brunssum gaat hanteren op het gebied van Informatiemanagement en –beleid voor de komende 4 jaar. Een visie gebaseerd op een excellente dienstverlening en efficiënte bedrijfsprocessen. Daarbij is uiteraard rekening gehouden met de fusie met Landgraaf in een gezamenlijke bestuursdienst. Het Informatiebeleid van beide gemeenten zal op elkaar worden afgestemd en worden vertaald in een gezamenlijke marsroute.

Basisregistraties en GEO-informatievoorziening

De gewenste borging van de basisregistraties binnen de gemeente Brunssum (o.a. GemeentelijkeBasisAdministratie en Basisadministratie Adressen & Gebouwen) is in het afgelopen jaar gerealiseerd. Kenmerkend voor deze borging is de kwalitatieve verbetering van de informatievoorziening op de diverse fronten en de efficiencywinst binnen de bedrijfsprocessen a.g.v. de éénmalige opslag en het meervoudig gebruik van basisgegevens. De eerste fase voor de implementatie van de Basisregistratie Grootchalige Topografie is in gang gezet.

T.a.v. de GEO-informatievoorziening is vermeldenswaardig dat de verdere gestage uitbouw van dit element binnen de algehele Informatievoorziening significant groter wordt. Er wordt in een behoefte voorzien die zowel beheersmatig als beleidsmatig van eminent belang is voor de gemeentelijke bedrijfsvoering en dienstverlening.

Documentaire Informatievoorziening

In navolging van de bedrijfsprocessen rondom vergunningen zijn ook de processen van Veiligheid Toezicht en handhaving geoptimaliseerd op basis van de uitgangspunten van digitaal zaakgericht werken. Een speciale uitdaging vormde het gegeven om voor de handhavende taken de noodzakelijke informatievoorziening op locatie te realiseren. Dit is een aantal pilots gelukt en zal zo spoedig mogelijk verder worden uitgerold.

In samenwerking met Rijksoverheid is het wettelijk Horizontaal Toezicht op het informatiebeheer binnen de gemeente Brunssum geïmplementeerd. Hierbij hebben we meegewerkt aan de opzet van een uniforme toezichthouding binnen de regio die de mogelijkheid biedt om middels benchmarking uniforme maatregelen en beleid met andere gemeenten te ontwikkelen.

ICT

Het afgelopen jaar is veel aandacht en energie gestoken in de vormgeving van de overgang van ICT-BOL naar de regionale samenwerking in de gemeenschappelijke regeling Parkstad IT (PIT). Met name de inhoud van de dienstverlening van PIT en de eventuele opmaat naar een Shared Service Center op Zuid-Limburgs niveau heeft een behoorlijke inspanning gekost.

In BOL-verband zijn in 2013 een aantal gezamenlijk projecten op het gebied van centraal ICT-beheer uitgevoerd o.a. de opwaardering van de databaseomgevingen en de gezamenlijke uitwijk.

Planning & Control

Vanaf de e programmabegroting 2012 is de opzet geheel vernieuwd. Deze nieuwe opzet, met concrete “prestatie”-indicatoren, maakt een betere rapportage aan de gemeenteraad mogelijk. Deze nieuwe opzet is voortgezet in de programmabegroting 2013. De prestatie metingen en een betere onderbouwing van de 3 W-vragen zullen nog verder ontwikkeld moeten worden.

De Formatie monitor is ook in 2013 periodiek gepresenteerd aan het college van B&W. Deze rapportage blijft noodzakelijk voor bewaking van het personeelsbudget, de realisatie van de personele taakstelling en alle relevante besluitvorming.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken:

Conform de verordening ex artikel 213a Gemeentewet selecteert het college van B&W jaarlijks een proces of product dat aan een doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoek onderworpen zal worden.

Mede ten gevolge van de actualiteit van het onderwerp werd in de begroting 2013 voorgesteld om een onderzoek te doen naar de reserves van de Gemeente Brunssum.

Dit onderzoek werd uitgevoerd door de afdeling controlling.

De uitkomsten van het onderzoek zullen, voorzien van conclusies en aanbevelingen, na bespreking met de betreffende diensthoofden, in eerste instantie aan het management overleg worden aangeboden. Wanneer het managementoverleg het rapport besproken heeft, zal het rapport ter besluitvorming aan het college van B&W worden aangeboden en vervolgens ter kennisname aan de raad en de rekenkamercommissie worden gebracht.

Interne controle

De verbijzonderde interne controle wordt uitgevoerd aan de hand van een intern controleplan. Dit plan bestaat uit drie onderdelen:

- De 'interne controle'. Dit onderdeel heeft betrekking op de posten die voor de jaarrekening moeten worden gecontroleerd en op het controleprotocol. Tevens richt de controle zich op specifieke processen of procesonderdelen waarvoor om extra controle wordt verzocht door het management.
- 'Control'. Dit onderdeel omvat de ondersteuning en advisering voor alle randvoorwaardelijke zaken die nodig zijn om de organisatie, en de mensen die er werken, goed te laten functioneren, waaronder personeel, informatie/documentatie, financiën, automatisering/administratie en huisvesting.
- 'Juridisch control'. Dit onderdeel heeft betrekking op de niet-financiële rechtmatigheid. De externe accountant zal tijdens de controle op de jaarrekening geen uitspraak doen over de niet financiële rechtmatigheid, dit ligt namelijk buiten zijn reikwijdte. Hij zal wel ingaan op het interne systeem van risicobeheersing.

Het opnemen van een juridische controle op de niet financiële rechtmatigheid vormt een facet van het interne systeem van risicobeheersing.

Ook in 2013 werd de nadruk gelegd op de meest risicovolle processen. De organisatie stelt zich echter tot doel, om de komende jaren (een deel van) de bedrijfsprocessen zodanig in te richten, dat gegevensgerichte controles in de lijn plaatsvinden. Daar waar mogelijk, zullen de kwaliteit van het proces en de gegevensgerichte controles middels interne audits worden getoetst en bewaakt.

De tijdens de interne controle geconstateerde fouten en onvolkomenheden zullen besproken worden in de rekeningcommissie en tijdens de behandeling van de jaarrekening 2013 in de gemeenteraad.

Het voorgaande is beperkt tot de interne risico's van processen/procedures die de organisatie moet volgen. Een belangrijk en actueel item voor de overheid in algemene zin is de laatste jaren "Integraal risicomanagement". We leven in een wereld waarin naast een ongekende welvaart ook de onzekerheid, het gevoel van onveiligheid en onbeheersbaarheid en de communicatiesnelheid waarmee tal van zaken die ons niet blij en gelukkig maken tot ons komen, enorm zijn toegenomen. Een risicoloze wereld bestaat niet. Binnen deze context zal de overheid in algemene zin en wij als gemeente in het bijzonder moeten acteren. Dit betekent dat wij gezaghebbend de voorwaarden moeten scheppen en ook zelf het voorbeeld moeten geven. In principe moet dit in optimale vorm leiden tot het gegeven dat je door risicomanagement de bestuurskracht vergroot. Risico's moeten onderkend worden en niet ontkend.

Paragraaf 6. Verbonden partijen

Wat zijn verbonden partijen?

De gemeente Brunssum neemt deel in een aantal maatschappelijke organisaties waarbij sprake is van een financieel en bestuurlijk belang. Dit zijn de zogenaamde verbonden partijen. De verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente.

Er is sprake van een financieel belang wanneer de gemeente de middelen, die zij aan een organisatie ter beschikking heeft gesteld, in het geval van faillissement niet terugkrijgt. Of wanneer financiële problemen op de gemeente kunnen worden verhaald.

Er is sprake van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft in een organisatie. Dat kan door middel van een bestuurszetel, of door het uitoefenen van stemrecht als aandeelhouder.

Toezicht op verbonden partijen

Toezicht wordt in veel gevallen uitgeoefend via het bestuur. Daar heeft afvaardiging zitting uit het college van B&W of uit de gemeenteraad. Op ambtelijk niveau vindt ondersteuning op dit toezicht plaats via de deelname in financiële en beleidscommissies.

Daarnaast wordt van de verbonden partijen gevraagd om de vastgestelde jaarrekening/jaarverslag en de begroting aan te bieden aan de gemeente. Deze stukken worden eerst ambtelijk getoetst en vervolgens aan de gemeenteraad aangeboden.

Welke verbonden partijen heeft de gemeente Brunssum?

De gemeente Brunssum heeft de volgende verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regelingen

- Parkstad Limburg (met als onderdeel GBRD Gemeenschappelijke Belasting en Registratie Dienst)
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (met als onderdelen Brandweer en GHOR)
- GGD
- Kredietbank Limburg (Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening Limburg)
- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg
- Regionale reinigingsdienst (Rd4)
- Intergemeentelijke sociale dienst BOL (ISD BOL)
- RUD

Professionele instellingen/Stichtingen

- Meander Jeugdgezondheidszorg
- Stichting Dierenbescherming Limburg
- Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad Limburg
- Stichting CMWW
- Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum
- Stichting SMK
- Stichting regiobranding

Gemeenschappelijke Vennootschappen/Deelnemingen

- Bank Nederlandse Gemeenten NV
- Enexis BV (nieuw energienetwerkbedrijf; vroeger onderdeel van Essent BV)
- Attero NV (afvalverwerking; vroegere Essent-Milieu)
- Diverse vennootschappen in verband met de afwikkeling verkoop Essent
- NV Aangewezen Luchtvaartterrein Maastricht Aachen Airport (NV **ALTMAA**):
- Industriebank Limburg NV (LIOF)
- Rd4 NV
- Nazorg Limburg BV

Voor de gemeenschappelijke regelingen en professionele instellingen/stichting is per verbonden partij een format opgesteld.

Een lijst van verbonden partijen, met daarin nadere details per instantie, is opgenomen als bijlage bij de programmabegroting.

Ontwikkelingen Verbonden partijen t.b.v. jaarrekening 2013

Stadsregio Parkstad Limburg

Op 28 oktober 2013 hebben alle gemeenteraden van Parkstad ingestemd met een herziene samenwerking. Deze heeft de volgende kenmerken:

- WGR+ status verdwijnt
- een samenwerking van colleges
- niet vrijblijvende samenwerking op de kernagenda en overigens samenwerking op een flexibele agenda. De kernthema's zijn ruimte, mobiliteit, economie en toerisme, en wonen/herstructurering
- afbouw van de Parkstadorganisatie

De geldende gemeenschappelijke regeling wordt met het oog hierop gewijzigd.

Besluitvorming hierover vindt plaats in het eerste kwartaal van 2014.

Gelijktijdig met de besluitvorming over de toekomstige samenwerking in Parkstad heeft de raad aan het college van B & W toestemming gegeven om de de vennootschappelijke structuur 'IBA Parkstad 2020' mee op te richten en hierin deel te nemen. De BV wordt in het eerste kwartaal van 2014 opgericht.

GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg

In 2013 is de crisisorganisatie doorontwikkeld conform plan. Dit gebeurt binnen de budgetten.

De Brandweer heeft in 2013 een bezuiniging gerealiseerd, eerder dan verwacht

GGD

In de beleidsperiode 2008-2011 zijn de doelstellingen in Brunssum slechts beperkt behaald. Hierbij moet worden aangemerkt dat doelstellingen, ambities en uitgevoerde beleidsinspanningen moeilijk te evalueren zijn; er kan geen één-op-één relatie gelegd worden tussen de activiteiten en inspanningen van de afgelopen jaren en de realisatie van de voorgenomen ambities. Het gemeentelijk beleid levert een belangrijke bijdrage, maar ook andere factoren zijn van invloed geweest op het al dan niet behalen van de doelstellingen.

Bovenstaande leert dat in een nieuw uitvoeringsprogramma gekozen moet worden voor een andere formulering van resultaten. De gemeente wil daarmee haar ambities niet overboord zetten, maar is wel realistischer in haar doelstellingen.

Kredietbank Limburg

Binnen de schuldhulpverlening is het Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijnswerk (CMWW) regievoerder (de 1e lijn). Kredietbank Limburg (KBL) vervult in het schuldhulpverleningsproces een 2^e lijns functie; cases worden door CMWW doorverwezen naar KBL wanneer het dossier gereed is ten behoeve van budgetbeheer, bewindvoering en WSNP-trajecten. Daarnaast gaf KBL wekelijks een spreekuur op locatie van het CMWW in Brunssum.

Binnen Gemeente Brunssum alsook binnen de GR KBL zien we steeds meer een verschuiving van dienstverlening in de 2^e lijn, naar de 0^e (preventie) en 1^e lijn. Dit is de voornaamste reden dat de GR KBL in 2013 niet de begrote omzet gerealiseerd heeft. Het exploitatietekort van de GR KBL bedraagt GR-breed ca. € 300.000 (prognose Q3 2013).

In 2013 is tevens een actueler bankreglement vastgesteld (versie 2012) door onze Gemeenteraad. De 'eigenaren' van de Kredietbank Limburg zijn verplicht om in een reglement van bedrijfsvoering aan te geven hoe de bank aan verplichtingen voldoet die voortvloeien uit de Wet op het financieel toezicht. In die wet zijn de belangrijkste kwaliteitskenmerken van financiële dienstverlening vastgelegd: deskundigheid, betrouwbaarheid en zorgvuldige advisering van de consument. Het nieuw vastgestelde bankreglement is gelijkwaardig aan het model bankreglement van de Nederlandse Vereniging voor Schuldhulpverlening en Sociaal Bankieren (NVVK).

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg

De Wet Sociale Werkvoorziening wordt voor Gemeente Brunssum uitgevoerd door het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL).

In de opgestelde uitgangspunten van medio 2012 is opgenomen dat het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) zich transformeert tot een organisatie voor beschut werken en detachering. Dat beschut werken kan ook bij opdrachtgevers (detachering) of andere uitvoerders. Het geprognosticeerde tekort WOZL is positiever dan begroot door het mindere exploitatietekort op de OZL BV's; voor 2013 spreken we GR breed over een tekort van € 8,3 miljoen i.p.v. € 9,6 miljoen (Q3 2013).

De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) zal m.i.v. 2015 opgaan in de Participatiewet. Dit betekent dat er m.i.v. 2015 geen nieuwe instroom meer zal plaatsvinden in de WSW en de wachtlijst WSW komt te vervallen. De cliënten die onder de huidige WSW vallen, blijven WSW-geïndiceerd, maar zullen uitstromen indien zij de pensioensgerechtigde leeftijd hebben bereikt (sterfhuisconstructie).

Gemeente Brunssum heeft in 2013 verder gewerkt aan het proces om de WOZL-BV Buurtbeheerbedrijf Brunssum over te nemen en de statutaire naam te wijzigen in Betere Buren BV. Betere Buren BV is het beoogde uitvoeringsinstrument ten behoeve van de Participatiewet.

Rd4

Doordat landelijk periodiek de doelstellingen ten aanzien van inzameling en afvalscheiding worden bijgesteld en afvalcomponenten steeds meer geld opbrengen, is de verwachting dat afvalinzameling steeds minder geld kost. Dit heeft echter geen effect op de gemeentelijke begroting, daar de heffing naar de burger kostendekkend mag zijn en niet meer dan dat. Voor de NV geldt dat de druk van het bedrijfsleven en de concurrentie op de markt blijft nopen tot kosten reductie. In 2013 zijn belangrijke besluiten genomen om ook op termijn een verdere daling van de kosten voor de burger mogelijk maken.

ISD BOL

De Wet Werk en Bijstand (WWB) wordt voor Gemeente Brunssum uitgevoerd door de Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf (ISD BOL). In de 1^e Bestuursrapportage 2013 van ISD BOL is de verwachting uitgesproken dat het cliëntenbestand van ISD BOL in 2013 met 10% zal toenemen. Tot en met juli 2013 is het cliëntenbestand ten opzichte van eind 2012 ISD-BOL-breed gestegen met 4,4%. Voor Gemeente Brunssum is een stijging van het cliëntenbestand waar te nemen van +4,1% tot en met juli 2013 (2^e Bestuursrapportage ISD BOL 2013). Doordat het cliëntenbestand van ISD BOL in 2013 relatief minder hard gestegen is dan in de rest van Nederland, heeft Brunssum in 2013 geopereerd binnen de Rijksbudgetten. Er zal derhalve in 2013 geen aanspraak hoeven te worden gedaan op de Meerjarige Aanvullende Uitkering (MAU).

De WWB zal m.i.v. 2015 strenger worden en worden opgenomen in de Participatiewet; het principe van wederkerigheid zal worden ingevoerd: 'Iedereen kan iets voor zijn uitkering'. Het is dan zaak om cliënten zoveel als mogelijk (naar vermogen) te activeren.

GR RUD Zuid Limburg

Per 1 juli is de RUD ZL daadwerkelijk van start gegaan en voert de organisatie voor Brunssum de basistaken uit. Middels een personeelsmaatregel alsook extra gelden van het rijk wordt de bijdrage c.q. worden de kosten ruim gedekt.

Meander Jeugdgezondheidszorg

In 2013 is een bezuiniging doorgevoerd op Meander Jeugdgezondheidszorg. Deze bezuiniging is met name gevonden binnen de uitvoering van de niet wettelijke taken door Meander JGZ. Meander JGZ is echter de partij binnen onze gemeente met het hoogste bereik onder de 0-4 jarigen en daarom een cruciale partner binnen vroegsignalering en vroegaanpak van (dreigende) problematieken. Met het oog op de decentralisatie van de jeugdzorg zal daarom de komende periode worden bekeken of en in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om de bezuinigingstaakstelling op professionele instellingen in de jaren 2015 en 2016 te realiseren. Daarnaast voert Meander JGZ ook een groot aantal wettelijke verplichte taken uit (bijv. vaccinaties) waarbinnen de bezuinigingsmogelijkheid zeer beperkt zijn.

Stichting Dierenbescherming Limburg

De Dierenbescherming heeft geheel volgens afspraak een nieuwe dierenopvang in Born gerealiseerd. De gemeente Brunssum heeft daarbij de beloofde bijdrage betaald. In 2014 zal de Dierenbescherming beginnen met de planvorming voor het realiseren/bouwen van een eerste noodopvang voor de wettelijk verplichte opvang van 10 dagen voor gedomesticeerde huisdieren zijnde honden en katten.

In 2017 vindt er een evaluatie plaats en een bezinning over de gehanteerde en afgesproken tarieven voor het opvangen van de dieren. Als dan worden er nieuwe, bijgestelde tarieven afgesproken.

Bureau VSV

Op Bureau VSV zijn, in afstemming met alle gemeenten in Parkstad Limburg, voor de komende jaren geen bezuinigingen ingeboekt omdat dit uitvoering van wettelijke taken betreft.

Stichting CMWW

In 2013 is bij het CMWW een bezuiniging doorgevoerd als gevolg van de invoering van het maatwerkersmodel van onze gemeente en als gevolg van de bezuinigingstaakstelling op professionele instellingen. De decentralisaties gaan de komende jaren gevolgen hebben voor het CMWW. Naar verwachting zullen er straks meer taken uitgevoerd gaan worden binnen het voorliggend veld in het kader van preventie en collectievering van voorzieningen.

Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum

De openbare bibliotheek heeft in november 2013 een audit gehad, welke met goed gevolg is doorstaan. Hiermee is een kwaliteitscertificaat gehaald van de Stichting Certificering Openbare bibliotheken. In de komende tijd zal de bibliotheek steeds meer aanvullende diensten gaan aanbieden, toegesneden op de behoefte van klanten. Voor 2013 wordt een licht exploitatie overschot verwacht.

Stichting SMK

Bezuinigingen op de subsidie: 5% 2013 en 10% 2014 worden opgevangen binnen bedrijfsvoering (zie ook e2), deels ook binnen reserves. Opvangen van tekorten a.g.v. bezuinigingen binnen de algemene reserves is eindig. De Stichting zal in een strategische nota de toekomst van het muziekonderwijs schetsen in het licht van bezuinigingen (niet alleen van Brunssum, maar ook Landgraaf en Kerkrade).

Nazorg Limburg

In 2013 is een aanzienlijk bedrag aan de nazorg voorziening toegevoegd.

NV ALTMAA

De gemeentelijke aandeelhouders hebben besloten deze aandelen "om niet" over te dragen aan de Provincie Limburg, die als 100 % eigenaar van NV ALTMAA het beheer van het erfpachtcontract zal voortzetten.

Paragraaf 7. Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf Grondbeleid bevat de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragraaf bij de begroting 2013 is vastgelegd. Hierbij wordt kort ingegaan op de nota Grondbeleid, aangezien de doelstellingen daarvan niet in één jaar kunnen worden verwezenlijkt. Vervolgens wordt ingegaan op de resultaten van de lopende exploitaties en ontwikkelingen daarin. Tenslotte wordt het weerstandsvermogen van het grondbedrijf in kaart gebracht.

Beleidskader

Het grondbeleid is vastgelegd in de Evaluatie Nota Grondbeleid Gemeente Brunssum die in 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Via het grondbeleid kan de gemeente Brunssum mede sturing geven aan het grondgebruik. Hiervoor zijn financiële middelen nodig die binnen het grondbedrijf gegenereerd dienen te worden. Het doel van de nota Grondbeleid is dan ook tweeledig:

1. Een uiteenzetting geven van de lange termijn visie die door het grondbedrijf van de Gemeente Brunssum nagestreefd wordt ten aanzien van het te voeren grondbeleid in relatie tot de financiële positie van het grondbedrijf, de beschikbare instrumenten die hiertoe ingezet kunnen worden en de wijze waarop deze instrumenten ingezet kunnen worden.
2. Inzicht verschaffen in de (financiële) positie van het grondbedrijf per 1 januari 2009 alsmede in de te verwachten resultaten en risico's van de grondexploitatie tot en met het jaar 2010.

Om mede sturing te kunnen geven aan het grondgebruik voert de Gemeente Brunssum een actief grondbeleid voor herstructureringsprojecten, die benoemd zijn in gemeentelijk beleid en worden -voor zover door betrokken partijen noodzakelijk geacht- PPS-constructies (Publiek Private Samenwerking) aangegaan.

Financiële uitgangspunten grondexploitaties

Conform de eisen van de Evaluatie Nota Grondbeleid Gemeente Brunssum nota vindt 2x per jaar een herberekening plaats van alle lopende complexen. In de jaarrekening 2013 is de herberekening verwerkt per ultimo 2020.

De grondexploitatie heeft tot doel niet-bouwrijpe grond om te zetten in bouwrijpe grond. Om dit proces te beheersen wordt door het grondbedrijf gebruik gemaakt van een kostprijsberekening. Deze kostprijsberekening is een belangrijk beheersinstrument bij de uitvoering van bestemmingsplannen. In hoofdlijnen bestaan de componenten van een exploitatieopzet uit:

- grondverwerving;
- kosten bouwrijp maken;
- advieskosten;
- rentekosten;
- opbrengsten.

De geraamde kosten van bovenwijkse voorzieningen zijn bestemd voor werken die uitgevoerd worden ten behoeve van meerdere grondexploitaties. Hiervoor is de Reserve bovenwijkse voorziening gevormd. In de nota Grondbeleid is qua prijsstelling uitgegaan van de volgende opslagen voor bovenwijkse voorzieningen:

- € 680,67 per woning voor gestapelde bouw;
- € 6,80 per m² uit te geven grond voor woningbouw;
- € 3,40 per m² uit te geven grond ter vestiging van bedrijven op een bedrijventerrein.

Naast de hiervoor in de Evaluatie Nota Grondbeleid Gemeente Brunssum genoemde opslagen wordt voor projectmatige bouw een opslag bovenwijkse voorziening gehanteerd van € 1.361,34 per woning.

De onderstaande complexen waren in 2013 in exploitatie. Het overzicht geeft informatie over de boekwaarde ultimo 2013 en het verwachte eindsaldo per ultimo 2020.

Toelichting:

Een nadelig saldo betekent dat er winst wordt gemaakt!

	Werkelijk 2013			mutaties	CW per
	t/m 2012	mutaties 2013	t/m 2013	2014-2018	1-1-2014
Masterplan Treebeek	1.145.752	404.572	1.550.324	-1.999.536	-436.901
Masterplan Brunssum Centrum	6.983.007	-3.193.108	3.789.899	-3.263.691	439.745
Totaal Masterplannen	8.128.759	-2.788.536	5.340.223	-5.263.227	2.844
Overige complexen in exploitatie					
Complex Rode Beek	124.226	30.306	154.531	-197.283	-43.458
Complex Voormalig BSV Terrein	81.861	32.029	113.890	-411.294	-280.936
Complex Oeloven	520.964	30.902	551.866	-698.088	-133.483
Complex Vondelstraat/GTD	1.000.758	58.680	1.059.438	-1.068.580	-29.905
Complex Emmaplan	874.628	0	874.628	-877.719	-3.091
Totaal Grondbedrijf	2.602.436	151.917	2.754.353	-3.252.963	-490.874
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	10.731.195	-2.636.619	8.094.576	-8.516.190	-488.030
TOTAAL C-STAAT 830 (excl. NIEGG)	14.172.592		8.094.576		

Belangrijkste ontwikkelingen binnen de majeure projecten het afgelopen jaar:

Masterplan Treebeek

- De grondgebonden woningen welke door Wonen Zuid in het kader van “Hart voor Treebeek” zouden worden gerealiseerd, zijn nagenoeg allemaal gereed en bewoond. Nog enkele woningen aan de Schildstraat (de woon/werkwoningen) moeten nog worden gebouwd;
- Vanaf 2012 is met Plus Vastgoed en Wonen Zuid gewerkt aan de planvorming en contractvorming van de winkels met daarboven appartementen. Volgens planning worden de contracten eind januari 2014 ondertekend.
- In de raadsvergadering van december 2012 is besloten om het contract met INNOVO te ontbinden en zelf de nieuwe school te bouwen. De aanbesteding loopt en zal in maart afgerond worden.
- De invulling van de maatschappelijke voorziening is onderwerp van gesprek geweest met potentiële deelnemers;
- De gemeente is begin 2012 gestart met de civieltechnische herinrichting van het gebied.

Masterplan Centrum: Zorgplein

- De realiserings- en koopovereenkomst met Jongen/Compaan is getekend en de grond voor fase 1 en 2 is in januari 2013 aan Jongen geleverd;
- De omgevingsvergunning voor fase 1+2 (8500 m2 BVO + 32 zorgwoningen) is verleend;
- Vanaf oktober 2013 is de feitelijke bouw gestart waarbij in eerste instantie werkzaamheden zijn verricht aan de zijde van het kerkhof zoals het verwijderen van begroeiing en bestaande keerelementen. Aansluitend is gestart met het grondverzet en het plaatsen van een nieuwe grondkerende wand.

Masterplan Centrum: Lindeplein/Brikke-Oave

- In de raad van 17 april 2011 is de bestuursopdracht vastgesteld;
- De uitwerking van dit plan vorig jaar heeft geleid tot het raadsbesluit van 22 januari 2013, waarbij de raad heeft besloten om over te gaan tot nieuwbouw van de Brikke-Oave (in de westwand naast de huidige Brikke Oave). Daarnaast werd de herinrichting van het Lindeplein uit de grondexploitatie gehaald (hiervoor moet alternatieve financiering gezocht gaan worden);
- Medio 2013 heeft de architectenselectie en de keuze van adviseurs plaats gevonden;
- Voorlopig en Definitief Ontwerp zijn voorgelegd aan Raad, gebruikers en omwonenden;

- De burger heeft in november/december een keuze gemaakt voor de kleur van de voorgevel/front;
- Op 21 januari 2014 is het bestemmingsplan Lindeplein e.o. door de Raad vastgesteld;
- Voor het totale Masterplan Centrum werd € 6,0 miljoen subsidie toegekend uit het Transformatiefonds. Voor dit onderdeel betreft het een bedrag van € 0,2 miljoen.

Masterplan Centrum: Doorsteek 't Ei

- In de raadsvergadering van maart 2012 is de samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeente Brunssum, Jongen en Weller vastgesteld;
- In dezelfde raadsvergadering werd ook het bestemmingsplan voor dit gebied vastgesteld. Tegen dit besluit is door twee belanghebbenden beroep ingesteld bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op 13 februari 2013 heeft de Raad van State een tussenuitspraak gedaan. Met de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 30 oktober 2013 is het bestemmingsplan "Doorsteek Centrum" in zijn gewijzigd vastgestelde vorm onherroepelijk geworden;
- Er is afgelopen jaar voornamelijk gewerkt aan de planontwikkeling, de verwerving van de noodzakelijke percelen, het zoeken naar de 2^e trekker op Retail gebied en de planvorming door de architect;
- Oorspronkelijk was het de bedoeling om de fysieke start te koppelen aan het committeren van een 2-tal "trekkers" aan het plan. De doorsteek en dan vooral de aansluiting op de Kerkstraat zal in deze bouwstroom als laatste worden gerealiseerd. Dit houdt in dat de hier te vestigen winkelformules, waaronder met name de tweede trekker, een besluit dienen te nemen over een locatie die over ca. 4 jaar kan worden opgeleverd. Met als gevolg dat retailers, gezien de huidige marktomstandigheden, nu geen besluit hierover kunnen/willen nemen. Het hierdoor, vooralsnog, achterwege blijven van de tweede trekker, lijkt de start van het hele project in de weg te staan. Dit ondanks dat er op hoofdlijnen overeenstemming is met Albert Heijn over de aankoop en verplaatsing van de huidige winkel, en met woningcorporatie Weller over de aankoop van de woningen. De eerste fase, binnen de beoogde bouwstroom van het gehele project, zou daarmee op zichzelf staand al kunnen worden gerealiseerd, onafhankelijk van de invulling van de tweede trekker in de tweede fase. Vervolgens kan de tweede fase alsnog worden gerealiseerd indien later de tweede trekker kan worden geïmplementeerd. Uitgangspunt is en blijft de realisatie van het gehele plan inclusief doorsteek. Gemeente, Jongen en Weller hebben in de stuurgroep eind 2013 bepaald dat de eerste fase van het plan (bebouwing aan Koutenveld en Schiffelerstraat) kan worden opgestart. Parallel aan het uitwerkingsplan wordt de voorbereiding voor deze fase ter hand genomen en is het streven erop gericht om eind 2014 te starten met de uitvoering hiervan. Door te starten wordt een sterk signaal afgegeven aan de buitenwereld/retailers dat Brunssum werk maakt van haar centrum. Met Jongen en Weller is verder afgesproken dat binnen 2 jaar na nu (eind 2015) de 2de trekker ingevuld dient te zijn. Daarna wordt fase 2 doorsteek middels een nieuwe 2-zijdige winkelstraat tot aan de Kerkstraat gerealiseerd incl. bebouwing aan de Kerkstraat. Indien onverhoopt de 2de trekker niet binnen 2 jaar na nu is ingevuld, dan zullen partijen opnieuw rond de tafel gaan zitten om een alternatief plan voor de doorsteek te realiseren en de subsidie en vastgestelde GREX veilig te stellen;
- Voor het totale Masterplan Centrum werd € 6,0 miljoen subsidie toegekend uit het Transformatiefonds. Voor dit onderdeel betreft het een bedrag van € 4,9 miljoen.

Masterplan Centrum: Brede school Centrum

- Weller draagt zorg voor de realisatie van de brede school (op 18 november 2011 werd het contract hiervoor getekend) en afgelopen jaar werd samen met de architect en buurt gewerkt aan de planontwikkeling voor het Kerkeveld. De plannen zijn uitgewerkt en de aanvraag omgevingsvergunning ligt voor. De adviseurs werken momenteel aan de bestekstukken. Volgens planning start in het 2^e kwartaal van 2014 de aanbesteding;
- De gemeente heeft de civieltechnische herinrichting en de aanleg van de parkeerplaatsen in 2013 afgerond;
- Voor het totale Masterplan Centrum werd € 6,0 miljoen subsidie toegekend uit het Transformatiefonds. Voor dit onderdeel betreft het een bedrag van € 0,5 miljoen

Voor meer detailinformatie over de individuele complexen wordt verwezen naar de individuele p-staten.

Tussentijdse winstneming/ afboeking voorzieningen

Tussentijdse winstneming op complexen in exploitatie geschiedt alleen bij positieve boekwaarden van het betreffende complex op basis van de gerealiseerde opbrengsten. In 2013 heeft er geen tussentijdse winstneming plaatsgevonden. Daarnaast heeft ten laste van de voorziening toekomstige tekorten grondexploitaties een onttrekking van € 167.493,84 plaatsgevonden. Het betreft het complex Oostflankontwikkeling.

Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG)

In 2012 zijn een aantal complexen omgezet van Bouwgrond in exploitatie (BIE) naar NIEGG. Het omzetten van de actieve planontwikkeling naar 'bevrozing' van een complex gebeurt veelal als het programma niet aansluit bij de huidige markt of de grondafzet in een dusdanig laag tempo verloopt, dat het stilleggen van de exploitatie, uit kosten oogpunt, verstandig is. De afgelopen jaren gebeurde dat in Nederland op zo'n grote schaal dat de waarderingssystematiek door de commissie BBV aangescherpt is (Notitie Grondexploitatie BBV – februari 2012). Daarbij is vastgesteld dat als een raadsbesluit aanwezig is met ambitie en planperiode maximaal de marktwaarde bij toekomstige bestemming gehanteerd mag worden. Is dit raadsbesluit niet aanwezig dan is de marktwaarde bij huidig gebruik/bestemming leidend.

Naar aanleiding van de uitgevoerde second opinion (uitgevoerd bij een deel van de grondexploitaties eind 2012/begin 2013) en de aangescherpte notitie BBV is in 2012 in overleg met de accountant besloten om al een deel van de gronden af te waarderen (bij de Jaarrekening 2012). In juli 2013 zijn deze gronden getaxeerd naar de huidige bestemming en heeft de definitieve afboeking plaatsgevonden (een bedrag van € 787.235). Hiervoor is de boekwinst gebruikt in verband met de grondverkoop van de Buitenring aan de provincie Limburg (conform raadsbesluit).

Daardoor is de boekwaarde verlaagd naar (maximaal de taxatiewaarde) € 2.654.162 per 31-12-2013 voor een vijftal complexen met 99.391 m² grond.

Daarnaast werden er bij de second opinion van Deloitte Real Estate Advisory in 2012 nog een aantal algemene opmerkingen gemaakt over de rekensystematiek van de grondexploitaties en met name over het gebruik van de reserve Voorfinanciering Masterplan Centrum. Over deze reserve werd jaarlijks beschikt voor afdekking van de rentelasten van de aankopen in het Masterplan Centrum. Op grond van aanscherping van het BBV die geldt vanaf het boekjaar 2012 is besloten om de jaarlijkse beschikking te laten vervallen. Dit heeft uiteraard het gevolg dat het saldo van het Masterplan Centrum negatief wordt. Hiervoor moet dan een voorziening gevormd worden (ten laste van de reserve Voorfinanciering Masterplan Centrum). I.p.v. jaarlijks te beschikken over de reserve wordt er nu dus in 1 keer over beschikt.

Weerstandsvermogen

Reserves en voorzieningen

Een belangrijke toets voor de beoordeling van de financiële situatie van het grondbedrijf is het niveau van de reserves die kunnen dienen als buffer voor slechtere tijden. Onder reserves wordt in dit verband verstaan de gerealiseerde reserves en voorzieningen die beschikbaar zijn ter dekking van toekomstige tekorten en eventuele nadelige effecten als gevolg van de risico's die inherent zijn aan de grondexploitatie.

Het weerstandsvermogen vastgelegd in reserves en voorzieningen is:

Reserves/voorzieningen	Mutaties 2013	Saldi
<u>Voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties</u>		
Stand per 1 januari 2013		€ 508.292,05
Storting in voorziening i.v.m. tekort masterplan centrum calculatie jaarrekening 2013	€ 439.745,00	
Saldo erfpacht 2013	€ 5.005,09	
Beschikking over voorziening i.v.m. het afdekken tekort Masterplan Centrum (saldi jaarrekening 2012)	-€ 503.115,00	
Storting in voorziening i.v.m. nagekomen inkomsten van afgesloten complexen	€ 276.031,38	
Beschikking over voorziening i.v.m. afboekingen NIEGG	-€ 9.124,00	
Beschikking over voorziening i.v.m. afdekking (gedeelte) tekort exploitatie Grondbedrijf	-€ 109.595,68	
Beschikking over voorziening i.v.m. het tekort complex Oostflankontwikkeling per 31-12-2013	-€ 167.493,84	
Stand per 31 December 2013		€ 439.745,00
<u>Reserve bovenwijkse voorziening</u>		
Stand per 1 januari 2013		€ 57.446,45
Rente	€ 1.723,39	
Storting in verband met verkopen in 2013	€ 42.214,40	
Stand per 31 December 2013		€ 101.384,24
<u>Reserve voorfinanciering masterplan centrum</u>		
Stand per 1 januari 2013		€ 468.454,86
Onttrekking i.v.m. afdekking tekort Masterplan Centrum	-€ 439.745,00	
Stand per 31 December 2013		€ 28.709,86
Totaal reserves/voorzieningen grondbedrijf 31 december 2013		€ 569.839,10

Risico's

Onvoorzienbare risico's

Stagnatie van de gronduitgifte kan leiden tot hogere voorraden van zowel grondexploitaties als niet in exploitatie genomen gronden. De hogere voorraden leiden tot hogere kosten als gevolg van rentelasten. Uiteraard leiden stijgingen van het rentepercentage ook tot stijgende kosten. Naast dit kostenstijgende effect is het ook mogelijk dat de opbrengsten van grondverkopen dalen. Indien één van beide situaties zich voordoen, kan kostendekkendheid van complexen onder druk komen te staan. Verder kan de kostendekkendheid negatief worden beïnvloed door verwervingsrisico's (het niet tijdig kunnen verwerven van gronden en het stijgen van aankooprijzen), ontwikkelingsrisico's (milieu-aspecten zoals bodemsanering, stortrechten, infrastructuur, archeologie, planschade etc.) en maatschappelijke en politieke invloeden (politieke besluitvorming omtrent de wijze waarop projecten worden uitgevoerd en ingevuld).

Voorzienbare risico's

De voorzienbare risico's blijken uit de jaarlijks te actualiseren exploitatieopzetten per complex. Voor een verwacht verlies op een complex dient een voorziening getroffen te worden ten laste van de voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties. Normale risico's dienen binnen de grondexploitatie zelf (post onvoorzien) te worden opgevangen.

De risico's rondom de grondexploitaties maken deel uit van het nieuwe integrale risicomanagement. Doel hiervan is om organisatiebreed de risico's te kwalificeren en te kwantificeren en te koppelen aan het gemeentelijk weerstandsvermogen. Alle mogelijk risico's die niet worden opgevangen binnen de grondexploitaties zelf, zijn opgenomen in dit model (zoals bijvoorbeeld een scenario-analyse).

Paragraaf 8. Krimp

Parkstad Limburg is een krimpregio. Hoewel Brunssum binnen deze regio niet één van de koplopers is als het gaat om bevolkingsdaling, laten bevolkingsprognoses zien dat ook Brunssum hier niet aan ontkomt. Zo becijfert Etil voor Brunssum voor de periode 2012-2020 een bevolkingsdaling van 29.192 naar 28.210; een daling met bijna 3,5%; minder overigens dan eerder geprognosticeerd.

Deze daling van inwoners heeft ook gevolgen voor het woningbouwprogrammering. Omdat bij de ontwikkeling van huishoudens een tendens zichtbaar is naar gezinsverdunding (huishoudens bestaan uit steeds minder mensen) beperkt de daling van het aantal huishoudens zich tot ongeveer 0,5%.

Niet alleen neemt de bevolking in omvang af, ook vergrijsst zij in toenemende mate. In de periode tot 2020 neemt het aantal 65+ers toe van 5.997 naar 7.030; een toename met 17,2% meer dan aanvankelijk geprognosticeerd.

De afgelopen jaren is getracht de negatieve gevolgen van krimp te bestrijden, zoals leegstand en toenemende verpaupering. Dat gebeurde op proactieve wijze, onder meer in de vorm van herstructureringsplannen en het clusteren van voorzieningen. Ondanks deze inspanningen staat het financieren van noodzakelijke maatregelen en voorzieningen in Brunssum onder druk. Daaraan is niet alleen de bevolkingsdaling debet, maar ook de economische recessie. De gevolgen hiervan raken niet alleen de gemeente, maar ook externe partijen als bijvoorbeeld onderwijs, zorg, woningcorporaties en culturele instellingen.

De bevolkingsontwikkeling biedt echter ook kansen. Als gevolg van herstructurering van de woningvoorraad ontstaat er meer ruimte voor groen en parkeergelegenheid in de wijken. Hierdoor ontstaan aantrekkelijke woonmilieus die een positief effect op de leefbaarheid kunnen hebben. In de woningbouw draait het steeds minder om kwantiteit, en steeds meer om kwaliteit. Er komt meer aandacht voor levensloopbestendigheid en duurzaamheid. De clustering van voorziening maakt het mogelijk dat meer in minder geïnvesteerd kan worden.

In nauw overleg met de overige gemeenten binnen de stadsregio Parkstad Limburg wordt voor de diverse krimperelateerde thema's gezamenlijk beleid voorbereid, vastgesteld en uitgevoerd. Op projectniveau wordt over en weer kennis uitgewisseld. Er is volop samenwerking met het maatschappelijk middenveld, met investeerders en niet in de laatste plaats met bewoners. Dit alles moet zorgen voor voldoende draagvlak voor soms ingrijpende maatregelen.

In 2009 is, in samenwerking met alle gemeenten en woningcorporaties in Parkstad Limburg de regionale herstructureringsvisie vastgesteld. In deze herstructureringsvisie is tot op stadsdeelniveau de opgave tot 2020 vastgesteld, de 'transformatieopgave'. Deze transformatieopgave is voor Brunssum eind 2012 naar beneden bijgesteld op een onttrekking aan de woningvoorraad van 260 woningen, exclusief compensatie van realisaties uit plancapaciteiten (was voor de periode 2010-2020: 362).. Daarnaast zullen nog eens 1.295 woningen moeten worden vervangen of verbeterd. Deze maatregel is nodig om te kunnen voldoen aan de toekomstige kwalitatieve woningvraag.

De transformatieopgave is een immense opdracht die zich over de totale woonomgeving uitstrekt en de sociale structuur in de wijk in alle geledingen raakt. Zij kan alleen met financiële steun van derden, zoals rijk en provincie, worden opgepakt. In dit kader is Brunssum in 2012 een bijdrage uit het regionale transformatiefonds in het vooruitzicht gesteld van € 6,05 mln.

Brunssum heeft de ambitie zich verder te ontwikkelen van 'woongemeente' naar 'leefgemeente'. Daarbij zet onze gemeente in op nieuwe ontwikkelingen aan de Oostflank, op het versterken van het Centrum en op het verbeteren van de diverse wijken.

Voor het Centrum zijn de beleidsambities gericht op het versterken van het winkelgebied het 'Ei', en het versterken van horeca en cultuur op het Lindeplein. Verder wordt gestreefd naar een concentratie en opwaardering van maatschappelijke en commerciële voorzieningen in de wijken.

Speciale aandacht is er voor zorg en gezondheid (Zorgplein). Immers, door de vergrijzing zal er meer behoefte aan zorg komen. Ingrijpende ontwikkelingen doen zich overigens niet alleen voor aan de vraagzijde, maar ook aan de aanbodzijde. Niet alleen de zorgvraag neemt toe, de beroepsbevolking neemt af, ook voor de zorgsector. Dat kan leiden tot fricties op de arbeidsmarkt.

En bij al die noodzakelijke maatregelen verdient het behoud en herstel van de sociale cohesie in de wijken en buurten blijvende aandacht.

In de algemene uitkering is met ingang van 2011 tijdelijk een nieuwe maatstaf bevolkingskrimp ingevoerd. De uitkering hiervan is afhankelijk van de daling van het aantal inwoners tussen het uitkeringsjaar en het aantal 7 jaar geleden. Indien deze daling meer dan 1% is komt de gemeente in aanmerking voor deze uitkering.

De krimkuitkering voor 2011 was voor Brunssum nihil omdat de bevolkingskrimp ten opzichte van het peiljaar 2004 minder dan 1% was. Voor 2012 was de uitkering € 84.000, voor 2013 is dit € 98.000. Op basis van de nu verwachte inwonersaantallen is de uitkering voor 2014 € 118.000 en voor 2015 € 211.000. Deze uitkering is ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Onderstaand een overzicht van de krimkuitkering.

	Begroting 2013	Werkelijk
2013	€ 68.000	€ 98.000

Financiële effecten van de krimp

Op basis van door de provincie aangereikte modellen zijn in 2013 voor de eerste keer de effecten van de krimp voor de riolering, onderwijshuisvesting en buitensportaccommodaties geïnventariseerd. Op deze manier hanteren alle krimp gemeenten een min of meer vaste manier voor om de lasten van bevolkingsdaling in beeld te brengen. De uitkomsten zullen worden betrokken bij de beleidsontwikkeling op de genoemde beleidsterreinen.

Paragraaf 9. Bezuinigingen

Vanaf boekjaar 2011 zijn forse bezuinigingen aangezet, dit om de meerjarenbegroting voor de aankomende jaren sluitend te houden.

In onderstaande tabel is het totaal bedrag aan bezuinigingen opgenomen, die gerealiseerd dienen te worden vanaf jaarschijf 2011. In 2013 zijn nieuwe bezuinigen opgenomen voor de jaren 2014 - 2017.

Er dient voor een totaal bedrag van meer dan 7.6 miljoen euro aan bezuinigingen te worden gerealiseerd. Hiervan is een groot gedeelte het eigen ambtelijk apparaat en materiële budgetten.

Jaarschijven	Totaal aan bezuinigingen
2011-2014	€ 3.702.000
2011-2014	€ 1.070.000
2013-2016	€ 444.000
2014-2017	€ 2.409.000
Totaal	€ 7.625.000

Toelichting.

1. Bij de bezuinigingen 2011-2014 zijn de personele bezuinigingen apart opgenomen.
2. Bezuinigingen 2013-2016 zijn afboekingen geweest van de begrotingsposten, (Kaasschaafmethode)
3. Bezuinigingen 2014-2017 zijn inclusief aangenomen amendementen en moties.

Realisatie 2011-2014.

Van de bezuinigingen 2011-2014 die in een afrondende fase zitten, zijn de bezuinigingen in onderstaande tabel in 2013 nog niet gerealiseerd. Het betreft een bedrag van € 302.000 van in totaal € 4.772.000.

In percentage uitgedrukt betekent dit, dat **6,3 %** niet gehaald is, en **93,7 %** structureel gerealiseerd is de afgelopen jaren.

Onderstaand een overzicht van de bezuinigingstaakstellingen die in 2013 niet zijn gerealiseerd.

RCC 15 Bezuiniging markt	€ 10.000	
RCC 47 Herijking accountmanagement bedrijven (van de € 50.000)	€ 21.300	
RCC 51 Kosten beleidstaken verrekenen (van de € 100.000)	€ 100.000	
RCC 52 Effect minder hoog ambitieniveau (van de € 50.000)	€ 40.700	
RCC 61 Taakstelling projecten (van de € 130.000)	€ 130.000	
Totaal		€ 302.000

Toelichting niet gerealiseerde bezuinigingen 2013

RCC (Ruimte Creatie College) maatregelen nummers 47, 51, 52 en 61

Dit betreffen personele taakstellingen. Deze zijn pas gerealiseerd, indien personeel buiten de organisatie gaat werken, of een vrijkomende interne vacature invult.

RCC maatregel markt.

Deze bezuiniging is ingezet met het voornemen om een marktpartij, vuilnis te laten opruimen en het markt terrein schoon te maken. Deze werkzaamheden worden nu uitgevoerd door afdeling Beheer van de gemeente. Dit betekent dat de bezuiniging op deze wijze niet gerealiseerd kan worden.

Verantwoording in jaarrekening.

Het bedrag van € 302.000 is onderdeel van het resultaat van de jaarrekening. De reserve, gevormd om deze tegenvaller te kunnen opvangen, is gezien het positieve resultaat niet aangesproken.

Jaarrekening 2013

Gemeente Brunssum

- 1. Overzicht van baten en lasten en toelichting**
 - A Overzicht algemene dekkingsmiddelen**
 - B Overzicht incidentele baten en lasten**
- 2. Balans en toelichting**
- 3. Gebeurtenissen na balansdatum**
- 4. Bijlage verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage)**

1. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en toelichting

Het overzicht Baten en lasten 2013 sluit met een overschot

Het resultaat bedraagt € 2.178.000 positief. Het resultaat ligt met name door incidentele posten boven de prognoses die gemaakt werden in de programmarapportages over 2013.

De analyse van het totale resultaat van voordelig op hoofdlijnen is als volgt, onderverdeeld naar incidentele en structurele zaken:

Programmarekening 2013 - Overzicht van Baten en Lasten

Bedragen in Euro

Omschrijving programma	Realisatie begrotingsjaar 2012			Raming begrotingsjaar 2013 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2013		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Bestuurlijke Pijler	659.459	10.512.464	9.853.005-	736.353	10.684.648	9.948.295-	697.175	10.843.271	10.146.097-
Programma Sociale Pijler	29.846.060	42.643.473	12.797.413-	29.748.286	43.085.729	13.337.443-	31.590.111	42.258.498	10.668.388-
Programma Ruimtelijke Pijler	12.226.088	18.842.837	6.616.748-	10.524.710	18.297.545	7.772.835-	16.711.473	25.358.973	8.647.500-
Programma Economische Pijler	929.231	1.334.463	405.232-	650.865	850.473	199.608-	1.174.077	905.883	268.193
Programma Maatschappelijke Pijler	2.207.286	14.057.134	11.849.848-	1.812.999	12.580.002	10.767.003-	1.980.756	12.098.285	10.117.529-
Programma Algemene Middelen	43.957.977	2.736.062	41.221.915	41.719.362	3.020.577	38.698.785	42.736.349	3.900.603	38.835.746
Subtotaal programma's	89.826.101	90.126.433	300.332-	85.192.575	88.518.974	3.326.399-	94.889.940	95.365.514	475.574-
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	89.826.101	90.126.433	300.332-	85.192.575	88.518.974	-3.326.399	94.889.940	95.365.514	475.574-
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Programma Bestuurlijke Pijler	134.277	8.834	125.443	33.755	28.381	5.374	33.755	34.693	938-
Programma Sociale Pijler	1.110.646	1.153.887	43.241-	1.813.153	1.636.594	176.559	1.424.214	2.469.978	1.045.764-
Programma Ruimtelijke Pijler	1.267.789	362.798	904.991	279.083	73.000	206.083	1.150.425	218.243	932.182
Programma Economische Pijler	127.994	14.454	113.540	48.324	14.454	33.870	260.416	14.454	245.962
Programma Maatschappelijke Pijler	922.612	815.758	106.854	2.090.482	1.434.230	656.252	1.532.009	943.336	588.673
Programma Algemene Middelen	3.741.039	2.911.660	829.378	5.043.680	2.795.419	2.248.261	5.137.060	3.428.713	1.708.347
Subtotaal mutaties reserves	7.304.358	5.267.392	2.036.965	9.308.477	5.982.078	3.326.399	9.537.878	7.109.418	2.428.460
Gerealiseerde resultaat	97.130.458	95.393.825	1.736.633	94.501.052	94.501.052	-	104.427.818	102.474.932	1.952.886

Voor een uitgebreide analyse van de afwijkingen tussen de ramingen en de werkelijke cijfers over 2013, wordt verwezen naar de programmaverantwoording elders in het jaarverslag. Hier worden per programma naast de analyse ten opzichte van de raming ook een analyse ten opzichte van voorgaand jaar gegeven.

Saldo exploitatie	1.952.886
--------------------------	------------------

Belangrijkste afwijkingen gesplitst naar incidenteel en structureel

Programma 1. Bestuurlijke Pijler

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	College	€ 6.000		Incidenteel	
	Raad	€ 6.000		Incidenteel	
	Bestuursondersteuning		€ 150.000	Incidenteel	
	Beleidsplan/begroting		€ 3.000	Incidenteel	
	Project Nieuwe dienstverlening	€ 7.000		Incidenteel	
	Accountantskosten	€ 11.000		Incidenteel	
	Kosten rekenkamer	€ 15.000		Incidenteel	
	Brandweer		€ 129.000	Incidenteel	
	GHOR, Oranje kolom, RIEC	€ 40.000		Incidenteel	
	Toezicht en Handhaving		€ 10.000	Incidenteel	
	GBA en Burgerlijke stand		€ 13.000		Structureel
	Kosten RUD	€ 16.000		Incidenteel	

College

Deze post blijft ruim binnen de raming als gevolg van de lagere kosten van voormalige wethouders.

Raad

Dit betreft voornamelijk de lagere presentiegelden voor commissieleden. Deze post was incidenteel bij geraamd.

Bestuursondersteuning

Dit betreft voornamelijk de niet geraamde advieskosten etc. inzake de ambtelijke fusie Brunssum-Landgraaf (€ 48.500) en (advies-) kosten inzake diverse ambtenaarrechtelijke aangelegenheden en organisatieontwikkeling..

Beleidsplan/begroting

Dit betreft de kosten van het interactief debat op 22 mei 2013.

Project Nieuwe Dienstverlening

Dit project verloopt voorspoedig. Volgens planning gaat nog 'voor de zomer een proeftuin KCC van start, waarna naar verwachting in 2015 het KCC Brunssum operationeel is. Dit incidentele budget (doorgeschoven uit 2012) is in 2013 niet volledig is in 2013 niet volledig nodig geweest.

Accountantskosten

Deze kosten zijn binnen de raming gebleven.

Van het restant bijdrage Rekenkamer € 5.000 overhevelen naar 2014 i.v.m. extra kosten rondom verkiezingen

Kosten rekenkamer

Van het restant bijdrage Rekenkamer € 7.500 overhevelen naar 2014 i.v.m. inwerken nieuwe Raad

Brandweer FLO

De FLO-kosten van de Brandweer Zuid Limburg zijn € 165.000 hoger dan geraamd. BWRZL kan nog geen goede ramingen van deze kosten verstrekken. De kosten zouden in de nabij toekomst moeten dalen.

Een bedrag ad € 31.000 over 2012 terugontvangen van BWRZL en de kosten brandkranen waren € 3.000 lager.

GHOR, Oranje kolom en RIEC

De reguliere bijdragen waren € 24.000 lager dan geraamd. Daarnaast werd van het RIEC over 2012 € 16.000 terugontvangen. Gevraagd is om € 6.000 inzake GHOR over te hevelen naar 2014 t.b.v. aanpak drugsbanden en dit ook te doen voor terugontvangst RIEC, dit i.v.m. de te verwachten stijgende kosten Veiligheidshuis

Toezicht & Handhaving openbare ruimte

Lagere inkomsten voor uitgeschreven Proces Verbalen door een beter naleefgedrag bij burgers en het feit dat 1 boa minder beschikbaar was dan in voorgaande jaren a.g.v. langdurige ziekte.

GBA en Burgerlijke stand

Er is een duidelijke afname merkbaar van het aantal verkochte uittreksels. Dit door de koppelingen met de basisadministraties. Ook het aantal verkochte reisdocumenten laat een flinke daling zien. Deze dalende trend wordt gedeeltelijk veroorzaakt door de economische malaise waardoor burgers niet meer zo makkelijk als voorheen meerdere documenten naast elkaar actueel houden. Daar een geldig rijbewijs een absoluut noodzakelijk document is en dit voor veel instanties voldoende is als legitimatie, treed er een verschuiving op. Het gebruik van een reisdocument voor legitimatie blijkt dan niet meer zo noodzakelijk.

Kosten RUD

Het incidentele invoeringsbudget RUD ((doorgeschoven uit 2012) is in 2013 niet volledig nodig geweest. De jaarlijkse bijdrage aan het RUD is vanaf 2014 structureel opgenomen in de begroting.

Programma 2. Sociale Pijler

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	WWB-inkomensdeel	€ 1.521.000		Incidenteel	
	WWB-werkdeel	€ 13.000		Incidenteel	
	Schuldhelpverlening		€ 14.000	Incidenteel	
	Sociale werkvoorziening		€ 165.000	Incidenteel	
	Wmo-beleid	€ 72.000		Incidenteel	
	Info, advies en cliëntondersteuning	€ 13.000		Incidenteel	
	Voorziening mensen met een beperking	€ 6.000		Incidenteel	

WWB-inkomensdeel

Op het Inkomensdeel van de WWB is een voordeel van € 1.408.000 (in dit voordeel zit ook het geraamde maar dit jaar niet benodigde eigen aandeel ad € 926.000). Het onderdeel Besluit Zelfstandigen was € 29.000 voordelig. Daarnaast was het bedrag aan restitutie uikeringen € 84.000 hoger dan geraamd.

WWB-werkdeel

De bijdrage aan ISD-Bol op dit onderdeel is lager dan geraamd. Er is door ISD BOL minder besteed aan externe onderzoeken. Te denken valt hierbij aan onderzoeken van de Sociaal Rechercheur bij de Kamer van Koophandel of onderzoeken naar voorliggende voorzieningen van cliënten.

In dit budget worden tevens de teruggaven verrekend welke betrekking hebben op oude vorderingen die bij het SVB liggen.

Schuldhelpverlening

Door het gestegen beroep op schuldhelpverlening, waaronder bewindvoering en de daarbij behorende kosten zijn de bijdragen aan de Kredietbank Limburg (KBL) hoger dan geraamd. We blijven de ontwikkelingen nauwgezet volgen.

Sociale werkvoorziening

Het aandeel voor Gemeente Brunssum in de transitiekosten en het exploitatietekort voor 2013 bedroeg € 1.582.000. Het in de Brunssumse begroting 2013 beschikbare budget bedroeg € 1.065.000. Het tekort ten opzichte van de begroting Gemeente Brunssum bedroeg derhalve € 517.000. De gemeenteraad van Brunssum heeft, bij de behandeling van de WOZL 1e begrotingswijziging 2013, niet met deze begrotingswijziging ingestemd. Op basis van de GR WOZL is Gemeente Brunssum echter verbonden aan het nakomen van haar financiële verplichtingen ten aanzien van de GR. Het hierdoor ontstane tekort ad. € 517.000 kan deels worden gedekt uit vanuit de vrijval voorzieningen bij de jaarrekening 2012 van WOZL ad € 347.000.

Het restant tekort zal worden onttrokken aan de Reserve tekorten Wsw.

Wmo-beleid

Belangrijkste afwijking betreft het invoeringsbudget ten behoeve van de AWBZ-decentralisatie dat door de vertraging in het besluitvormingsproces maar een deel van het invoeringsbudget in 2013 daadwerkelijk aan de invoering opgegaan, te weten aan met name een aantal pilot's. Het restant dient doorgeschoven te worden via de resultaatbestemming naar 2014 t.b.v. invoeringskosten.

Info, advies en cliëntondersteuning

Uitvoeringsafspraken met MEE ter versterking en ondersteuning van het team van maatwerkers in het teken van de kantelingsgedachte zijn contractueel vastgelegd. Zij worden tot tevredenheid van de gemeente en MEE uitgevoerd en de samenwerking zal dan ook in 2014 voortgezet worden.

In het jaar 2011 werd van de Provincie Limburg een subsidie ontvangen voor de ontwikkeling van een digitale sociale kaart. Aangezien de bedoeling is om dit project geen doorgang te laten vinden, moet de subsidie teruggestort worden naar de Provincie Limburg. Dit zal nu in 2014 gebeuren; hiertoe is gevraagd dit bedrag "door te schuiven" naar 2014 via de resultaatbestemming.

Voorziening mensen met een beperking

De dagopvang- een samenwerkingsverband tussen Cicero Zorggroep en CMWW t.b.v. van 25 licht hulpbehoevenden is conform afspraak uitgevoerd. Het project wordt uitgevoerd door een beroepskracht en vrijwilligers. Het is een voorbeeld van een slimme oplossing; door de combinatie beroepskracht en vrijwilligers is de kwaliteit geborgd en kan de activiteit relatief goedkoop uitgevoerd worden.

Programma 3. Ruimtelijke Pijler

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	Onkruidbestrijding verhardingen	€ 22.000		Incidenteel	
	Gladheidsbestrijding	€ 26.000		Incidenteel	
	Bouw- en woonrijpmaken		€ 39.000	Incidenteel	
	Coördinatie	€ 6.000		Incidenteel	
	Telecommunicatie				
	Bosbeheer		€ 28.000	Incidenteel	
	Groen- en natuurbeleid		€ 15.000	Incidenteel	
	Handhaving milieubeheer	€ 33.000		Incidenteel	
	Milieubeleid	€ 41.000		Incidenteel	
	Bodem, geluid en lucht		€ 10.000	Incidenteel	
	Openbare begraafplaats	€ 26.000		Incidenteel	
	Baten Begrafenisrechten		€ 8.000	Incidenteel	Structureel
	Bestemmingsplannen	€ 42.000		Incidenteel	
	Infomanagement Vastgoed		€ 26.000		Structureel
	Omgevingsvergunningen	€ 15.000		Incidenteel	
	Toezicht en handhaving	€ 27.000		Incidenteel	
	Leges Omgevingsvergunning		€ 71.000	Incidenteel	
	Rentelasten NIEG-gronden		€ 206.000	Incidenteel	
	Herstructureringsreserve	€ 72.000		Incidenteel	
	Tekort grondexploitatie		€ 57.000	Incidenteel	

Onkruidbestrijding verhardingen

Deze post blijft ruim binnen de raming als gevolg van nog niet aangepaste wetgeving, terwijl hier met het budget wel al rekening is gehouden. Volgens de huidige vooruitzichten gebeurt dat medio 2015. Dan mag er geen chemisch bestrijdingsmiddel op verhardingen meer gebruikt worden.

Gladheidsbestrijding

In de programmarapportage is uitgegaan van € 30.000 voor bestrijdingsacties in het najaar van 2013. In werkelijkheid heeft er slechts één uitruk plaatsgevonden. Derhalve is er een onderschrijding.

Bouw- en woonrijpmaken

Het tekort betreft niet ontvangen bijdragen voor declarabele diensten van de afdeling Civiele Techniek aan bouwplannen van projectontwikkelaars. Aangezien in verband met de huidige economische ontwikkelingen geen bouwplannen tot ontwikkeling komen worden deze inkomsten voorlopig niet meer gegenereerd.

Coördinatie Telecommunicatie

Dit betreft incidenteel hogere inkomsten.

Bosbeheer

In het jaar 2011 zijn de werkzaamheden uitgevoerd inzake het project opwaardering en beleving van cultuurhistorie Schutterspark. Voor dit project werd er een subsidie toegezegd van € 55.000. Per abuis werden er in de jaarrekening 2012 nog inkomsten geboekt ad € 37.300 met betrekking tot dit project terwijl het volledig te

ontvangen subsidie was verantwoord in de jaarrekening 2011. Dit laatste bedrag werd eerst in het jaar 2012 ontvangen. Er werd verzuimd om deze af te boeken van de nog openstaande factuur van 2011 en werd het opgenomen als een nieuwe inkomst die ten gunste kwam van de algemene middelen. Deze fout is nu in 2013 hersteld en de hierdoor ontstane overschrijving komt ten laste van de algemene middelen.

Groen- en natuurbeleid

Dit betreft voornamelijk lagere inkomsten.

Handhaving milieubeheer

Het geraamde budget voor de schadeloosstelling (€ 20.000) is niet nodig gebleken. Daarnaast is van het budget om direct bestuursdwang te kunnen toepassen (op het moment dat de veroorzaker niet direct traceerbaar is én er direct milieugevaar aanwezig is) een deel van het bedrag € 13.000 niet gebruikt, onder andere door het niet aanwezig zijn van de noodzaak om extern personeel in te huren.

Milieubeleid

Er is een incidenteel budget ad € 28.500 beschikbaar gesteld voor projecten en activiteiten op het gebied van klimaat (vrijgevallen na beëindiging subsidieregeling groene hagen). Hiermee wordt onder andere de duurzaamheidseducatie op Brunssumse basisscholen bekostigd. In 2013 is dit niet geheel besteed aan klimaat-/duurzaamheidsactiviteiten. Verzocht wordt het restant € 16.000 over te hevelen naar 2014 t.b.v. continueren duurzaamheidseducatie basisscholen (lopende opdracht schooljaar 2013-2014 en start schooljaar 2014-2015)

De uitgaven kosten geluidsmetnet Awacs zijn € 5.000 lager geraamd. De baten betreffen provinciale subsidie hiervoor ad € 12.000. De eindafrekening over voorgaande jaren vindt in 2014 plaats. Hiertoe wordt voorgesteld om dit overschot ad € 7.000 over te hevelen naar 2014 via de resultaatbestemming.

Het structurele budget voor 2013 is niet volledig uitgeput door diverse redenen. (reeds structureel teruggebracht vanaf 2014). Dit budget is in 2013 deels besteed aan het opstellen van nieuw gemeentelijk bodembeleid en een bodemkwaliteitskaart welke opdracht doorloopt (en wordt afgerond) in 2014. Hiertoe wordt verzocht € 7.000 van de onderuitputting via de resultaatbestemming over te hevelen naar 2014.

Bodem, geluid en lucht

Omdat de laatste termijn van de toegekende subsidie pas in december 2014 door de provincie wordt uitgekeerd, is er voor 2013 tijdelijk sprake van een overschrijving van € 10.000.

Openbare begraafplaats

In 2013 is het opknappen van de vakken op de begraafplaats enigszins vertraagd.

Baten Begrafenisrechten

In 2013 hebben 46 begravingen/urnen plaats gevonden. De inkomsten zijn lager dan geraamd

Bestemmingsplannen

Voor het jaar 2013 zijn uit diverse projecten middelen vrijgemaakt om de actualisatie van bestemmingsplannen af te kunnen ronden. Het actualisatieproces is grotendeels gereed en zal in 2014 verder worden afgerond. Het bedrag dat resteert ad € 42.000 wordt overgeheveld naar 2014 om het actualisatieproces af te kunnen ronden.

Informatiesystemen Vastgoed

Dit budget wordt grotendeels ingezet voor de noodzakelijke onderhoudskosten voor de generieke informatiesystemen van Vastgoed, GEO-informatie en de Basisregistratie Adressen & Gebouwen (BAG) en Grootchalige Topografie (BGT). In 2009 is destijds een bezuiniging doorgevoerd op deze post vanaf boekjaar 2013 waardoor nu een tekort ontstaat. Gelet op de doorontwikkeling van de informatievoorziening, de verhoogde inzet van GEO-informatievoorziening en het verplicht gebruik van basisregistraties is het gewenst om de hoogte van deze post op termijn weer terug te brengen op haar oorspronkelijke bedrag van € 160.000.

Omgevingsvergunningen bouw- en sloop

De belangrijkste onderschijding betreft de kosten voor de (langjarige) inleen van de constructeur bouwconstructies vanuit de gemeente Landgraaf. Dit omdat betrokkene in 2013 ook detacheringswerkzaamheden heeft verricht voor de gemeente Valkenburg a/d Geul en (incidenteel op afroep) voor de gemeente Onderbanken. De hiermee gegenereerde inkomsten zijn -zoals is overeengekomen- door de gemeente Landgraaf pondsgewijs in mindering gebracht op de aan ons in rekening gebrachte inleenvergoeding.

Toezicht en handhaving

Als gevolg van een brand, waarbij direct ingrijpen (asbest) noodzakelijk was, zijn er meer kosten gemaakt maar hiertegenover staan hogere inkomsten van de verzekering.

Leges Omgevingsvergunning

De opbrengsten omgevingsvergunningen zijn € 71.000 lagere dan geraamd. De raming is in de programmarapportage 2013 verhoogd van € 370.000 naar € 481.000. De legesinkomsten zijn sterk afhankelijk van ontwikkelingen van buitenaf. De huidige economische recessie, de haast structureel afnemende bouwontwikkelingen als gevolg van de krimp, maar ook deregulering (toename vergunningsvrij bouwen) spelen hierbij een belangrijke rol. Bovendien is het vaak moeilijk te voorspellen wanneer een marktpartij daadwerkelijk een formele vergunningaanvraag indient voor de realisering van zijn bouwproject. Pas op het moment van indiening kunnen leges worden geheven. Er is daarom (ook door de jaren heen) altijd een zekere verschuiving/overflow aan legesinkomsten over het kalenderjaar heen. Tegen de verwachting in zijn voor een aantal grotere bouwprojecten om uiteenlopende redenen in 2013 nog geen aanvragen om omgevingsvergunning ontvangen. De meest in het oogspringende projecten zijn hierbij: Centrumplan (doorsteek), het kunstwerk (brug) t.b.v. de ontkluising Rode beek, de verplaatsing van USAG Schinnen naar POMS Site-locatie, de nieuwbouw kantoren/horeca JFC Brunssum (voormalige hoofdingang Akerstraat en de 8 starterswoningen Emma II. De verwachting is dat deze bouwplannen in 2014 wel doorgang zullen vinden. De beoogde 60% kostendekkendheid is nagenoeg (52%) gerealiseerd.

Wel is in 2013 een bedrag ad € 32.000 gestort in de voorziening dubieuze debiteuren. Dit in verband met de mogelijkheid dat een aantal legesinkomsten in volgende jaren niet wordt ontvangen.

Rentelasten NIEG-gronden

In het verleden waren de Niet in exploitatiegenomen gronden (NIEGG) onderdeel van de grondexploitatie. Rentekosten werden bijgeschreven op de boekwaarde en kwamen niet ten laste van de algemene middelen. Overeenkomstig het advies van Deloitte wordt vanaf de jaarrekening 2012 geen rente meer bijgeschreven op de boekwaarde. Deze rente kosten komen daardoor ten laste van de algemene middelen. Hiervoor was in 2013 nog geen raming opgenomen; vanaf de begroting 2014 is dit wel structureel geraamd.

Herstructureringsreserve

Het saldo op deze reserve is lager dan geraamd en dus is ook de aan deze reserve toe te rekenen rente lager. Dit is voordelig voor dit programma, maar is nadelig voor het programma Algemene Middelen. Gemeentebreed is dit dus per saldo nihil.

Tekort grondexploitatie

In 2012 is een tekort op de grondexploitaties ad € 57.000. Zie verder de paragraaf Grondbeleid

Programma 4 Economische Pijler

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	Economisch beleid		€ 9.000	Incidenteel	
	Bijzondere wetten	€ 13.000		Incidenteel	Structureel
	Kosten marktreiniging		€ 31.000	Incidenteel	Structureel
	Baten marktgelden		€ 3.000	Incidenteel	
	Deelneming nutsbedrijven	€ 51.000		Incidenteel	
	Golfbaan	€ 79.000		Incidenteel	
	Kampeercentrum	€ 433.000		Incidenteel	
	Reserves	€ 146.000		Incidenteel	

Economisch beleid

Dit betreft lagere kosten subsidie inzake Haalbaarheid Stimuleringsfonds startende ondernemers (voordeel) en een niet gehaalde taakstelling personele bezuiniging (RCC 47 bedrijvencontactfunctionaris) van € 21.300 (nadeel).

Bijzondere wetten

Dit betreft de legesinkomsten inzake drank-/horecawet en speelautomaten. Een vergunningsbedrag voor het exploiteren van een speelautomatenhal ad € 3.400 is voor 2 kalenderjaren in 2013 verantwoord. Daarnaast zijn er meer vergunningen afgegeven. Dit mede als gevolg van de implementatie van het horeca-exploitatie-vergunningstelsel, dit is grotendeels structureel.

Kosten marktreiniging

De hogere kosten betreft een niet gerealiseerde taakstelling ad € 10.000 (RCC 15), de loonkosten ad € 14.000 en hogere kosten onderhoud ad € 7.000.

Baten marktgelden

De baten marktgelden zijn structureel lager dan geraamd. De raming was gebaseerd op een hoger aantal verhuringen.

Deelneming nutsbedrijven

Deze inkomsten zijn hoger als gevolg van een ontvangen boete rente van Enexis inzake vervroegde aflossing ad €18.000 en een hogere dividend uitkering van Enexis/Attero ad € 33.000.

Golfbaan

Het onderhoud aan de openbare paden golfbaan is uitgevoerd. Het hiervoor geraamde budget ad € 128.500 (via de resultaatbestemming 2012) is hiervoor niet geheel noodzakelijk is gebleken.

Kampeercentrum

Op 6 mei 2013 is de akte gepasseerd inzake de verkoop van het laatste deel van het voormalige kampeercentrum. Het bedrag dat werd ontvangen komt conform raadsbesluit ten gunste van de algemene reserve/middelen. Deze inkomsten zijn niet geraamd.

Reserves

Vrijval uit de reserve Pompgebouwen als gevolg van terugontvangst btw afgelopen jaren over investeringskrediet.

Programma 5. Maatschappelijke Pijler

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	Leerlingenvervoer		€ 27.000		Structureel
	Zwemonderwijs scholen	€ 11.000			Structureel
	Onderwijs algemeen	€ 76.000		Incidenteel	
	Sporthallen		€ 6.000	Incidenteel	
	Gymzalen	€ 31.000		Incidenteel	Structureel
	Sportsubsidies		€ 51.000	Incidenteel	
	N.A.S.B. (Nat. Actieplan Sport Beweg)		€ 10.000	Incidenteel	
	Bronspot		€ 33.000		Structureel
	Sportaccommodaties		€ 16.000	Incidenteel	
	Amateuristische Kunstbeoefening	€ 6.000		Incidenteel	
	Kermissen		€ 10.000		Structureel
	Volksfeesten		€ 5.000		Structureel
	Diverse evenementen		€ 6.000		Structureel
	Openbare speelplekken	€ 18.000		Incidenteel	
	Subsidies seniorenverenigingen	€ 11.000		Incidenteel	
	Vervoer & toegankelijkheid /	€ 12.000		Incidenteel	
	Vrijwilligerswerk en mantelzorg	€ 15.000		Incidenteel	
	Inburgering	€ 56.000		Incidenteel	
	Jeugdbeleid	€ 19.000		Incidenteel	
	Brikke-Oave	€ 17.000			
	Casino Brunssum		€ 18.000	Incidenteel	
	Preventieve en Curatieve Gez.Zorg		€ 6.000	Incidenteel	
	Huisvestingsproblematiek				
	GGD		€ 225.000	Incidenteel	
	Burgernoodhulp /AED	€ 20.000			Structureel
	Centra Jeugd & Gezin	€ 75.000		Incidenteel	
	Decentralisatie jeugdzorg	€ 81.000		Incidenteel	
	Brede School Langeberg	€ 541.000		Incidenteel	

Leerlingenvervoer

Deze wettelijke verplichting open-eind-regeling vertoont een overschrijding, voornamelijk als gevolg van de jaarlijkse indexering (circa 5,8 %) waarmee in de begroting geen rekening is gehouden.

Zwemonderwijs scholen

Dit betreft voornamelijk minder huurkosten aan Bronspot (inzake de jaarlijkse zwemlessen) van € 13.000,00 en meer uitgaven aan vervoerskosten ad € 3.000.

Onderwijs algemeen

De onderschrijving op kosten logopedie van bijna € 5.000 is een gevolg van de ingevoerde bezuiniging op dit product per schooljaar 2013/2014.

De lagere kosten Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad Limburg ad € 4.000 worden conform collegebesluit (Verseonnr. 310991) doorgeschoven naar 2014 t.b.v. de gecalculerde stijging van de bijdrage 2014 en 2015.

In 2013 was het totale aangevraagde bedrag ten behoeve van de LEA (Gelden Lokaal Educatieve Agenda 2013) lager dan het beschikbare budget. Het voorstel is om dit incidentele overschot ad € 30.000 via de resultaatbestemming over te hevelen naar het jaar 2014 ten behoeve van extra RETOUR-trajecten in 2014. Er is namelijk sprake van een incidenteel hogere vraag naar RETOUR-trajecten welke met het reguliere beschikbare budget in 2014 niet volledig kan worden beantwoord.

In 2013 is geen sprake geweest van extra onderwijsprojecten waardoor niet het volledige bedrag is benut. Omdat per 2014 een bezuiniging op dit budget is doorgevoerd, zijn in 2013 geen nieuwe meerjarige projecten opgestart. Er wordt voorgesteld om een bedrag ad € 38.000 via de resultaatbestemming behorende over te hevelen naar het jaar 2014.

Sporthallen

Op de 2 sporthallen samen is een overschrijding. Dit betreft o.a. de eenmalige aanschaf van materialen.

Gymzalen € 31.000

Op alle gymzalen zijn op diverse onderdelen de kosten lager dan geraamd; Dit is deels incidenteel.

Sportsubsidies

Uitgangspunt was dat het btw-bedrag m.b.t. de realisatie van het complex Robin Hood compensabel zou zijn waardoor de btw -uitgaven dus niet meegenomen werden in de begroting. De belastingdienst heeft dit niet geaccepteerd en dus komt de btw ten laste van het product ad € 45.000. Daarnaast waren de subsidies hoger dan geraamd.

N.A.S.B. (Nationaal Actieplan Sport Bewegen)

Als gevolg van meer activiteiten is er per saldo een overschrijding.

Bronspot

De geraamde buffetopbrengsten zijn niet gerealiseerd. Dit voornamelijk als gevolg van het gegeven dat de inhuur structurele daling vertoont.

Sportaccommodaties

De kosten van de diverse sportparken zijn hoger geraamd.

Amateuristische Kunstbeoefening

Dit betreft minder uitgaven inzake subsidies op dit product.

Kermissen

Deze kosten zijn hoger voornamelijk als gevolg van meer uren afdeling Beheer. Daarnaast zijn de opbrengsten € 3.000 lager.

Volksfeesten

Dit betreft meer uren inzet afdeling Beheer en extra uitgaven a.g.v. reiniging openbare ruimte bij carnaval en koningsdag.

Diverse evenementen

Dit betreft voornamelijk hogere energiekosten.

Openbare speelplekken

De betreft voornamelijk in 2013 ontvangen bijdragen. De uitgaven moeten nog in 2014 plaatsvinden

Subsidies seniorenverenigingen

De subsidies zijn hoger. Zie ook de lagere uitgaven op diverse andere producten.

Vervoer & toegankelijkheid

Dit betreft minder uitgaven inzake subsidies.

Vrijwilligerswerk en mantelzorg

Dit betreft onder meer minder uitgaven inzake de gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Inburgering

Het positief resultaat wordt veroorzaakt doordat er trajecten zijn afgesloten in voorgaande jaren en in 2013 waarvan nog kosten moeten worden betaald in 2014 en verder.

Verder zijn € 9.000 meer inkomsten van de gemeente Onderbanken en Landgraaf ontvangen voor de uitvoering van werkzaamheden.

Jeugdbeleid

Het overschot in 2013 is ontstaan door het stoppen van jongerenpersbureau Connect en door het niet kunnen uitvoeren van de Young Xperience Sport Edition vanwege de weersomstandigheden.

Brikke Oave

Ondanks het feit dat de directe lasten hoger zijn is er per saldo een onderschrijving. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere buffetopbrengst

Casino Brunssum

Per saldo een overschrijving van het geraamde budget o.a. veroorzaakt door extra inhuur personeel en hogere energiekosten. Dit wordt deels gecompenseerd door de hogere opbrengsten.

Preventieve en Curatieve Gezondheidszorg

Er is per saldo minder uitgegeven aan diverse bijdrages.

Huisvestingsproblematiek GGD

De GGD heeft het vastgoed in 2013 moeten afwaarderen. Omdat de GGD nagenoeg geen eigen vermogen heeft om dit op te vangen, moeten alle deelnemende gemeenten hun aandeel in dit bedrag bijstorten. Bestuurlijk is dit proces nog niet afgerond, maar desondanks moet deze verplichting in de gemeentelijke jaarrekening worden verwerkt. Dit is gebeurd door vorming van een "Voorziening huisvesting GGD ZL" voor een bedrag ad € 225.000.

Burgernoodhulp /AED

De onderschrijving wordt nodig geacht voor toekomstige opleidingkosten (cursussen /herhalingslessen) en kosten aanschaf materialen. (onderdeel van de resultaatbestemming)

Centra Jeugd & Gezin

Hier is sprake van een incidenteel overschot.

Als eerste zijn de gelden ad € 22.000 voor het extra contactmoment met adolescenten in 2013 nog niet besteed. (planning nu 2014). Daarnaast zijn een aantal projecten/activiteiten in het kader van het CJG in 2013 goedkoper uitgevallen dan gepland of hebben geplande activiteiten geen doorgang gevonden door minder animo.

Het in 2013 gereserveerde bedrag ad € 12.000 voor het project "Skills 4 Life" is in 2013 niet besteed kunnen worden daar dit project wordt doorontwikkeld op het gebied van obesitas en dit pas in 2014 operationeel zal zijn. Tot slot is de geplande ouderactiviteit "Kiezels en Druppels" in 2013 gestart, maar deze zal pas in 2014 tot kosten leiden. Daarom is ook hier het voorstel om de gereserveerde € 1.600 middels de resultaatbestemming behorende bij de jaarrekening 2013 over te hevelen naar 2014.

Uiteindelijk resteert op dit product nog een incidenteel overschot in 2013 ad € 61.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag eveneens middels de resultaatbestemming behorende bij de jaarrekening 2013 over te hevelen naar 2014 om aan te wenden ter incidentele dekking van personeelslasten op het gebied van integraal jeugdbeleid.

Decentralisatie jeugdzorg:

Dit betreft incidentele invoeringsmiddelen vanuit de rijksoverheid ten behoeve van de decentralisatie van de jeugdzorg. Het zwaartepunt voor wat betreft het maken van kosten zal in het jaar 2014 komen te liggen. Derhalve wordt voorgesteld om het gehele overschot over te hevelen naar 2014.

Brede School Langeberg

Met name door een aanbestedingsvoordeel zijn de uitgaven voor dit krediet aanzienlijk lager dan geraamd. Hierdoor zijn ook de hiermee verbandhoudende kapitaallasten lager. Deze kapitaallasten worden gedekt uit een hiervoor gevormde reserve en deze moet dan ook lager zijn. De reserve wordt dus verlaagd met € 541.000. Via de resultaatbestemming wordt dit bedrag toegevoegd aan de Algemene Reserve c.q. de Decentralisatie Onderwijs.

Programma 6. Algemene Middelen

	Omschrijving	Voordelig	Nadelig	Incidenteel	Structureel
	Algemene Uitkering	€ 471.000		Incidenteel	
	Coördinatie Wet WOZ	€ 41.000		Incidenteel	
	Baten heffingen	€ 80.000		Incidenteel	
	Heffing en invordering belastingen		€ 51.000	Incidenteel	
	Financieringsmiddelen	€ 30.000		Incidenteel	
	Algemene baten en lasten		€ 507.000	Incidenteel	
	Voormalig personeel	€ 85.000		Incidenteel	
	Lager batig saldo financieringen		€ 482.000	Incidenteel	
	Overige Kostenplaatsen	€ 472.000		Incidenteel	
	Reserves		€ 540.000	Incidenteel	

Algemene Uitkering Gemeentefonds

De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de septembercircularre 2013. Door het herfstakkoord en de decembercircularre 2013 is de uitkering € 245.000 hoger dan geraamd. Een bedrag van in totaal bijna € 170.000 is recent toegevoegd, welk bedrag pas in 2014 kan worden uitgegeven; dit bedrag zal via de resultaatbestemming naar 2014 worden doorgeschoven. Daarnaast is er nog een afrekening over 2011 ontvangen voor een bedrag ad € 55.000.

Coördinatie Wet WOZ

De onderschrijving betreft de uitkering van het batig saldo van de apparaatskosten van de GBRD over 2012.

Baten heffingen

Zie voor een toelichting de paragraaf lokale heffingen en de bijlage Algemene middelen

Heffing en invordering belastingen

Dit betreft voornamelijk de hogere storting in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. Dit betreft de belastingbedragen waarvan nu verwacht wordt dat deze uiteindelijk niet geïnd kunnen worden. Onder meer door de huidige economische situatie is dit bedrag hoger dan voorgaande jaren.

Financieringsmiddelen

De rentekosten zijn in 2013 het gehele jaar zeer laag geweest, vanwege de lage rentestand. Zie ook de bijlage Algemene middelen.

Algemene baten en lasten

Belangrijkste afwijking is het niet realiseren van de taakstelling ad € 587.000 (nadeel) op personeel. De terugontvangsten inzake personeel zijn € 51.000 hoger (voordeel). Dit maakt onderdeel uit van de gemeentebrede personeelsmonitor waarbij ook rekening wordt gehouden met dekking die op andere posten aanwezig is.

Daarnaast was de terugontvangst btw € 13.000 hoger (voordeel) en er is € 16.000 ontvangen inzake de opheffing OVO (Onderlinge verzekeringen Overheid UA) (overgenomen door Achmea)

Voormalig personeel

Dit betreft lagere kosten voormalig personeel. Dit maakt onderdeel uit van de gemeentebrede personeelsmonitor

Lager batig saldo financieringen

De gemeente heeft minder rentekosten voor het aangaan van leningen betaald. Hiertegenover staat echter dat intern geen rente is doorberekend aan diverse grote investeringsprojecten (BMV Centrum, BMV West en ICT), die in 2013 zouden zijn afgerond. Deze projecten zijn echter nog niet afgerond. Hierdoor komen de rentekosten hierover ten laste van de Algemene Middelen. Pas nadat investeringen geheel zijn afgerond, mag de rente worden doorberekend.

Overige Kostenplaatsen

Een belangrijk onderdeel van de kostenplaatsen is de post personeelskosten. Op personeelsbudgetten vindt voornamelijk als gevolg van de taakstelling personeelskosten een onderuitputting plaats. Daarnaast wordt het voordeel veroorzaakt door het achterblijven van investeringen op ICT gebied.

Reserves (€ 540.000 nadeel)

Een belangrijke afwijking betreft de verwerking van de lagere rentebijdrage aan de diverse bestemmingsreserves doordat de werkelijke beginstand van deze reserves lager was dan het uitgangspunt bij de oorspronkelijke raming (€ 220.000 voordeel op dit product). Daarnaast is de resultaatbestemmingen 2012 ad € 727.000 hier verantwoord (hier nadelig maar gemeentebreed is dit budgettair neutraal).

Diverse onderuitputtingen

Op diverse programma's zijn op onderdelen budgetten niet (geheel) besteed. Zie het voorstel inzake de resultaatbestemming waarin wordt voorgesteld om deze onderuitputtingen "door" te schuiven naar 2014. Naast bovengenoemde opvallende en veelal grotere posten vinden er op diverse producten een aantal kleinere budget over- en onderschrijdingen plaats.

Begrotingsrechtmatigheid

De begrotingsrechtmatigheid wordt per afzonderlijk programma beoordeeld. Hierbij worden alleen de lasten beoordeeld. Indien de werkelijke lasten meer dan € 50.000 hoger zijn dan het door de raad vastgestelde budget, is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 1 Bestuurlijke pijler vertoont een overschrijding van € 165.000; dit betreft voornamelijk de overschrijding van de FLO-kosten van de brandweer die door de brandweer aan de gemeente in rekening worden gebracht. De brandweer kan momenteel nog geen goede raming van deze moeilijk te voorspellen kosten opstellen. Deze onvermijdelijke kostenoverschrijding is dan ook pas bij het opmaken van de jaarrekening geconstateerd en heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 3 Ruimtelijke pijler vertoont een overschrijding van € 7.206.000; dit betreft voor een bedrag ad € 206.000 de rentekosten inzake de zogenaamde “Niet in exploitatie genomen gronden”. Dit betreft onvermijdelijke kostenoverschrijdingen voortvloeiend uit een wijziging in de jaarrekening 2012 en hebben geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Ook is er, door toepassing van de gewijzigde voorschriften ten opzichte van de begroting, een overschrijding van € 6.954.000 inzake investeringen uitgaven grondexploitatie. Deze worden na aftrek van verkoopopbrengsten geactiveerd en hebben geen invloed op het exploitatiesaldo en hebben dan ook geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Daarnaast zijn er nog twee overschrijdingen kan als volgt worden verklaard:

-	Overschrijding van de uitgaven MIP-OR	€ 233.000
-	Overschrijding uitgaven ten laste van de herstructureringsreserve	€ 27.000

De kostenoverschrijdingen worden geheel gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (onttrekking uit reserves) en heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 4 Economische pijler vertoont een overschrijding van € 55.000; dit betreft voor een bedrag ad € 82.000 inzake economisch beleid die geheel wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (onttrekking uit reserves) en heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 6 Algemene Middelen vertoont een overschrijding van € 1.513.000 dit betreft voor een bedrag ad € 423.000 de aan verbonden partijen doorbetaalde BTW. Dit wordt gecompenseerd door inkomsten in van de in het kader van het BTW-compensatiefonds en heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid. Een bedrag ad € 587.000 betreft een taakstelling (negatieve uitgaven) die deels is gerealiseerd op andere programma's en voor een bedrag ad € 302.000 niet is gerealiseerd (zie ook paragraaf 9 Bezuinigingen). Dit betreft verplichte uitgaven en hebben geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Daarnaast betreft de overschrijding de administratieve verwerking van de door de raad vastgestelde resultaatbestemming 2012 ad € 727.000 uit de Algemene Reserve.

Conclusie: De geconstateerde overschrijding hebben allen geen invloed op het oordeel van de accountant ten aanzien van de rechtmatigheid.

A Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Dit onderdeel geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Het betreft de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, de algemene uitkering, het dividend, het saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen. Verder is het geraamde bedrag voor de post onvoorzien hier vermeld.

Lokale heffingen

De Gemeente Brunssum kent de volgende niet-bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2012	Realisatie 2013	Begroting 2013 na wijziging	Begroting 2013 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2013
Onroerende zaakbelasting gebruikers niet-woningen	476	509	520	516	0
eigenaren won. + niet-woningen	3748	3886	3833	3823	0
Onroerende zaakbelasting totaal	4224	4395	4353	4339	0
Hondenbelasting	287	288	263	263	0
Toeristenbelasting	40	22	22	22	0
Reclamebelasting	42	41	36	36	0
Precariobelasting	26	28	20	20	0
	4.619	4.774	4.694	4.680	0

Het belangrijkste verschil tussen de realisatie 2013 en de realisatie 2012 betreft de hogere opbrengst Onroerende zaakbelasting ad € 171.000.

De opbrengst toeristenbelasting is € 18.000 lager dan 2012. De opbrengst is gelijk aan het begrote bedrag. Voor een verdere toelichting zie de paragraaf lokale heffingen waarin ook een aantal kengetallen zijn opgenomen.

De realisatie hondenbelasting 2013 en 2012 is nagenoeg gelijk. Er is € 25.000 meer ontvangen als geraamd. Voor een verdere toelichting zie de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie ter zake, zijnde (bijvoorbeeld) de decembercirculaire 2013 en informatie op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De raming in de primitieve begroting 2013 was gebaseerd op de meicirculaire 2012.

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2012	Realisatie 2013	Begroting 2013 na wijziging	Begroting 2013 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2013
Algemene Uitkering lopend jaar	32.180	31.283	30.867	30.697	0
Algemene Uitkering vorige jaren	42	254	200	0	0
Totaal Algemene Uitkering	32.222	31.537	31.067	30.697	0

De algemene uitkering over het jaar 2013 is ca € 416.000 hoger dan de bijgestelde raming bij de programmarapportage. Dit betreft € 245.000 doorrekening van het herfstakkoord/decembercirculaire 2013 en een bedrag van in totaal bijna € 170.000 betreft recent toegevoegde bedragen die pas in 2014 kunnen worden uitgegeven (deze bedragen zullen via de resultaatbestemming naar 2014 worden doorgeschoven). Daarnaast zijn er nog niet geraamde afrekeningen over 2011 ontvangen voor een bedrag ad € 55.000.

In totaliteit is het bedrag 2013 iets lager dan in 2012. Wel waren in 2013 de afrekeningen over voorgaande jaren hoger dan in 2012. Tussen de bedragen lopende dienstjaar zit een daling van 2,8 % (€ 897.000). Normaal is dat

dit stijgt (o.a. als gevolg van een inflatiecorrectie) maar de gevolgen van rijksbezuinigingen zijn duidelijk zichtbaar in de algemene uitkering.

Dividend

De dividenden moeten conform de BBV-voorschriften (in afwijking van de algemene regel van stelsel van baten en lasten) worden verantwoord in het jaar dat het door de gemeente wordt ontvangen. De ontvangen dividenden betreffen dan ook de dividenden van de bedrijven over het vorige boekjaar.

Om een volledig beeld van de dividenden te krijgen zijn hier niet alleen de dividenden vermeld die verantwoord zijn als algemene middelen maar ook de dividenden van de bedrijven die zijn voortgekomen uit Essent en die verantwoord moeten worden op programma 4.

Verantwoord zijn de navolgende dividenden:

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2012	Realisatie 2013	Begroting 2013 na wijziging	Begroting 2013 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2013
Enexis	280	280	280	280	0
Publiek Belang	1	0			0
Verkoop vennootschap	12	15			15
Attero	20	18			0
Sub-totaal voormalige Essent-bedrijven	313	313	280	280	15
BNG	100	129	129	109	0
RD4 NV	20	4	0	30	0
Totaal dividend	433	446	409	419	15

De dividenden zijn iets hoger dan de raming 2013. Dit betreft voornamelijk het dividend van de “Verkoop vennootschap” en Attero.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie 2012 en 2013 zijn:

- Het BNG-dividend over 2013 is lichtelijk hoger dan 2012.
- Rd4 NV heeft in 2013 een lager dividend uitbetaald. Naar aanleiding van een “winstwaarschuwing” is dit bedrag afgeraamd. Dit dividend betreft enkel de commerciële werkzaamheden. De gemeentelijke taken vallen onder de gemeenschappelijke regeling RD4 en wordt is op het product afval verantwoord.

Saldo Financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie wordt gedefinieerd als het saldo van (a) de betaalde (rente) last over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en (b) de intern doorberekende rente. Het aan de investering toegerekende rentelasten worden voor een groot deel intern gefinancierd. Er wordt maar een beperkt deel met externe gelden gefinancierd. Binnen de gemeente Brunssum is er sprake van een positief saldo van de financieringsfunctie, één en ander zoals uiteengezet in de volgende tabel:

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2012	Realisatie 2013	Begroting 2013 na wijziging	Begroting 2013 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2013
Rentebaten (doorberekend aan producten etc)	3.836	3.906	4.726	4.753	0
Rentelasten reserves	-1.974	-1.869	-1.971	1.914	0
Rentelasten geldleningen	-542	-480	-716	632	0
Sub-totaal = Batig saldo langlopende gelden	1.320	1.557	2.039	7.299	0
Kortlopende gelden (functie 911)	-165	-133	-275	-275	0
Batig saldo financiering	1.155	1.424	1.764	7.024	0

Uit de tabel blijkt dat € 1.424.000 ten gunste komt van de exploitatie als zijnde algemeen dekkingsmiddel.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

- De aan producten doorberekende rente baten zijn € 820.000 lager doordat de voorgenomen investeringen nog niet alle zijn afgerond.
- De rentelasten reserves zijn € 102.000 lager. € 72.000 betreft een lagere rente Herstructureringsreserve (ook lager percentage maand kasgeld, dus budgettair neutraal) en € 30.000 doordat de stand van de reserves per 1 januari 2013 lager is dan de stand die is opgenomen in de begroting 2013 (peildatum juli 2012).
- De rentelasten geldlening zijn € 236.000 lager doordat de in de raming de rentelasten van nieuwe leningen voor een heel jaar worden geraamd. Er zijn minder nieuwe leningen aangetrokken dan geraamd omdat een aantal voorgenomen investeringen niet zijn afgerond.
- Gezien het lage renteniveau voor kortlopend geld, waren de lasten € 70.000 lager dan de raming. Daarnaast was de rente inzake de Herstructureringsreserve € 72.000 lager (budgettair neutraal; zie lagere rentelasten reserves)

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie 2013 en 2012 zijn:

- Het batig saldo van de langlopende gelden is ten opzichte van 2012 gestegen met € 237.000. De externe rentelasten zijn met € 62.000 gedaald; het overige betreft interne doorrekeningen.
- De kortlopende rente ligt iets onder niveau van 2013.

Saldo compensabele btw

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2012	Realisatie 2013	Begroting 2013 na wijziging	Begroting 2013 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2013
Baten	351	581	358	358	0
Baten afrekeningen vorige jaren	0	213	0	0	213
Lasten	129	456	34	34	0
Saldo compensabele btw	222	338	324	324	213

De lasten betreffen ,conform afspraak, de aan de Brandweer Zuid-Limburg, Parkstad-Limburg en het Werkvoorzieningschap Zuid-Limburg betaalde compensabele BTW. Deze BTW is voor de gemeente declarabel. Het saldo 2013 is € 14.000 hoger dan geraamd, voornamelijk door de afrekeningen over vorige jaren. Het saldo is € 116.000 hoger dan in 2012. De zgn. "doorgeschoven"BTW is sterk afhankelijk van het feit hoeveel de verbonden partijen in het jaar investeren.

Overige bijdragen

Tot en met het jaar 2012 zijn inzake de verkoop van de aandelen BLG aan SNS 20 jaarlijkse termijnen van € 483.000 ontvangen. Alle termijnen zijn ontvangen.

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2012	Realisatie 2013	Begroting 2013 na wijziging	Begroting 2013 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2013
Jaarlijkse termijn verkoop aandelen BLG	483	0	0	0	0

Onvoorzien

In de primitieve begroting was in het verleden onder de Algemene Middelen een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen. Deze kon ingezet worden ter dekking van bijvoorbeeld het nadelige resultaat van een programmerapportage. Vanaf 2012 is deze post niet meer in de begroting opgenomen.

B Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht van de belangrijkste incidentele baten en lasten in 2013

	programma	bedrag
<u>baten:</u>		
WWB-inkomensdeel	2	482.000
Verkoop Kampeercentrum (laatste ontvangen termijn)	4	433.000
Terugontvangen BTW inzake investering Pompgebouwen	4	146.000
Decentralisatie jeugdzorg - invoeringsmiddelen	5	81.000
Brede school Langeberg (vrijval reserve ivm minder benodigd krediet)	5	541.000
Hogere Algemene Uitkering	6	471.000
totaal incidentele baten		2.154.000
<u>lasten:</u>		
Hogere FLO-lasten Brandweer Zuid-Limburg	1	165.000
WWB- niet benodigde eigen aandeel in het tekort (structureel geraamd)	2	-926.000
Tekort WsW	2	165.000
Rentelasten NIEGG-gronden (vanaf 2014 structureel geraamd)	3	206.000
totaal incidentele lasten		390.000-
per saldo		2.544.000

Deze posten zijn toegelicht op de diverse programma's.

2. Balans en toelichting

BALANS PER 31 DECEMBER 2013

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2013	31-12-2012
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
	-	-
<i>Materiële vaste activa</i>	41.356	44.416
- Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	30.898	31.507
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	8.745	8.629
- Investerings onderhanden werk activa	1.713	4.280
<i>Financiële vaste activa</i>	21.534	24.881
- Kapitaalverstekkingen aan:		
- deelnemingen	1.439	1.439
Af: Voorziening verkoop Vennootschap PBE **)	1.068-	1.068-
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
- Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	323	2.306
- Overige langlopende leningen u/g	4.763	6.111
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	16.000	16.000
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	77	94
Totaal vaste activa	62.890	69.297
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	10.312	13.668
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	2.655	3.442
- overige grond- en hulpstoffen	3	3
- Onderhanden werk:		
- gronden in exploitatie *)	7.654	10.222
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	9.407	7.134
-vorderingen op openbare lichamen	5.718	3.504
- overige vorderingen	3.689	3.630
- overige uitzettingen	-	-
<i>Liquide middelen</i>	1.407	116
- Kassaldi	4	2
- Bank- en girosaldi	1.404	114
<i>Overlopende activa</i>	1.124	2.099
Totaal vlottende activa	22.251	23.018
TOTAAL-GENERAAL	85.141	92.314

Vanaf 2012 wordt de voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties gewaardeerd tegen contante waarde

*) Van de voorziening tekort toekomstige grondexploitatie is een bedrag ad € 439.700 in mindering gebracht op de boekwaarde van de gronden in exploitatie per 31-12-2013.

**) Opgenomen voorziening conform instructies provincie inzake verkoop Essent

Aldus vastgesteld in de vergadering van:

GEMEENTE BRUNSSUM

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2013	31-12-2012
PASSIVA		
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Eigen vermogen</i>	54.918	55.393
- Algemene reserve	4.534	4.103
- Bestemmingsreserves		
- voor egalisatie van tarieven	-	
- ter dekking van kapitaallasten	9.818	11.491
- overige bestemmingsreserves	38.613	38.063
- Nog te bestemmen resultaat	1.953	1.736
<i>Voorzieningen</i>	6.265	5.861
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's *)	5.042	4.761
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.224	1.100
- Van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden*)	-	-
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	14.921	17.678
- Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	182	2.239
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	10.548	11.564
- Door derden belegde gelden	4.177	3.861
- Waarborgsommen gemeentewoningen	14	14
- Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten		
Totaal vaste passiva	76.104	78.932
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	5.929	9.788
- Kasgeldleningen	3.000	7.200
- Bank- en girosaldi	-	
- Overige schulden	2.929	2.588
<i>Overlopende passiva</i>	3.107	3.594
- Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd	1.231	1.078
- Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten	1.877	2.516
- Overige vooruitontvangen bedragen		
Totaal vlottende passiva	9.037	13.382
TOTAAL-GENERAAL	85.141	92.314
<i>Niet in de balans opgenomen verplichtingen(borg- en garanties)</i>	110.644	112.929

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Deze voorschriften zijn in werking getreden met ingang van 1 januari 2004.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, conform artikel 63 van de BBV. Hiertoe is door uw Raad op 17 mei 2005 de "Nota Activabeleid" vastgesteld.

Voor investeringen met een economisch nut wordt vanaf 2005 de zgn "bruto-methode" gehanteerd. Investeringskosten met een maatschappelijk nut worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

De activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarden.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin betaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld - en verlofaanspraken en dergelijke.

Waarderingsgrondslagen:

Artikel 59 BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringskosten die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten met economisch nut.

De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Overige investeringen met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Bij de waardering wordt in bijzondere gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Conform de nota Activabeleid worden navolgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Woonruimten/gebouwen	30 jaar
Bedrijfsgebouwen	40 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	25 jaar
Vervoermiddelen	5 jaar
Machines-, apparaten en installaties	10 jaar

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting van) wegen, fietspaden, voetpaden, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de aan te geven tijdsduur.

Conform de Nota activabeleid wordt op deze investeringen een afschrijvingstermijn van 10 jaar aangehouden. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van de BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering nog niet noodzakelijk gebleken.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verkrijgingswaarde. Zie verder de toelichting bij de fin. activa.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEGG) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze gronden.

De als "onderhanden werk" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. (zoals grondaankopen en de kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt per debiteurensoort bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies.

-De voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn gevormd ter dekking van toekomstige risico's, waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijze te schatten. Tevens voor kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar.

-De onderhoudsregalisatievoorzieningen zijn gevormd ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud van gebouwen, gebaseerd op het onderhoudsplan.

-De door derden beklemde middelen betreffen voorzieningen, betreft van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed.

-Per voorziening is aangegeven onder welke van hierboven genoemde categorie voorzieningen deze valt. Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De spaargelden gemeentepersoneel bevatten een harde kern, welke langer dan één jaar uitstaan. Vandaar de rubricering onder de vaste schulden. In principe kan een spaarder direct beschikken over zijn spaartegoed. Het zal echter nooit voorkomen dat het gehele spaartegoed van alle spaarders in één keer wordt opgevraagd.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling van het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Verplichtingen voortvloeiend uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van financial leasing van de vervoermiddelen en ICT vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractueel nog verschuldigde leasetermijnen.

Balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa zijn de kosten voor onderzoek en ontwikkeling opgenomen.

Kosten onderzoek en ontwikkeling	31-12-2012	31-12-2013
Totaal	-	-

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2013:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	-	-	0	-	-	-	0
Totaal	-	-	0	-	-	-	0

In 2013 zijn geen kosten voor onderzoek en ontwikkeling gemaakt.

Investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2013	Cumulatief besteed t/m 2013
Geen investeringen in 2013 voor onderzoek en ontwikkeling	-	-	-
Totaal	0	-	-

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
In erfpacht uitgegeven gronden	0	0
Overige investeringen met een economisch nut	30.898.221	31.250.471
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	8.744.778	9.362.084
Totaal	39.642.998	40.612.555

Erfpachtgronden

Het verloop van de boekwaarde van de erfpachtgronden ziet er als volgt uit:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Totaal	0	-	-	-	-	-	0

Overige investeringen met een economisch nut

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer.

	Boekwaarde 31-12-2012	Investeren- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Gronden/terreinen	4.014.781	-	1.989.000	8.605			2.017.177
Woonruimten	0		0				0
Bedrijfsgebouwen	14.382.301	2.964.849	145.465	853.134			16.348.550
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.061.840	-	-	516.638			11.545.202
Vervoermiddelen	731.355	259.210		353.411	3.945		633.209
Machines, apparaten en installaties	317.159	244.003	-	207.079			354.083
Totaal	31.507.436	3.468.062	2.134.465	1.938.867	3.945	-	30.898.221

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

In 2013 zijn gronden aan de Provincie verkocht voor een totaalbedrag van € 1.989.000 (zie gronden en terreinen).

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2013 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2013 ten laste van het krediet is gebracht.

Investeringen	Rubriek	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2013	Cumulatief besteed t/m 2013
Accommodatieproblematiek Robin Hood	Bedr. Gebouwen	161.120	206.100	
Investeringen ICT	Bedr. Middelen	882.900	244.000	
Aanschaf Rolstoelen WVG/WMO	Vervoermidd.	250.000	194.900	
Aanschaf bussen plantsoenen	Vervoermidd.	70.000	64.300	
Brede School Langeberg	Bedr. Gebouwen	3.750.000	2.758.800	
Totaal		5.114.020	3.468.100	-

Nadere toelichting op deze investeringen:

In 2013 is de accommodatie van Robin Hood en de Brede School Langeberg gereed gekomen.

De diverse reconstructies zijn ten laste van de Meerjarige Investerings Plannen gebracht en worden daarom niet geactiveerd.

De aanschaf van rolstoelen betreft de investeringen voor 2013, het betreft een open eind regeling. Hierdoor wordt de raming elk jaar overschreden.

O.a. voor de ontwikkeling van de E-dienstverlening zijn diverse applicaties aangeschaft.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut, had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investeren- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Gronden/terreinen							-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.553.865	960.323		749.848	89.947		8.674.394
Overige materiele vaste activa	74.704	-	-	4.320			70.384
Totaal	8.628.569	960.323	-	754.168	89.947	-	8.744.778

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2013 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2013 ten laste van het krediet is gebracht.

Investeringen	Rubriek	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2013	Cumulatief besteed t/m 2013
Aanleg op den Trichter	Grond, weg- waterb.	950.000	870.400	
Totaal		950.000	870.400	-

Nadere toelichting op deze investeringen:

Betreft de activering van de aanleg van Op den Trichter. Conform de vastgestelde Nota activabeleid worden de kosten pas geactiveerd na gereedkomen van de investering.

Van de provincie is een bijdrage in de aanleg van de fietspaden ontvangen.

Boekwaarde 31-12-2012	Investeren- ringen	Desinves- teringen	Aflossing/ afschrijv.	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
4.280.400	571.091	3.138.313			1.713.178

Onderhanden werk overige activa

Het betreft activa, welke per balansdatum nog niet gereed waren. Conform de Nota activabeleid wordt hierop nog geen afschrijving toegepast.

De desinvesteringen betreffen overboekingen naar de balansrekeningen.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2013 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossing/ afschrijv.	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	1.438.960					1.438.960
af: Voorziening						
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties	2.305.669			1.982.601		323.069
- overige verbonden partijen	6.110.637	13.770		1.361.225		4.763.182
Overige uitzettingen > 1 jaar	16.000.000					16.000.000
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	93.972			17.095		76.877
Totaal	25.949.239	13.770	-	3.360.921	-	22.602.088

De Voorziening verkoop Vennootschap PBE ad € 1.068.411 is in de toelichting opgenomen onder de voorzieningen. In de balans wordt deze in mindering gebracht op de kapitaalverstrekking aan deelnemingen, conform voorschrift provincie.

Toelichting op de investeringen:

In 2013 is een lening ad € 13.700 verstrekt aan Harmonie Orkest Brunssum, conform de geldende verordening. Van de leningen aan startende ondernemers is wegens faillissement één lening oninbaar verklaard.

De door de R.W.E. uitbetaalde gelden inzake de overnamesom van Essent ad € 16 miljoen zijn belegd bij APG Investment Services in obligaties. Hiervoor is tezamen met een tiental andere gemeenten een offertetraject uitgezet. De gemeente Brunssum heeft respectievelijk € 10 miljoen belegd met een gemiddelde looptijd van 7 jaar en € 6 miljoen met een looptijd van 10 jaar. Jaarlijks ontvangt de gemeente een rentevergoeding van respectievelijk 4,137% en 3,423%. Deze obligatieleningen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingwaarde. Halfjaarlijks ontvangt de gemeente een waardeoverzicht. De marktwaarde bedroeg per 31-12-2013 respectievelijk € 11.140.446,98 en € 6.235.362,98.

In deze portefeuilles zitten obligaties van landen, waarvan de rating dalende is. In het overleg met de aangesloten gemeenten is in 2013 bekeken welke acties ondernomen moesten worden. Aangezien gekozen is voor het principe "buy en hold", is in meerderheid besloten om niet tot herstructurering over te gaan.

APG-IS heeft een zgn."discretionaire" bevoegdheid gekregen, om bij incidenten adequaat te kunnen handelen. Deze bevoegdheid is in 2013 overgedragen naar Bank van Oyens en van Eeghen. Het betreft hier alleen het beheer van de portefeuille, APG blijft de houdster van de portefeuille.

(Mogelijk) af te stoten vaste activa
De gronden van de voormalige Heidecamping zijn inmiddels geheel verkocht en de baten zijn verantwoord op functie 560.

Boekwaarde per 31.12.2013	Actuele waarde
-	-
-	-

Totaal

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
Bouwgronden niet in exploitatie	2.655.115	3.441.397
Bouwgronden in exploitatie	8.093.623	10.730.242
Gereed product en handelsgoederen	3.471	3.471
	<hr/> 10.752.209	<hr/> 14.175.110

Tot de voorraad Gereed product en handelsgoederen behoort de voorraad drank van het Ontmoetingscentrum D'r Brikke-Oave.

Bouwgronden in exploitatie

Bouwgronden in exploitatie	Boek- waarde 31-12-2012	Investerings	Inkomsten	Vermindering t.l.v. reserve	Boek- waarde 31-12-2013	Voorziening verliesgev. complex	Balans- waarde 31-12-2013
Voorraad Woongebieden	1.521.721	91.303	1.721		1.611.304		1.611.304
Voorraad Bedrijfssterreinen	206.087	62.505	170		268.422		268.422
Voorraad Saneringsgebieden	953-	-			953-		953-
Voorraad Overige Gronden							
Centrumplan Treebeek	1.145.752	404.572	-		1.550.324		1.550.324
Masterplan Centrum	6.983.007	1.796.359	4.989.468		3.789.899	439.745	3.350.154
Emmaplan *)	874.628	-			874.628		874.628
	10.730.242	2.354.740	4.991.359	-	8.093.623	439.745	7.653.878
Nog te maken kosten							
Nog te verwachten opbrengsten							
Verwacht exploitatieresultaat							
ALGHEHEEL TOTAAL	10.730.242	2.354.740	4.991.359	-	8.093.623	439.745	7.653.878

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2013 het volgende overzicht worden weergegeven:
Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op het programma 3 en de paragraaf 7 Grondbeleid van de programmarekening.

Stelselwijziging per 2012:

Teneinde een zo realistisch mogelijk inzicht te bieden, is er met ingang van 2012 voor gekozen om de voorziening verliesgevend complexen te waarderen tegen contante waarde in plaats van de nominale waarde. Reden hiervoor is de lange doorlooptijd van de grondexploitaties. Bij de bepaling van de hoogte van de omvang van de voorziening wordt dan uitgegaan van een lagere omvang dan de omvang die de voorziening over enige tijd moet hebben. Jaarlijks wordt de voorziening opnieuw op niveau gebracht, waardoor de te zijner tijd noodzakelijke omvang wordt bereikt. Het verschil tussen de contante waarde (€ 439.745) en de nominale waarde (€ 501.443) per balansdatum 2013 bedraagt € 61.698. Indien tegen nominale waarde gewaardeerd zou zijn, zou de jaarrekeningpost bouwgrond in exploitatie en het resultaat vóór bestemming 2013 € 61.698 lager zijn. Het resultaat na bestemming en het eigen vermogen blijven, ongeacht de stelselwijziging, per balansdatum 2013 gelijk, omdat de voorziening is gevormd ter afdekking van het tekort voor het Masterplan Centrum en wordt gedekt door de reserve voorfinanciering Masterplan Centrum.

Uitzettingen een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt per debiteurensoort bepaald.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2013	Voorzie- ning onin- baarheid	Balanswaarde 31-12-2013	Balanswaarde 31-12-2012
Overige vorderingen	4.388.720	699.915-	3.688.805	3.385.508
Vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en Rijk)	5.717.990	-	5.717.990	3.492.871
Overige uitzettingen < 1 jaar	-			
	10.106.710	699.915-	9.406.795	6.878.379
	2013		2013	2012
- debiteuren extern	3.590.995		3.504.374	2.459.383
- debiteuren intern	-		-	1.304
AF: Voorziening dubieuze debiteuren		86.620-		
- debiteuren belastingen	1.742.834		1.672.887	1.506.666
AF-Voorziening debiteuren belastingen		69.947-		
Totale Debiteuren Algemeen en Belastingen	5.333.829	156.567-	5.177.262	3.967.352
- verhaalsdebiteuren cliënten Sociale Zaken	1.422.827		879.480	773.992
AF-Voorziening oninbare Sozadebiteuren		543.347-		
Totaal Debiteuren Soza:	1.422.827	543.347-	879.480	773.992
-Claim inzake BTW Compensatiefonds	3.348.190		3.348.190	2.135.271
- voorschotten kleine uitgaven	1.864		1.864	1.764
Algeheel totaal overige vorderingen inclusief overheid	10.106.710	699.915-	9.406.795	6.878.379

De belangrijkste openstaande debiteuren per 31-12-2013 > € 50.000

	Bedrag	Vervaldatum
Belastingdienst teruggave BTW comp.fonds 2008-2012	210.900	Ontvangen 27-1-2013
Enexis inconvenieniebijdrage 2013	72.000	vervaldatum 30-6-2014
Atrium Parkstad rente achtergestelde lening 2013	57.500	vervaldatum 1-7-2014
Provincie Limburg bijdrage kosten ontluizing	1.263.700	vervaldatum 15-2-2014
Waterschap Roer en Overmaas bijdrage ontluizing	842.600	Ontvangen 11-1-2014
Dienst Interservice, bijdrage aanleg retentiebuffer JFC	150.000	vervaldatum 15-1-2014
Belastingdienst teruggave WAO-premie 2013	52.600	Ontvangen 20-1-2014
Weller Bouwvergunning bouwvergunning	195.000	vervaldatum 18-12-2013 aanmaning
Totaal	2.844.300	

Overzicht saldo openstaande posten debiteuren per 19-3-2014 van 2013 en voorgaande jaren niet zijnde belastingen

Periode/vervaldatum	Bedrag open per 12-3-2014	In % van totaal
t/m 31-12-2012	24.700	1
1-1-2013 t/m 30-6-2013	46.900	2
1-7-2013 t/m 30-9-2013	7.300	0
1-10-2013 t/m 31-12-2013	278.800	15
1-1-2014 t/m 31-03-2014	1.537.900	81
SUBTOTAAL 2013	1.870.900	99
ALGEHEEL TOTAAL	1.895.600	100

*) Prov.Limburg zie toelichting debiteuren

De voorziening voor de debiteuren algemeen bedraagt € 86.600 per balansdatum. Voor een aantal open posten zijn nog invorderingstrajecten gaande c.q. volgen nog correctiefacturen. Conform de Uitvoeringsregels Debiteurenbeheer wordt voor een oninbare post een voorziening getroffen ten laste van het budget waar de bate in eerste instantie is geboekt. De voorziening is derhalve toereikend.

Van de debiteuren belastingen is per 1 maart 2013 een bedrag van € 370.200,- nog te ontvangen. De GBRD int de automatische incasso tot en met februari over het afgelopen belastingjaar in dit geval 2013. De GBRD heeft in 2013 een opschoningsoperatie gepleegd t.a.v. de belastingdebiteuren van oudere datum, waardoor veel "oude" vorderingen zijn afgeboekt. Het totaalbedrag van oninbare posten bedroeg € 70.600 in 2013 tegenover € 78.600 in 2012. De voorziening bedraagt € 69.900 per balansdatum.

Onderstaand een overzicht van de Belastingdebiteuren naar ouderdom. Het verschil met het saldo per 31-12-2013, wordt veroorzaakt doordat de ontvangsten van december 2013 ad. € 644.000 die per 11 januari 2014 worden overgemaakt. Tevens de afrekening 2013 ad. € 157.500, welke in februari 2014 is overgemaakt. In de balans van de GBRD staat dit onder de noemer rekeningcourant gemeente Brunssum.

Overzicht debiteuren Belasting naar ouderdom(conform overzicht GBRD):

Jaar	Bedrag (afgerond op € 100)	
	Saldo 31-12-2013	Saldo 31-12-2012
ouder dan 2010	91	1.100
2010	4.710	14.100
2011	36.984	119.100
2012	57.675	1.595.400
Sub-totaal tm 2012	99.460	1.729.700
2013	1.643.374	-
Totaal	1.742.834	1.729.700

De gewenste hoogte van de voorziening ad. € 543.000 voor Sozadebiteuren per balansdatum is aangegeven door ISD-BOL.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
Kassaldi	3.662	2.004
Banksaldi	1.403.390	113.784
Girosaldi	169	377
Totaal	1.407.221	116.165

Overlopende activa

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
Kruisposten	226	0
Kruispost pinautomaat	-186	24
Tussenrekening spaargelden/rente	205	129
Overlopende activa	1.124.060	2.099.081
Totaal	1.124.304	2.099.233

In overlopende activa opgenomen afrekeningen met het Rijk/Europese subsidies:

	Bedrag 1-1-2013	Toevoeging	Vrijval/aanwending	Bedrag 31-12-2013
Ministerie van Justitie nog te ontvangen vergoeding CJIB	-	9.500		9.500
Belastingdienst BTW-compensatiefonds 2007-2012	704.249		704.249	-
Totaal	704.249	9.500	704.249	9.500

Nog te ontvangen bedragen/voortuitbetalingen/tussenrek.

	Bedrag 1-1-2013	Toevoeging	Vrijval	Bedrag 31-12-2013
GBRD Balanspost belastingen voorgaand jaar diftar/toer.bel	1.011.725		995.000	1.011.725
Nog te ontvangen rente per balansdatum	43.945		29.277	43.945
Rd4 afrekening basispakket 2012/2013	230.904			230.904
Balanspost verkoop grond aan Landgoed Brunssheim	35.275			35.275
Diverse Correcties 2012/2013 voortuitbetalingen	34.261	35.641		34.261
Verhaal Eigen risico WGA 2012-2013	12.361			12.361
Ministerie van SZW debiteuren	-	33.244		33.244
Tussenrekeningen totaal	26.360	21.398		26.360
Totaal	1.394.831	1.114.560	1.394.831	1.114.560
Algeheel totaal	2.099.080	1.124.060	2.099.080	1.124.060

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
Algemene reserve	4.769.272	4.102.692
Bestemmingsreserves:		
-voor egalisatie van tarieven	-	-
-ter dekking van kapitaallasten	9.817.600	11.490.515
-overige bestemmingsreserves	38.612.825	38.063.450
Resultaat na bestemming	-	-
	53.199.697	53.656.657

Het verloop in 2013 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves		Saldo 31-12-2012	Toevoeging incl.rente	Onttrekking Resultaat 2012	Bestemming resultaat	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2013
Algemene Reserve		3.482.956	1.311.581		726.633	1.823.591	3.697.580
Algemene Reserve schommelfonds		619.735	644.742		48.500	476.152	836.825
Totaal		4.102.692	1.956.323	-	775.133	2.299.743	4.534.405
Bestemmingsreserves:							
	Pijler						
Reserve representatie Parade	Maatschappelijk	0	11.345				11.345
Reserve DVO ISD-BOL	Alg.Middelen	224.665	66.149			180.814	110.000
Reserve Investeringsfonds 2015 *)	Ruimtelijk	1.669.007	-				1.669.007
Egalisatiereserve garantieverlies **)	Alg.Middelen	220.000	-			220.000	0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	Alg.Middelen	25.618	-			25.618	0
Reserve voormalig personeel	Alg.Middelen	178.296	5.349			88.983	94.662
Reserve Personele Ontwikkelingen	Alg.Middelen	0	500.000		176.500	676.500	0
Reserve Risico Lening Atrium	Alg.Middelen	0	30.975			-	30.975
Reserve BMV Bronsheim	Maatschappelijk	379.503	11.385			15.808	375.080
Reserve realisatie BMV's	Maatschappelijk	76.887	2.307				79.194
Reserve Parade	Maatschappelijk	0	42.723				42.723
Reserve decentralisatie onderwijs 1)	Maatschappelijk	5.251.306	524.690				5.775.996
Reserve BMV Langeberg	Maatschappelijk	14.205	3.132				17.336
Reserve doeluitkering Soza	Sociaal	684.317	20.530			60.913	643.933
Reserve "Kinderen doen mee"	Maatschappelijk	159.638	4.789			27.763	136.664
Reserve schommelfonds WWB	Sociaal	996.762	60.653		350.000	240.000	1.167.415
Reserve afwikkeling SOB	Maatschappelijk	195.784	5.874			65.315	136.342
Reserve tekorten Wsw	Maatschappelijk	0	-		235.000	-	235.000
Reserve bovenwijkse voorziening	Ruimtelijk	57.446	43.938			-	101.384
Reserve Masterplan Centrum	Ruimtelijk	468.455	-			439.745	28.710
Reserve Geluidsbelastingkaart	Ruimtelijk	53.931	1.618				55.549
Reserve Bouwstoffenbesluit	Ruimtelijk	27.457	824			28.281	0
Reserve sociale vernieuwing	Maatschappelijk	62.951	1.889			36.082	28.758
Reserve Wet Inburgering *)	Sociaal	85.431	2.563		200.000		287.994
Reserve Ilse Frankenthalsichting	Maatschappelijk	10.778	323				11.101
Reserve Revitalisering Landgraaf	Ruimtelijk	23.330	8.700				32.030
Reserve Belegde Essentgelden **)	Alg.Middelen	22.044.889	-				22.044.889
Egalisatiereserve speeltoestellen	Maatschappelijk	55.224	1.657			1.365	55.116
Egalisatiereserve kerkgebouwen	Maatschappelijk	14.875	446			10.000	5.322
Egalisatiereserve verkiezingen	Bestuurlijk	121.581	38.340			61.500	98.421
Reserve Bomenfonds	Ruimtelijk	54.078	13.034				67.112
Egalisatiereserve MIP wegen Leefomg. 1)	Ruimtelijk	172.709	179.887				352.597
Egalisatiereserve MIP groen 1)	Ruimtelijk	246.212	7.386			162.620	90.978
Egalisatiereserve MIP Openbare verlichting	Ruimtelijk	8.888	267				9.154
Egalisatiereserve MIP wegen C.T. 1)	Ruimtelijk	630.207	18.906			346.765	302.348
Egalisatiereserve verwijdering asbest	Ruimtelijk	57.774	1.733				59.507
Egalisatiereserve economische ontwikkelingen	Economisch	156.636	19.153			25.621	150.168
Reserve Economisch Beleid	Economisch	85.631	-			46.006	39.625
Egalisatiereserve WVGWMO *)	Maatschappelijk	2.673.302	826.275			490.487	3.009.090
Reserve Integraal Soc.Beleid	Maatschappelijk	0	407.109				407.109
Herstructureringsreserve	Ruimtelijk	875.678	1.323			27.210	849.790
Bestemmingsreserves sub-totaal		38.063.450	2.865.271	-	961.500	3.277.396	38.612.825
Reserves ter dekking van kapitaallasten							
Reserve All Weatherbanen LTCB	Maatschappelijk	75.900	4.554			7.854	72.600
Reserve gemeenschapshuis Klaver 4	Maatschappelijk	38.004	2.280			3.591	36.693
Reserve kleedlokalen VV de Leeuw	Maatschappelijk	109.513	6.571			10.783	105.301
Reserve Kunstgrasveld de Leeuw	Maatschappelijk	59.183	3.551			13.415	49.319
Reserve Accommodatie Langeberg	Maatschappelijk	1.553.820	93.229			146.809	1.500.240
Reserve BSV-Limburgia accommodatie	Maatschappelijk	499.709	29.983			47.829	481.862
Reserve Ir.de Katstraat accommodatie TTV	Maatschappelijk	171.262	10.276			16.619	164.919
Reserve Renovatie Hoogbouw	Alg.Middelen	2.407.191	144.431			329.884	2.221.739
Reserve gemeentewinkel	Alg.Middelen	760.000	45.600			235.600	570.000
Reserve huisvesting Scouting Willibrordus	Maatschappelijk	203.198	12.192			19.718	195.672
Reserve rotonden Ennaweg	Ruimtelijk	440.526	26.432			42.747	424.211
Reserve Brede School Langeberg	Maatschappelijk	3.130.000	128.280			1.134.095	2.124.185
Reserve Opwaardering Pompgebouwen	Maatschappelijk	452.641	27.158			188.789	291.011
Reserve Brede School Treebeek	Maatschappelijk	710.000	-			-	710.000
Reserve aanpassen bushaltes	Ruimtelijk	84.448	5.067			8.083	81.432
Reserve huisvesting Robin Hood	Maatschappelijk	161.120	9.667			15.038	155.749
Reserve Brede School Centrum	Maatschappelijk	602.000	-			-	602.000
Reserve parkeerplaats Schinvelderstraat	Ruimtelijk	32.000	1.920			3.253	30.667
Sub-totaal reserves ter dekking kap lasten		11.490.515	551.191	0	0	2.224.107	9.817.600
Bestemmingsreserves sub-totaal		49.553.966	3.416.462	-	961.500	5.501.502	48.430.425
Algeheel totaal eigen vermogen		53.656.657	5.372.785	-	1.736.633	7.801.245	52.964.830

Algemeen:

De "Nota Reserves en Voorzieningen 2012" is geactualiseerd in 2012 en door uw Raad vastgesteld op 7 december 2012. Conform deze nota hebben de mutaties in de reserves plaatsgevonden.

Algemene Reserve:

De algemene reserve wordt gebruikt als buffer voor het opvangen van incidentele en onvoorzienbare tegenvallers.

De onttrekkingen zijn geraamd bij de primitieve begroting van 2013.

In de loop van 2013 begrotingswijzigingen vastgesteld, waarin onttrekkingen aan de AR zijn opgenomen:

- Onttrekking conform de primitieve begroting 2013 € 189.400
- Onttrekking tekort Licom ad € 543.300(1e begrotingswijziging)
- Onttrekking ten behoeve van de startersleningen ad € 120.000 (3e begrotingswijziging)
- Onttrekking ad € 543.300 conform Marap(5e begrotingswijziging)
- Onttrekking tekort van Betere Buren 2013 ad € 89.500 (6e begrotingswijziging)
- Onttrekking ten behoeve van de afkoopsommen € 433.400(7e begrotingswijziging)
- Wegens doorschuiving van niet gebruikte budgetten 2012 een bedrag van € 726.600. In 2013 zijn de voorgestelde budgetten toegevoegd aan de exploitatie, zodat uw Raad hierover wederom de beschikking krijgt.

De stortingen betreffen de toegerekende rentebedragen aan de diverse reserves ter dekking van kapitaallasten van investeringen die nog niet zijn geactiveerd. Deze worden conform de rentenota toegevoegd aan de Algemene Reserve.

De stortingen betreffen o.a.:

- Het een gedeelte van het batig saldo van 2012 ad € 726.600

Voor een specificatie van de onttrekkingen en stortingen per programma wordt verwezen naar Hoofdstuk 2 punt 5 Reserves.

Met ingang van 2012 zijn de bestemmingsreserves opgesplitst in twee onderdelen. Enerzijds de bestemmingsreserves met een specifieke aanwending en anderzijds bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten.

Algemene Reserve schommelfonds

Deze reserve is in 2011 gevormd bij de bezuinigingen bij de begroting 2011. Dit schommelfonds is gevormd om incidentele tegenvallers bij het realiseren van de bezuinigingen op te kunnen vangen. Conform de begrotingswijzigingen heeft de storting en onttrekking aan het schommelfonds plaatsgevonden.(zie hiervoor ook de Resultaatbestemming onderdeel b het overzicht Schommelfonds bezuinigingen 2011-2014).

Bestemmingsreserves:

- Reserve representatie Parade: Doel van deze reserve is egalisatie van representatiekosten van de vierjaarlijkse parade. Het begrote bedrag is gestort.
- Reserve DVO ISD-BOL: Deze reserve is een omzetting van de voorziening en dient als egalisatiereserve voor het verschil tussen baten en lasten voor de dienstverlening aan ISD-BOL. Conform de jaarrekening 2012 heeft een afroaming van de reserve plaatsgevonden ad € 114.500 ten gunste van de Algemene reserve. Tevens is de rente over 2013 en de toevoeging van het batig saldo 2013 van de kostenplaats afgeroomd.
- Reserve investeringsfonds Brunssum 2015: Uw Raad heeft in de voorjaarsnota 2011 besloten om tot instelling van deze reserve over te gaan. Doel van deze reserve is het beschikbaar stellen van budgetten voor investeringen in de gemeente.
- Egalisatiereserve garantieverliezen: De gehele reserve is afgeroomd conform de jaarrekening 2012 en toegevoegd aan de Algemene reserve.
- Egalisatiereserve bedrijfsvoering: Deze reserve is ingesteld om fricties bij de invulling van de taakstellingen te kunnen opvangen en de exploitatie hiermee niet te belasten, worden eventuele voordelen in deze reserve gestort. Het resterende saldo is onttrokken.
- Reserve voormalig personeel: Doel van deze reserve is de dekking van de kosten van voormalig personeel, zodat deze niet de exploitatie beïnvloeden. Onttrokken zijn de kosten van 2013.

- Reserve Personele Ontwikkelingen: Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor het uittreidend personeel in december 2013, daarna in zijn geheel aangewend voor de dekking van de uitkoopsommen.
 - Reserve risico lening Atrium: Gestort is de risico-opslag ter dekking van toekomstige debiteurenrisico's op de achtergestelde lening aan Atrium.
 - Reserve BMV Bronsheim: Doel van deze reserve is de vorming van een onderhoudsreserve voor deze BMV. Het saldo van 2013 ad € 15.800 is onttrokken
 - Reserve realisatie BMV's: Doel van deze reserve is financiering van de realisatie van de Brede Maatschappelijke Voorzieningen. Deze reserve werd gevoed met de extra opbrengsten van de OZB. In 2013 is alleen de rente bijgeschreven.
 - Reserve Parade: Doel van deze reserve is egalisatie van het subsidie inzake de vierjaarlijkse Parade.
 - Reserve decentralisatie onderwijs: Doel van deze reserve is financiering van toekomstige investeringen in de onderwijshuisvesting. In 2013 is het saldo van de onderwijsvergoedingen en de rente gestort.
 - Reserve BMV Langeberg: Doel van deze reserve is de vorming van een onderhoudsreserve voor deze BMV. Het saldo van 2013 is gestort.
-
- Reserve Doeluitkering Soza: Deze reserve is gevormd in het kader van geormerkte bedragen met een incidenteel karakter. Hierover moet worden verantwoording en afrekening plaatsvinden. Onttrokken is het berekende bedrag ad € 60.900.
 - Reserve "Kinderen Doen Mee": Doel van deze reserve egalisatie van de gelden, welke via de Algemene Uitkering worden ontvangen ten behoeve van dit project. Met deze gelden wordt bevordert dat kinderen uit kansarme gezinnen kunnen meedoen aan sport, cultuur en andere activiteiten. Onttrokken is het saldo 2013.
 - Reserve schommelfonds WWB: Deze reserve is gevormd ter dekking van de verwachte tekorten van het inkomensdeel van de WWB, als gevolg van de economische crisis. Onttrokken is een bedrag van € 240.000 t.b.v. de reserve Integraal Sociaal Beleid en gestort de rente en het batig saldo van 2012.
-
- Reserve afwikkeling S.O.B.: Deze reserve is gevormd door onttrekking aan de Algemene Reserve, ter dekking van de afwikkelingskosten van S.O.B. In 2013 is een bedrag van € 64.000,-- ter dekking van de salariskosten, onttrokken.
 - Reserve tekorten Wsw: Deze reserve is gevormd via het batig saldo van 2012 ter dekking van de te verwachten tekorten van de Wsw.
-
- Reserve bovenwijkse voorzieningen: Doel van deze reserve is bestrijding van de uitgaven buiten het exploitatiegebied van een complex van het grondbedrijf, die aan de gehele gemeente ten goede komen. Gestort is een deel van de verkoopopbrengst van het zorgplein in 2013 en de rente over 2013.
 - Reserve Masterplan Centrum: Doel van deze reserve is dekking van de rentelasten, tengevolge van aankopen en investeringen i.h.k.v. het Masterplan Centrum. Onttrokken is de aanvulling van de voorziening voor toekomstige tekorten van het Centrum plan.
 - Reserve Geluidsbelastingkaart: Deze reserve is gevormd van de Rijksbijdragen voor het opstellen van een Geluidsbelastingkaart. De bijdrage is in 4 jaar uitgekeerd. Na afloop van dit project kunnen de gelden worden toegevoegd aan de algemene middelen.
 - Reserve Bouwstoffenbesluit: Doel van deze reserve is het opvangen van extra kosten gedurende de looptijd van de samenwerking, die voor rekening van Brunssum komen. De gehele reserve is afgeroomd conform de jaarrekening 2012 en toegevoegd aan de Algemene reserve.
 - Reserve sociale vernieuwing: Doel van deze reserve is dekking van het exploitatietekort van sociale vernieuwing. De onttrekking betreft de afoming van de reserves conform de jaarrekening 2012 en de saldi van de wijkteams in 2013.
-
- Reserve Wet Inburgering: Doel van deze reserve het reserveren van het eind 2006 ter beschikking gestelde budget ter dekking van de voorbereidingskosten van de inburgeringswet. In 2013 zou de W.I.N. worden afgerekend en bepaald welk bedrag uit de reserve genomen dient te worden.
 - Reserve Ilse Frankenthal stichting: Doel van deze reserve is egalisatie van de bijdrage aan deze stichting in niet-manifestatiejaren. Gestort is de jaarlijkse bijdrage.
 - Reserve Revitalisering Landgraaf: Doel van deze reserve is de cofinanciering van toekomstige projecten zoals de revitalisering van de Landgraaf.
 - Reserve Belegde Essentgelden: Deze reserve is gevormd bij de verkoop van de aandelen Essent. Ze dient ter vervanging van de in het verleden ontvangen dividenden., welke als structurele baten zijn opgenomen in de exploitatiebegroting. De rente wordt ten gunste van de exploitatie gebracht. Derhalve is deze reserve niet vrij besteedbaar.

- Egalisatiereserve speeltoestellen: Doel van deze reserve is de vorming van een egalisatiereserve voor het onderhoud van de speeltoestellen.
- Egalisatiereserve kerkgebouwen: Een deel van de reserve is afgeroomd conform de jaarrekening 2012 en toegevoegd aan de Algemene reserve.
- Egalisatiereserve verkiezingen: Doel van deze reserve is egalisatie van de externe kosten voor verkiezingen. Het begrote bedrag en de rente over 2013 zijn toegevoegd. De reserve is afgeroomd conform de jaarrekening 2012 en toegevoegd aan de Algemene reserve.
- Reserve Bomenfonds: De onderhoudskosten van beeldbepalende bomen worden aan het fonds onttrokken.
- Egalisatiereserve MIP-wegen (Leefomgeving): Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn m.b.t. het achterstallig onderhoud van de wegen in het kader van het MIP. Het batig saldo van deze MIP is tezamen met de rente toegevoegd.
- Egalisatiereserve MIP-groen: Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn m.b.t. het achterstallig onderhoud van het openbaar groen in het kader van het MIP. Het nadelig saldo van 2013 is onttrokken en de rente toegevoegd.
- Egalisatiereserve MIP-openbare verlichting: Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon van openbare verlichting in het kader van het MIP. De rente over 2013 is toegevoegd.
- Egalisatiereserve MIP-wegen (CivielTechniek): Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn m.b.t. het groot onderhoud van de wegen. Het nadelig saldo van MIP-wegen CIV ad € 346.800 is onttrokken.
- Egalisatiereserve verwijdering asbest: Doel van deze reserve is egalisatie van eventuele toekomstige asbestverwijderingen, die het jaarlijkse budget overstijgen. De rente over 2013 is toegevoegd.
- Reserve economische ontwikkelingen: Doel van deze reserve is het stimuleren van economische bedrijvigheid en economische ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de Oostflank. Gestort is het geraamde bedrag. Onttrokken zijn de kosten voor de belettering van de banieren.
- Reserve Economisch Beleid: Deze reserve is door uw raad ingesteld voor de stimulering van startende en bestaande ondernemers.
Hiervan is € 75.000, bestemd voor bovenstaande stimulering, o.a. achtergestelde leningen etc.
In totaal 50.000,- bestemd voor overige (sociaal)economische projecten in het kader van bedrijvigheid, werkgelegenheid en ondernemersklimaat Onttrokken is de afboeking van een starterslening wegens faillissement van de ondernemer en de kosten van het Centrummanagement.
- Egalisatiereserve WMO/WVG: Doel van deze reserve is egalisatie van de kosten in het kader van de WMO. Onttrokken aan deze reserve zijn de kosten voor de kanteling van de WMO en de kapitaalasten van de rolstoelen. Gestort is o.a. een deel van het batig saldo van 2013 ad € 826.300.
- Reserve Integraal Sociaal beleid: Via de 2e begrotingwijziging is een bedrag gestort van € 400.000 en het restantbudget 2013. Dit bedrag is deels onttrokken aan de reserve schommelfonds BBW en de Reserve WMO en bestemd voor de kanteling van het Sociaal domein.
- Herstructureringsreserve: Deze reserve is ontstaan na de verkoop van woningen en wordt tezamen met Weller beheerd. Uit deze reserve worden uitgaven voor de verbetering van de leefbaarheid in de wijken bestreden. Hiertoe worden elk jaar prestatieafspraken gemaakt.
Onttrokken zijn de investeringen over 2013 ad € 27.200 en toegevoegd is de rente over 2013 ad € 1.300.

Reserves ter dekking van Kapitaallasten:

- Reserve All-Weatherbanen LTCB: Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de aanpassing van de "all-weather" banen van LTCB.
- Reserve Gemeenschapshuis Klaver 4: Bij de overname van het gemeenschapshuis van de stichting is deze reserve gevormd, voor de dekking van de financieringskosten.
- Reserve Kleedlokalen V.V.de Leeuw: Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de gebouwelijke aanpassing van voetbalcomplex V.V. de Leeuw
- Reserve Kunstgrasveld V.V.de Leeuw: Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van het kunstgrasveld op het voetbalcomplex van V.V. de Leeuw
- Reserve Accommodatie Langeberg: Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de accommodatie S.V. Langeberg.
- Reserve BSV-Limburgia accommodatie: Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de accommodatie BSV-Limburgia, zoals ondermeer een kunstgrasveld.
- Reserve Ir.de Katstraat-accommodatie: Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de aanpassing van de accommodatie Ir. De Katstraat.
- Reserve Renovatie Hoogbouw: Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de renovatie van de hoogbouw. Het saldo van deze bestemmingsreserve wordt aangewend ter dekking van de kapitaallasten van deze investering.

- Reserve Gemeentewinkel: Doel van deze reserve is de financiering van de kapitaallasten van de investeringen in het kader van de in 2006 gerealiseerde gemeentewinkel, conform de regelgeving van de BBV.
- Reserve huisvesting Scouting Willibrordus: Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de huisvesting van de scouting St. Willibrordus.
- Reserve Rotonden Emmaweg: Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de rotonden op de Emmaweg.
- Reserve Brede School Langeberg: Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de Brede School Langeberg
Deze reserve is gevormd door overheveling van € 3,13 miljoen van de reserve Invest.Fonds 2015 en € 1 miljoen van de Decentralisatierserve Onderwijs.
- Reserve Opwaardering Pompgebouwen: Deze reserve is gevormd door onttrekking vanuit de Reserve Investeringsfonds 2015, ten behoeve van de dekking van de kapitaallasten van de opwaardering.
- Reserve Brede School Treebeek: Deze reserve is gevormd door onttrekking aan enerzijds de Reserve Investeringsfonds van € 3,6 ton en anderzijds aan de reserve Brede Maatschappelijke Voorzieningen van € 3,5 ton. Ook ter dekking van de kapitaallasten van deze te realiseren voorziening.
- Reserve aanpassen bushaltes: Deze reserve is eveneens gevormd door onttrekking aan de Reserve Investeringsfonds 2015. Ze is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de aanpassingen/verhogingen van de bushaltes.
- Reserve huisvesting Robin Hood: Deze reserve is eveneens gevormd door onttrekking aan de Reserve Investeringsfonds 2015. Ze is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de huisvesting.
- Reserve Brede School Centrum: Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de Brede School Centrum. Deze reserve is gevormd door overheveling van € 602.000,- van de reserve Realisatie BMV's.
- Reserve parkeerplaats Schinvelderstraat: Doel van deze Reserve is de financiering van de parkeerplaats aan de Schinvelderstraat. Het saldo van deze bestemmingsreserve wordt aangewend ter dekking van de kapitaallasten van deze investering conform BBV.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2013 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Soort voorziening	Saldo 31-12-2012	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2013
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's *) en **) zie opmerking onder staat	4.760.795	632.855	-	352.043	5.041.608
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.100.123	708.256	-	584.643	1.223.736
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	-	-	-	-	-
Totaal	5.860.918	1.341.112	-	936.686	6.265.344

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen.

Alle toepassingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Het verloop in 2013 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven:

Voorzieningen	Soort Voorziening	Saldo 31-12-2012	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2013
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	Onderhoudsegal.	719.891	650.556		543.841	826.607
Voorziening groot onderhoud BMV-Oost	Onderhoudsegal.	356.782	40.000		40.802	355.979
Voorziening groot onderhoud BMV-Zuid	Onderhoudsegal.	23.450	17.700			41.150
Voorziening DVO ISD-BOL	Verplichting/risico	150.100	37.525			187.625
Voorziening oninbare kredieten KBL	Verplichting/risico	156.959	-		33.292	123.667
Voorziening AFvalcompartiment	Verplichting/risico	832.464			296.892	535.572
Voorziening MIP-riolerings investeringen	67% Verplichting/risico	2.530.139			21.859	2.508.281
Voorziening Riolerings egalisatie tarieven/onderhoud	33% Verplichting/risico	1.091.133	370.330			1.461.463
Voorziening huisvesting GGD ZL	Verplichting/risico	-	225.000			225.000
Algeheel totaal		5.860.918	1.341.112	-	936.686	6.265.344

Voorziening tekort toekomstige grondexploitatie *)	Verplichting/risico	508.292	1.009.054		1.077.602	439.745
--	---------------------	---------	-----------	--	-----------	---------

*) Deze voorziening is bij de voorraad gronden in mindering gebracht op de balanswaarde van de gronden per 31-12-2013.

Voorziening op vordering verkoop Vennoetschap BV	Verplichting/risico	1.068.411			-	1.068.411
Algeheel totaal voorzieningen		7.437.621	2.350.166	-	2.014.288	7.773.500

Voorzieningen:

-Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen: Doel van deze voorziening is een egalisatie in de jaarlijkse onderhoudskosten van gebouwen. Onttrokken aan deze voorziening zijn de kosten voor groot

onderhoud en toegevoegd de jaarlijkse storting en het saldo van de kostenplaatsen gebouwen. Onttrokken zijn de diverse groot onderhoud werkzaamheden van 2013.

-Voorziening groot onderhoud BMV-Oost: Doel van deze voorziening is een egalisatie in de jaarlijkse onderhoudskosten van BMV-Oost. Toegevoegd is het saldo van de exploitatie van de BMV Bronsheim en onttrokken groot onderhoud 2013.

-Voorziening groot onderhoud BMV-Zuid: Doel van deze voorziening is een egalisatie in de jaarlijkse onderhoudskosten van BMV-Zuid. Toegevoegd is het saldo van de exploitatie van de BMV Zuid.

- Voorziening DVO ISD-BOL: Deze voorziening wordt gevormd voor de vervanging van zaken m.b.t. de DVO. Gestort is de jaarlijkse afschrijving.

- Voorziening oninbare kredieten KBL: In 2013 is een bedrag van € 33.300 betaald ter afboeking van kredieten van oude jaren.

- Voorziening Afval compartiment: Doel van deze voorziening is egalisering van de kosten van de afvalverwerking. Het tekort van 2013 is onttrokken.

- Voorziening MIP Rioleringsinvesteringen: Doel van deze voorziening is egalisering van de investeringen conform het MRP. Onttrokken zijn de investeringen 2013.

- Voorziening Riolerings egalisatie tarieven/onderhoud: Doel van deze voorziening is egalisering van de tarieven van het rioolrecht en egalisering van de onderhoudskosten.

In 2011 zijn de voorzieningen aangepast conform de vastgestelde MIP-riolerings. Het bedrag van de storting is het batig saldo van het compartiment(tarieven).

- Voorziening huisvesting GGD ZL: Doel van deze voorziening is het Brunssumse aandeel in de afwaardering van de af te stoten GGD gebouwen.

- Voorziening tekort toekomstige grondexploitatie: Deze voorziening heeft tot doel het kunnen voorzien in de tekorten van de geprognosticeerde verliesgevendende complexen.

Het bedrag van deze voorziening wordt conform de voorschriften in mindering gebracht op de boekwaarde van de gronden.

- Voorziening op vordering verkoop Vennootschap BV: deze voorziening is gevormd bij de verkoop van de Essentaandelen in september 2009. Deze staat een vordering tegenover en is opgenomen conform de aanwijzingen van de Provincie.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer van één jaar of langer

De ondervindeling van in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Onderhandse leningen:

- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Door derden belegde gelden:

Spaargelden gemeentepersoneel
Fonds Sociale Voorzieningen personeel
Lief en Leedpotje O.R./afsplitsing rente FSV
Belegde pensioenpremie wethouders

Waarborgsommen huren gemeentewoningen

Algeheel totaal vaste schulden

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
	181.512	2.239.231
	10.548.317	11.563.585
	10.729.829	13.802.816
	4.022.688	3.727.741
	31.964	31.614
	600	600
	121.738	101.368
Sub-totaal derden	4.176.989	3.861.323
	14.151	14.151
	14.920.969	17.678.290

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over 2013:

	Saldo 31-12-2012	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Saldo 31-12-2013
Onderhandse leningen	13.802.816	-	3.072.987	10.729.829
Fonds Sociale Voorzieningen	31.614	2.320	1.970	31.964
Lief en Leedpotje O.R./afsplitsing FSV	600			600
Belegde pensioenpremie wethouders	101.369	20.369	-	121.738
Spaargelden personeel/college/raad	3.727.741	1.009.546	714.599	4.022.688
Waarborgsommen gemeentewoningen	14.151	-	-	14.151
Totaal	17.678.290	1.032.235	3.789.556	14.920.969

*Van de onderhandse leningen zijn een aantal doorverstrek aan woningcorporaties
Zie hiertoe ook onder de Financiële vaste activa, leningen aan woningcorporaties. De laatste lening is geheel afgelost.*

1.966.963	-	1.966.963	-
-----------	---	-----------	---

De totale netto-rentelast voor het jaar 2013 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 480.350.

-Belegde pensioenpremie wethouders; in principe zou volgens de BBV hiervoor een Voorziening moeten worden gevormd. In Brunssum worden geen voorzieningen gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.(BBV art 44 lid 3), zoals reeds bij de algemene waarderingsgrondslagen is vermeld. Dergelijke verplichtingen worden in Brunssum in de begroting en meerjarenraming opgenomen.

In het verleden is gebleken, dat er geen extreme schommelingen plaatsvinden in het afdekken van mogelijke pensioenbreuken. Om voornoemde reden is ervoor gekozen om geen voorziening te vormen voor pensioenverplichtingen van voormalige wethouders. Voor eventuele claims wordt de reserve Pensioenpremie wethouders aangewend.

Mocht deze reserve niet toereikend blijken, dan kan dit binnen de algemene reserve worden opgevangen.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
Bank- en giroaldi/kasgeldleningen	3.000.000	7.200.000
Overige schulden	2.928.979	2.588.076
Totaal kortlopende schulden	5.928.979	9.788.076
Tot de overige schulden horen de volgende posten:	31-12-2013	31-12-2012
- crediteuren extern	2.274.005	2.581.804
- betalingen onderweg Kas-Bank-Giro	623.470	-
- afdrachten BTW-bedrijfsmatige activiteiten	18.183-	43.451-
- ontvangen waarborgsommen (trottoir, gereedmelding Bouwvergunning etc.)	64.225	64.910
- diverse ontvangsten	70	168-
- netto-salarissen/voorschot salarissen	13.833-	14.187-
- rekening-courant Cultureel Fonds	775-	831-
Totaal overige schulden	2.928.979	2.588.077

De belangrijkste crediteuren > € 50.000,- per 31-12-2013 betreffen:

Belastingdienst afdrachten BTW en Loonbelasting dec.2013	788.700
A.B.P. afdrachten premies november/december 2013	166.700
KMG Pipe technologies relining 2013	139.000
Brandweer ZOL BTW 4e kw.2013	102.700
Meandergroep div.facturen WMO	158.600
Cicero Zorggroep div.facturen WMO	117.200
Gem.Heerlen div.facturen	106.400
Gem.Landgraaf div. facturen	109.900
Rd4 div.facturen	76.700
Wierds div.facturen	68.000
De Jong termijn asfalt	71.800
Kredietbank Limburg div.facturen	56.100
Wienerberger overname gasleiding	354.900
Parkstad Limburg terugbetaling BTW GBRD	65.200
WOZL div.creditfacturen per saldo	289.300-
Totaal	2.092.600

Overlopende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2012	Toevoeging	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2013
Afrekeningen met Rijk c.q. Europese subsidies	2.516.428	1.876.839	2.516.428	1.876.839
Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd	1.077.789	1.230.635	1.077.790	1.230.635
	3.594.217	3.107.474	3.594.217	3.107.474

In overlopende passiva opgenomen afrekeningen met het Rijk/Europese subsidies:

	Bedrag 1-1-2013	Toevoeging	Vrijval/aanwending	Bedrag 31-12-2013
W.I.N.(nieuwkomers)	59.329		59.329	-
ISV gelden	967.244	967.244	967.244	967.244
WWB-werkdeel gelden afwikkeling en meeneemregeling	1.004.269	507.531	1.004.269	507.531
Afrekening Algemene Uitkering 2013	178.000		178.000	-
Ministerie SZW BBZ debiteuren afwikkeling 75% t.b.v. rijk	205.697	-	205.697	-
Ministerie SZW afrekening decl.deel BBZ	67.602-	201.095	67.602-	201.095
Ministerie SZW afrekening arbeidsjaren WOZL	169.491	200.969	169.491	200.969
Totaal subsidies	2.516.428	1.876.839	2.516.428	1.876.839
Verplichtingen in begrotingsjaar opgebouwd	Bedrag 1-1-2013	Toevoeging	Vrijval	Bedrag 31-12-2013
Nog te betalen rente onderhandse geldleningen per 31-12	297.191	268.670	297.191	268.669
Balanspost nieuw dierenasiel	28.756		28.756	-
Transitorische posten WMO/Zorg	291.150	196.500	291.150	196.500
Balanspost kwijtschelding diftar 2013	70.000	70.000	70.000	70.000
Brandweer afrekening FLO 2012/2013	199.592	200.000	199.592	200.000
WOZL factuur BBB/arbeitsjaren	-	8.000		8.000
WOZL restitutie ID-Banen 2013	90.979		90.979	-
Subsidie Rimo 2013	11.551		11.551	0
Nog te betalen BWS gelden 1993	72.780		72.780	-
Balanspost Belastingdienst 2013		370.200		370.200
Jaarlijkse bijdrage W.A.P. 2013	-	37.640		37.640
Factuur Rooden sportvelden 2013	-	7.933		7.933
Afrekening Ricoh en ARP 2013	-	36.700		36.700
Overboeking facturen 2013 naar 2014	-	19.783		19.783
Onverevende posten	15.790	15.210	15.790	15.210
Totaal verplichtingen	1.077.789	1.230.635	1.077.790	1.230.635
Algeheel totaal vlottende passiva	3.594.217	3.107.474	3.594.217	3.107.474

Niet in de Balans opgenomen verplichtingen(borg- en garantstellingen)

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

	Aard/ Omschrij- ving	Oorspron- kelijk bedrag	Perce- tage borg- stelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Gewaarborgde geldleningen t.b.v. stichtingen en verenigingen	Woningbouw, etc	121.522.925	geh/ged.	101.467.869	99.808.337
Gewaarborgde geldleningen t.b.v. particuliere woningbouw	Woningbouw	21.105.476	geheel	11.460.733	10.835.271
	Totaal	142.628.401		112.928.602	110.643.607

In 2013 hebben geen betalingen plaatsgevonden inzake borgstellingen.

Ten behoeve van de woningcorporaties worden leningen gewaarborgd, die vervolgens via achtervang door het W.S.W. worden overgenomen.

In 2013 is voor een bedrag van € 10 miljoen een nieuwe borgstelling voor Wonen Zuid verstrekt, voor de herfinanciering van af te lossen leningen.

Niet in de Balans opgenomen langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

	Exclusief BTW	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012
Operational lease-contracten nog verschuldigde termijnen		89.002	296.861

De contracten betreffen leasing van de telefooninstallatie, automatiseringsapparatuur en dienstvoertuigen.

3. Gebeurtenissen na balansdatum

De volgende gebeurtenissen na balansdatum die relevant is voor de jaarrekening 2013 van de gemeente heeft Plaatsgevonden.

Huisvestingsproblematiek GGD

De GGD heeft het vastgoed in hun jaarrekening 2013 moeten afwaarderen. Omdat de GGD nagenoeg geen eigen vermogen heeft om dit op te vangen, moeten alle deelnemende gemeenten hun aandeel in dit bedrag bijstorten. Bestuurlijk is dit proces nog niet afgerond, maar desondanks moet deze verplichting in de gemeentelijke jaarrekening worden verwerkt. Dit is gebeurd door vorming van een "Voorziening huisvesting GGD ZL" voor een bedrag ad € 225.000.

4. Bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage)

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
			I N D I C A T O R E N				
OCW	D9	Onderwijsachterstanden eleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04</i>	
			€ 186.000	€ 17.338	€ 0	€ 0	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05</i>
			1 DOC200900140769	€ 0	€ 0		
			2 DOC200900039669	€ 0	€ 0		
			3 2008/26680	€ 0	€ 0		
			4				
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10</i>
			1 DOC200900140769	€ 0	€ 0	In 2010 verantwoord door Parkstad Limburg	Ja
			2 DOC200900039669	€ 0	€ 0	Totaal verantwoord in Sisa 2009	Ja

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N										
				3	2008/26680	€ 0	€ 0		Totaal verantwoord in Sisa 2008	Ja
				4						
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze					
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1 / 02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G1 / 03</i>					
			1,00	0,00	Nee					
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G1A / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1A / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1A / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1A / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1A / 05</i>			
			1	0899 (Brunssum)	628,75	50,45	494,73	29,25		
			2							

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa						
			I N D I C A T O R E N						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.			
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)				
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10</i>			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_totaal 2012 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1) □	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)		
				inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	
				I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 05</i>		

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N										
					1 0899 (Brunssum)	€ 12.676.776	€ 175.798	€ 456.134	€ 13.600	
				100						
					Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06</i>	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07</i>	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 08</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 09</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 10</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 11</i>
					1 0899 (Brunssum)	€ 0	€ 0	€ 26.661	€ 0	€ 0
				2						
				3						
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.			Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</i>
					€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
					Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09</i>			
					€ 0	€ 0	Nee			

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa													
I N D I C A T O R E N																		
SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2012 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordten hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)										
										inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam				
										<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 06</i>			
										1 0899 (Brunssum)	€ 13.667	€ 84.000	€ 11.685	€ 30.710	€ 33.245			
										2								
										100								
										Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004					
															inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	
															<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 10</i>
															1 0899 (Brunssum)	€ 0	€ 0	€ 0
2																		

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N										
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.			Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
					Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering					
					Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02					
					<i>Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01</i>					
228										
Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee					Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regelluw	
De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07									Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk	
Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze										
<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02</i>					<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07</i>	
Nee					€ 406.763	€ 148.411	€ 129.568	€ 0	€ 0	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
					I N D I C A T O R E N				
	G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2012	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T-1) Regelluw	
		Wet participatiebudget (WPB)	ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk.	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)						inclusief deel openbaar lichaam	
				Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06
			1	0899 (Brunssum)	€ 2.546.691	€ 254.247	€ 7.560	€ 0	
			2						
			100						

Jaarrekening 2013

Gemeente Brunssum

Bijlagen

- 1. EMU-saldo**
- 2. Overzicht programma's en producten**
- 3. Lijst verbonden partijen**
- 4. Overzicht grondexploitaties**
- 5. Afkortingen**

1. EMU-saldo

Dit is berekening van het EMU-saldo van de Gemeente Brunssum voor het jaar 2013. Het totaal van alle gemeenten samen is een belangrijk onderdeel van het EMU-saldo van Nederland. Het rijk heeft dan ook met de gemeenten afgesproken wat het maximale tekort van de gemeenten mag zijn. Brunssum blijft voor 2013 hier ruimschoots binnen (heeft zelfs een EMU-overschot) en voldoet dus daarmee ruimschoots aan de afspraak.

bedragen * eur 1.000		2012	2013	2013
		realisatie	begroting	realisatie
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-300	584	0
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.687	2.527	2.665
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.936	929	934
-4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	2.209	0	4.428
+5	De in mindering op de onder vraag 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de Provincies, de Europese Unie en overigen	102	0	2.228
+6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0
-6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0
-7	Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	5.358	266	2.355
+8a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	5.057	0	5.779
-8b	Boekwinst op grondverkoop	19	0	0
-9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	778	0	319
-10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaand posten	0	4.163	0
-11	Boekwinst bij verkoop deelnemingen en aandelen	0	0	0
<i>Berekend EMU-saldo</i>		<i>1.118</i>	<i>-389</i>	<i>4.504</i>
<i>Referentiewaarde voor de gemeente Brunssum</i>		<i>-3.920</i>	<i>-3.994</i>	<i>-3.994</i>

Referentiewaarde 2013 is conform de septembercirculaire 2012.

De gemeente Brunssum heeft over 2013 een positief EMU-saldo. Dit terwijl de referentiewaarde negatief is. Conclusie: Brunssum mag een tekort hebben, maar heeft zelfs een overschot.

2. Overzicht programma's en producten

Groep	Product	Begroot	Saldi		Uitgesplitst naar baten en lasten			
			Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
3PRO1	Bestuurlijke Pijler							
001001	Burgemeester & Wethouders	781.568,00	775.143,22	6.424,78	-2.798,00	784.366,00	-1.505,00	776.648,22
001002	Raad	302.614,00	296.978,93	5.635,07	0,00	302.614,00	-15,00	296.993,93
002002	Bestuursondersteuning algemeen	2.465.074,00	2.614.982,04	-149.908,04	0,00	2.465.074,00	-710,03	2.615.692,07
002003	Bestuursond. Beleidsplan/Begroting	149.728,00	153.109,96	-3.381,96	0,00	149.728,00	0,00	153.109,96
002004	Bestuursond. Marap/Burapportage	159.286,00	159.286,00	0,00	0,00	159.286,00	0,00	159.286,00
002005	Bestuursond. Jaarrekening	189.942,00	189.942,00	0,00	0,00	189.942,00	0,00	189.942,00
002006	Bestuursondersteuning Man.Team	81.022,00	81.022,00	0,00	0,00	81.022,00	0,00	81.022,00
002008	Klachtenregeling Burgers	19.017,00	11.467,00	7.550,00	0,00	19.017,00	0,00	11.467,00
002013	Project Nieuwe Dienstverlening	44.268,00	37.567,00	6.701,00	0,00	44.268,00	0,00	37.567,00
002016	Bestuursond.Secretariele ond.College	280.636,00	280.636,00	0,00	0,00	280.636,00	0,00	280.636,00
002019	Projecten	138.731,00	138.731,00	0,00	-248.989,00	387.720,00	-248.989,00	387.720,00
002020	Wijkmanagement	247.753,00	247.753,00	0,00	0,00	247.753,00	0,00	247.753,00
002021	Strategie Beleid	363.360,00	363.385,00	-25,00	0,00	363.360,00	0,00	363.385,00
002026	BHV	12.500,00	9.281,71	3.218,29	0,00	12.500,00	0,00	9.281,71
002400	Externe Voorlichting	105.700,00	110.981,93	-5.281,93	0,00	105.700,00	0,00	110.981,93
002410	Interne Communicatie	65.250,00	65.140,70	109,30	0,00	65.250,00	0,00	65.140,70
002420	Stadskrant	73.816,00	80.287,28	-6.471,28	0,00	73.816,00	-2.479,34	82.766,62
002430	Communicatie-Adviezen	8.191,00	8.191,00	0,00	0,00	8.191,00	0,00	8.191,00

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
003110	Gemeentelijke Basis Administratie	340.022,00	335.073,59	4.948,41	0,00	340.022,00	0,00	335.073,59
003120	Baliewerkzaamheden	419.585,00	418.787,30	797,70	0,00	419.585,00	0,00	418.787,30
003130	Burgerlijke Stand	210.830,00	205.026,47	5.803,53	0,00	210.830,00	0,00	205.026,47
003140	Naturalisaties	7.773,00	5.183,24	2.589,76	-7.919,00	15.692,00	-17.389,00	22.572,24
003150	Verkiezingen	17.378,00	11.214,02	6.163,98	0,00	17.378,00	0,00	11.214,02
004000	Secretarieleges BBS	-287.770,00	-260.405,64	-27.364,36	-438.728,00	150.958,00	-400.142,90	139.737,26
005001	Reg.Intergemeentelijke Samenwerking	896.149,00	878.116,35	18.032,65	0,00	896.149,00	0,00	878.116,35
006001	Raadsvergaderingen	167.425,00	166.550,29	874,71	0,00	167.425,00	0,00	166.550,29
006002	Presidium	9.231,00	9.231,00	0,00	0,00	9.231,00	0,00	9.231,00
006003	Commissies	53.255,00	53.255,00	0,00	0,00	53.255,00	0,00	53.255,00
006004	Afstemming Griffie - Burg./Secr./Org	11.361,00	11.361,00	0,00	0,00	11.361,00	0,00	11.361,00
006005	Beleidsadvisering Raad	56.805,00	56.805,00	0,00	0,00	56.805,00	0,00	56.805,00
006006	Ondersteuning Raadsleden	51.182,00	46.715,17	4.466,83	0,00	51.182,00	0,00	46.715,17
006007	Secretariaatswerkzaamheden	3.550,00	3.550,00	0,00	0,00	3.550,00	0,00	3.550,00
006010	Rekenkamer en externe accountant	60.710,00	34.847,41	25.862,59	0,00	60.710,00	0,00	34.847,41
120000	Brandweerbeleid / Account Brandweer	1.549.952,00	1.680.382,38	-130.430,38	0,00	1.549.952,00	0,00	1.680.382,38
120100	Rampenbestrijding	109.091,00	92.540,23	16.550,77	0,00	109.091,00	-82,50	92.622,73
140000	APV(vergunningen e.d.)	52.407,00	52.813,30	-406,30	-7.919,00	60.326,00	-8.094,20	60.907,50
140120	Criminaliteitspreventie	296.483,00	272.743,98	23.739,02	0,00	296.483,00	-177,77	272.921,75
140150	Toezicht & Handhaving openb.ruimte	15.954,00	28.529,00	-12.575,00	-30.000,00	45.954,00	-17.590,00	46.119,00
140200	Integrale Veiligheid	258.835,00	256.405,06	2.429,94	0,00	258.835,00	0,00	256.405,06
140300	Openb. Orde & Veiligheidsbel.	91.234,00	90.845,00	389,00	0,00	91.234,00	0,00	90.845,00
611030	Projecten Sociale Vernieuwing	11.624,00	17.364,68	-5.740,68	0,00	11.624,00	0,00	17.364,68

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
611031	Wijkteam Centrum	8.410,00	8.602,92	-192,92	0,00	8.410,00	0,00	8.602,92
611032	Wijkteam Noord	8.410,00	8.410,00	0,00	0,00	8.410,00	0,00	8.410,00
611033	Wijkteam West	8.410,00	8.666,46	-256,46	0,00	8.410,00	0,00	8.666,46
611034	Wijkteam Zuid	8.410,00	8.410,00	0,00	0,00	8.410,00	0,00	8.410,00
611035	Wijkteam Oost	8.410,00	7.787,53	622,47	0,00	8.410,00	0,00	7.787,53
611036	Wijkteams Algemeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
611037	Wijksteunpunt Brunssum Noord	12.000,00	12.000,00	0,00	0,00	12.000,00	0,00	12.000,00
611039	Opstartkosten Buurtbeheer zie 611020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
630110	Buurtverenigingen	2.723,00	1.400,00	1.323,00	0,00	2.723,00	0,00	1.400,00
980100	Mut. Reserves Progr 1 Hfdct 0	28.381,00	34.693,00	-6.312,00	0,00	28.381,00	0,00	34.693,00
980101	Mut. Reserves Progr 1 Hfdct 1	-33.755,00	-33.755,00	0,00	-33.755,00	0,00	-33.755,00	0,00
Totalen per groep		9.942.921,00	10.147.034,51	-204.113,51	-770.108,00	10.713.029,00	-730.929,74	10.877.964,25

3PRO2 Sociale Pijler

610010	WWB-inkomensdeel	4.290.163,00	2.638.806,47	1.651.356,53	-13.149.115,00	17.439.278,00	-14.683.903,46	17.322.709,93
610070	Schuldhelpverlening	185.672,00	200.201,95	-14.529,95	0,00	185.672,00	-0,01	200.201,96
611001	WWB werkdeel(vh. WIW)	179.242,00	47.589,00	131.653,00	0,00	179.242,00	0,00	47.589,00
611010	Sociale Werkvoorziening	1.210.171,00	1.374.935,95	-164.764,95	-12.640.711,00	13.850.882,00	-12.837.047,00	14.211.982,95
611020	Betere Buren Brunssum BV	228.850,00	89.462,69	139.387,31	0,00	228.850,00	-145.653,11	235.115,80
614000	Kwijtschelding Belastingen	0,00	0,00	0,00	-265.500,00	265.500,00	-259.332,21	259.332,21
614100	Armoedebeleid	31.618,00	24.748,56	6.869,44	0,00	31.618,00	0,00	24.748,56
622000	Wmo Voorzieningen Hulp bij het huish	5.656.945,00	5.035.312,13	621.632,87	-680.000,00	6.336.945,00	-812.252,14	5.847.564,27
622010	WMO-Beleid	257.443,00	185.021,04	72.421,96	0,00	257.443,00	0,00	185.021,04

Groep	Product	Begroot	Saldi		Uitgesplitst naar baten en lasten			
			Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
622030	Info, advies en cliëntondersteuning	21.876,00	9.376,00	12.500,00	0,00	21.876,00	0,00	9.376,00
622040	Voorz. mensen met een beperking	72.254,00	66.040,00	6.214,00	0,00	72.254,00	0,00	66.040,00
623000	Educatie en reïntegratie	-845.317,00	-849.930,14	4.613,14	-3.000.460,00	2.155.143,00	-2.590.863,89	1.740.933,75
652000	Wmo Voorzieningen Wonen en Vervoer	1.993.913,00	1.789.319,17	204.593,83	0,00	1.993.913,00	-250.038,13	2.039.357,30
652520	Gehandicapten Parkeerkaart	54.613,00	57.504,77	-2.891,77	-12.500,00	67.113,00	-11.020,95	68.525,72
980206	Mut. Reserves Progr 2 Hfdct 6	-176.559,00	1.045.764,10	-1.222.323,10	-1.813.153,00	1.636.594,00	-1.424.214,34	2.469.978,44
Totalen per groep		13.160.884,00	11.714.151,69	1.446.732,31	-31.561.439,00	44.722.323,00	-33.014.325,24	44.728.476,93

3PRO3	Ruimtelijke Pijler	Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
210000	MIP-wegen	1.685.876,00	2.025.210,14	-339.334,14	-54.373,00	1.740.249,00	-22.462,00	2.047.672,14
210030	Onderhoud Wegen	651.610,00	481.548,56	170.061,44	-127,00	651.737,00	-53.237,56	534.786,12
210032	Overige Kosten wegen	-40.804,00	-51.084,89	10.280,89	-78.416,00	37.612,00	-81.575,80	30.490,91
210033	Opritten	7.205,00	12.841,19	-5.636,19	-9.316,00	16.521,00	-1.840,81	14.682,00
210040	Onkruidbestrijding verhardingen	34.477,00	12.837,63	21.639,37	-34.477,00	68.954,00	-12.837,63	25.675,26
210050	Straatreiniging	-76.736,00	-164.569,63	87.833,63	-525.981,00	449.245,00	-503.900,66	339.331,03
210051	Bladreiniging	76.736,00	164.569,63	-87.833,63	0,00	76.736,00	0,00	164.569,63
210052	Hondenpoepbestrijding	65.687,00	63.854,00	1.833,00	0,00	65.687,00	0,00	63.854,00
210060	Gladheidsbestrijding	224.952,00	199.010,20	25.941,80	0,00	224.952,00	0,00	199.010,20
210070	Onderhoud Straatmeubilair	102.347,00	105.379,34	-3.032,34	0,00	102.347,00	-812,22	106.191,56
210100	Bouw- en woonrijp maken	-37.272,00	1.608,44	-38.880,44	-88.667,00	51.395,00	-50.000,00	51.608,44
211000	Verkeersborden/Wegmarkeringen	119.149,00	116.996,31	2.152,69	0,00	119.149,00	-4.010,23	121.006,54
211002	Verkeerszuilen/Verkeerslichten	43.643,00	40.087,65	3.555,35	0,00	43.643,00	0,00	40.087,65
211004	Kapitaallasten Straatverlichting	166.559,00	166.559,17	-0,17	0,00	166.559,00	0,00	166.559,17

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
211005	Openbare Straatverl. MIP-RO	520.109,00	521.678,55	-1.569,55	0,00	520.109,00	-491,00	522.169,55
211007	Kosten Herstel Schade Verkeer	-1.219,00	726,44	-1.945,44	-5.109,00	3.890,00	0,00	726,44
211010	Verkeerscoördinatie	309.960,00	315.917,26	-5.957,26	-8.811,00	318.771,00	-13.716,25	329.633,51
211030	Verkeers- en vervoersbeleid	28.786,00	28.786,00	0,00	0,00	28.786,00	0,00	28.786,00
214000	Kapitaallasten over.kosten Parkeren	43.441,00	43.441,18	-0,18	0,00	43.441,00	0,00	43.441,18
330040	Coördinatie Telecommunicatie	-2.814,00	-8.889,79	6.075,79	-8.687,00	5.873,00	-14.762,79	5.873,00
560200	Groencoördinatie	148.917,00	157.486,34	-8.569,34	-1.332,00	150.249,00	-12.500,00	169.986,34
560201	Bosbeheer	0,00	37.512,30	-37.512,30	0,00	0,00	27.638,54	9.873,76
560210	Groen- en natuurbeleid	-3.655,00	10.953,40	-14.608,40	-11.880,00	8.225,00	-2.400,00	13.353,40
560230	Omgevingsvergunningen: Kappen	33.911,00	33.911,00	0,00	0,00	33.911,00	0,00	33.911,00
560245	Onderhoud Gereedschap Machines	110.871,00	123.055,36	-12.184,36	0,00	110.871,00	-431,13	123.486,49
560252	Plantsoenen	1.368.337,00	1.361.231,57	7.105,43	0,00	1.368.337,00	-17.000,00	1.378.231,57
560253	Vijverpark/Edenpark/Emmapark	52.925,00	48.183,62	4.741,38	0,00	52.925,00	0,00	48.183,62
560255	Kerstbomen	874,00	690,00	184,00	0,00	874,00	0,00	690,00
560257	Sanering-/Reconstructie Bomenbestand	178.889,00	270.691,69	-91.802,69	0,00	178.889,00	16.942,00	253.749,69
560261	Onderhoud etc. Wegbermen	53.931,00	21.069,58	32.861,42	0,00	53.931,00	0,00	21.069,58
560264	Directe Kap.Lasten etc.Plantsoenen	34.698,00	33.223,64	1.474,36	0,00	34.698,00	0,00	33.223,64
560300	Verkoop groenstroken	4.508,00	4.508,00	0,00	0,00	4.508,00	0,00	4.508,00
721010	Overige Kosten Huisvuil	3.189.855,00	2.870.801,44	319.053,56	-125.000,00	3.314.855,00	-427.865,97	3.298.667,41
722000	MIP-Riolering	2.823.296,00	2.537.138,27	286.157,73	0,00	2.823.296,00	-14.709,65	2.551.847,92
722021	Onderhoud Riolering	313.667,00	268.596,59	45.070,41	0,00	313.667,00	-3.378,86	271.975,45
722022	Rioolinspecties	25.000,00	6.244,85	18.755,15	0,00	25.000,00	0,00	6.244,85
722023	Kapitaallasten/Overige Kosten Riool	-2.039,00	650.607,96	-652.646,96	-332.973,00	330.934,00	-21.858,65	672.466,61

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
722025	Aandeel reiniging kosten riolering	292.467,00	264.080,87	28.386,13	0,00	292.467,00	0,00	264.080,87
722026	Bijdrage aan Heerlen Caumerbeek	2.795,00	0,00	2.795,00	0,00	2.795,00	0,00	0,00
722027	Rioolaansluitingen	3.559,00	34.656,33	-31.097,33	-22.689,00	26.248,00	-3.673,28	38.329,61
722030	Rioolreiniging	82.704,00	81.645,26	1.058,74	0,00	82.704,00	-624,84	82.270,10
722450	Algemene werken Civiel Techniek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5.337,69	5.337,69
723000	Handhaving Milieubeheer	340.576,00	307.573,25	33.002,75	0,00	340.576,00	-1.444,38	309.017,63
723010	Milieubeleid	149.848,00	109.168,12	40.679,88	0,00	149.848,00	-12.000,00	121.168,12
723030	Bodem, Geluid & Lucht	56.091,00	65.910,79	-9.819,79	0,00	56.091,00	-19.857,52	85.768,31
723050	Omgev.verg.: Milieu & Milieumelding	126.436,00	121.486,00	4.950,00	0,00	126.436,00	0,00	121.486,00
723060	Ongediertebestrijding	19.681,00	15.552,64	4.128,36	0,00	19.681,00	0,00	15.552,64
723070	Kadaverdepot	2.550,00	1.046,03	1.503,97	0,00	2.550,00	0,00	1.046,03
724000	Wet op de Lijkbezorging	11.783,00	17.478,01	-5.695,01	0,00	11.783,00	0,00	17.478,01
724040	Openbare Begraafplaats	164.267,00	138.234,42	26.032,58	0,00	164.267,00	0,00	138.234,42
725000	Baten reinigingsrechten-afvalstoffen	-3.660.855,00	-3.360.594,74	-300.260,26	-3.660.855,00	0,00	-3.360.594,74	0,00
726000	Baten rioolheffing	-3.660.119,00	-3.969.536,60	309.417,60	-3.660.119,00	0,00	-3.969.536,60	0,00
732000	Baten Begraafplaatsrechten	-93.226,00	-85.413,00	-7.813,00	-93.226,00	0,00	-85.413,00	0,00
810000	Structuur-Regioplaning	27.964,00	27.964,00	0,00	0,00	27.964,00	0,00	27.964,00
810010	Stedebouwkundige Advisering	147.083,00	143.165,00	3.918,00	-7.665,00	154.748,00	0,00	143.165,00
810020	Omgevingsvergunning: RO (Plan-/vrij)	73.176,00	73.176,00	0,00	0,00	73.176,00	0,00	73.176,00
810040	Bestemmingsplannen	230.436,00	188.608,73	41.827,27	0,00	230.436,00	-13.587,60	202.196,33
810050	Planschade- en kostenverhaal	9.125,00	11.967,00	-2.842,00	0,00	9.125,00	900,00	11.067,00
810060	Ruimtelijke kwaliteitszorg	29.387,00	26.153,00	3.234,00	0,00	29.387,00	0,00	26.153,00
820040	Volkshuisvesting Algemeen/Woningen	315.350,00	312.449,33	2.900,67	-178.020,00	493.370,00	-107.459,35	419.908,68

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
820050	Infoverstr. huur- / zorgtoeslag	12.493,00	12.493,00	0,00	0,00	12.493,00	0,00	12.493,00
820100	Info.man./appl.beheer Vastgoed Back.	238.608,00	264.995,20	-26.387,20	0,00	238.608,00	-652,85	265.648,05
821110	Stedelijke Vernieuwing ISV	59.628,00	78.443,00	-18.815,00	0,00	59.628,00	1.250,00	77.193,00
821170	Uitgaven t.l.v. Herstructureringsres	0,00	27.310,39	-27.310,39	0,00	0,00	-1.698,00	29.008,39
822000	Ruimtelijke Kwaliteitszorg	63.798,00	65.874,15	-2.076,15	-726,00	64.524,00	0,00	65.874,15
822031	Omgev.verg: bouw/sloop & Brandveilig	572.338,00	557.014,53	15.323,47	-8.630,00	580.968,00	-6.184,69	563.199,22
822035	Bouwtekeningen	12.493,00	12.099,35	393,65	0,00	12.493,00	-393,65	12.493,00
822050	Toezicht en Handhaving	367.918,00	341.386,81	26.531,19	-6.277,00	374.195,00	-54.129,00	395.515,81
823000	Leges omgevingsvergunning	-481.196,00	-410.147,48	-71.048,52	-481.196,00	0,00	-442.411,17	32.263,69
830002	Administratieksn Grondexploitatie	157.135,00	0,40	157.134,60	0,00	157.135,00	0,00	0,40
830003	Algemene Posten o.a.Saldo	56.416,00	606.180,70	-549.764,70	0,00	56.416,00	-109.595,68	715.776,38
830004	Algemene Kosten Grondexploitatie	-213.551,00	35.850,99	-249.401,99	-1.115.158,00	901.607,00	-415.027,71	450.878,70
830009	Exploitatie Erfpachtsgroden	0,00	0,00	0,00	-5.000,00	5.000,00	-5.213,64	5.213,64
830010	Dorpstraat 3 Van Loo	0,00	17.892,48	-17.892,48	0,00	0,00	-1.118,52	19.011,00
830024	Eindstraat 27 v.d.Brand voorm.	0,00	3.601,00	-3.601,00	0,00	0,00	0,00	3.601,00
830025	Eindstraat 6 J. Maat	0,00	-977,76	977,76	0,00	0,00	-977,76	0,00
830026	Eindstraat 8 J.Maat	0,00	-2.235,00	2.235,00	0,00	0,00	-2.235,00	0,00
830027	Eindstraat 2 L.D.P.Maat	0,00	-1.052,32	1.052,32	0,00	0,00	-1.477,32	425,00
830028	Eindstraat 10 P. Maat	0,00	-933,84	933,84	0,00	0,00	-933,84	0,00
830029	Dorpstraat 29	0,00	4.003,54	-4.003,54	0,00	0,00	0,00	4.003,54
830030	Dorpstraat 27	0,00	1.276,59	-1.276,59	0,00	0,00	0,00	1.276,59
830040	Masterplan Centrum Alg.Kosten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-19.534,30	19.534,30
830041	Entree Dorpstraat MP Centr	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-73.979,54	73.979,54

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
830051	Het Ei Locatie De Doorsteek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2.088.239,00	2.088.239,00
830054	Het Ei Locatie Past.Savelbergstraat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830060	Kerkeveld MP Centrum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-423.833,00	423.833,00
830062	Kerkeveld Brede School Infra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-927.984,12	927.984,12
830070	Zorgplein MP Centrum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1.422.102,60	1.422.102,60
830080	Lindeplein MP Centrum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-405.293,00	405.293,00
830110	Complex 11 Bexdelle	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830170	Complex 17 Peerdendries	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-284.925,00	284.925,00
830410	Complex 41 Haefland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830420	Complex 42 Rode Beek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-30.476,03	30.476,03
830421	Complex 42 Rode Beek fase 3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830430	Complex 43 Bouwberg	0,00	-2.759,47	2.759,47	0,00	0,00	-2.759,47	0,00
830460	Complex 46 Voormalig BSV terrein	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-32.028,99	32.028,99
830510	Complex 51 Heide	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-469.037,75	469.037,75
830610	Complex 61 Kling	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830640	Complex 64 Oeloven	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-31.257,83	31.257,83
830650	Complex 65 Haansberg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-60.045,46	60.045,46
830670	Exploitatie Complex 67 Koutenveld	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830690	Complex 69 Op De Haen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-33.272,00	33.272,00
830699	Algemene Kosten Grondcomplexen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
830730	Masterplan Treebeek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-157.840,08	157.840,08
830731	Masterplan Treebeek Infra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-246.732,37	246.732,37
830740	Complex 74 Oostflankontwikkeling	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-167.493,84	167.493,84

Groep	Product	Begroot	Saldi		Uitgesplitst naar baten en lasten			
			Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
980302	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 2	-159.083,00	-331.142,67	172.059,67	-159.083,00	0,00	-505.848,81	174.706,14
980305	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 5	0,00	-57.620,46	57.620,46	0,00	0,00	-57.620,46	0,00
980308	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 8	-47.000,00	-543.418,44	496.418,44	-120.000,00	73.000,00	-586.955,39	43.536,95
Totalen per groep		7.566.752,00	7.715.318,12	-148.566,12	-10.803.793,00	18.370.545,00	-17.861.897,54	25.577.215,66

3PRO4 Economische Pijler								
310000	Economische Activiteiten	36.295,00	34.660,00	1.635,00	0,00	36.295,00	0,00	34.660,00
310010	Economisch beleid	111.190,00	186.021,49	-74.831,49	-1.674,00	112.864,00	-29.916,00	215.937,49
310020	Arbeidsmarkt management	4.112,00	4.118,98	-6,98	0,00	4.112,00	-2.019,10	6.138,08
310030	Bijzondere Wetten (Drank-/Horecawet)	43.463,00	29.616,10	13.846,90	-6.095,00	49.558,00	-19.390,40	49.006,50
310101	Kosten Marktreiniging	40.868,00	67.532,10	-26.664,10	0,00	40.868,00	0,00	67.532,10
311000	Baten Marktgeld	-26.744,00	-21.442,39	-5.301,61	-26.744,00	0,00	-23.591,20	2.148,81
330030	Deelneming in Nutsbedrijven	-377.728,00	-425.065,09	47.337,09	-446.660,00	68.932,00	-496.908,68	71.843,59
530040	Golfbaan	184.832,00	110.250,38	74.581,62	-151.157,00	335.989,00	-149.748,84	259.999,22
560011	Kampeercentrum	0,00	-439.942,67	439.942,67	0,00	0,00	-436.717,17	-3.225,50
560020	Groen, Toerisme en Recr.beleid	32.835,00	32.834,79	0,21	0,00	32.835,00	0,00	32.834,79
560050	Schutterspark Algemeen	94.973,00	93.787,24	1.185,76	-13.950,00	108.923,00	-14.257,50	108.044,74
560051	Schutterspark Speeltuin	0,00	892,04	-892,04	0,00	0,00	0,00	892,04
560052	Schutterspark Kinderboerderij	6.697,00	5.213,20	1.483,80	-3.000,00	9.697,00	-3.000,00	8.213,20
560053	Schutterspark Roeivijver	-1.335,00	-551,39	-783,61	-1.585,00	250,00	-1.666,08	1.114,69
560056	Schuttershüske	3.025,00	2.659,55	365,45	0,00	3.025,00	0,00	2.659,55
560057	Exploitatie pompgebouwen	47.125,00	51.222,58	-4.097,58	0,00	47.125,00	3.138,41	48.084,17
980403	Mut. Reserves Progr 4 Hfdct 3	9.454,00	-57.172,42	66.626,42	-5.000,00	14.454,00	-71.626,42	14.454,00

Groep	Product	Begroot	Saldi		Uitgesplitst naar baten en lasten			
			Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
980405	Mut. Reserves Progr 4 Hfdct 5	-43.324,00	-188.789,43	145.465,43	-43.324,00	0,00	-188.789,43	0,00
Totalen per groep		165.738,00	-514.154,94	679.892,94	-699.189,00	864.927,00	-1.434.492,41	920.337,47
3PRO5	Maatschappelijke Pijler							
140100	Dierenwelzijn	20.165,00	21.095,58	-930,58	0,00	20.165,00	0,00	21.095,58
420000	Exploitatie O.B.S. Treebeek	4.404,00	4.404,00	0,00	0,00	4.404,00	-217,23	4.621,23
420010	Exploitatie O.B.S. De Trampoline	4.404,00	4.522,03	-118,03	-16.500,00	20.904,00	-33.499,21	38.021,24
421001	Bekostiging Huisvestings Voorziening	153.664,00	51.051,79	102.612,21	0,00	153.664,00	0,00	51.051,79
421002	Tijdelijke huisvesting St.Franciscus	0,00	326.555,39	-326.555,39	0,00	0,00	-47.229,30	373.784,69
423000	Financiering Bijzond. Basisonderwijs	924.901,00	1.189.308,67	-264.407,67	0,00	924.901,00	-34.493,22	1.223.801,89
443000	Financiering Voortgezet Onderwijs	73.063,00	44.919,31	28.143,69	0,00	73.063,00	0,00	44.919,31
480000	Leerlingenvervoer	490.133,00	518.352,94	-28.219,94	-1.382,00	491.515,00	0,00	518.352,94
480010	Zwemonderwijs Scholen	51.934,00	41.388,82	10.545,18	0,00	51.934,00	0,00	41.388,82
480020	Onderwijs Algemeen	369.862,00	297.186,49	72.675,51	0,00	369.862,00	0,00	297.186,49
480050	Onderwijs Achterstanden Beleid	12.337,00	8.860,24	3.476,76	-206.814,00	219.151,00	-206.814,36	215.674,60
510000	Openbare Bibliotheek	543.100,00	548.929,00	-5.829,00	0,00	543.100,00	0,00	548.929,00
511000	Muziek Onderwijs (Incl. Subsidies)	325.850,00	351.940,83	-26.090,83	0,00	325.850,00	0,00	351.940,83
530011	Tennispark L.T.C.B.	58.779,00	54.438,84	4.340,16	-28.798,00	87.577,00	-37.110,33	91.549,17
530101	Sporthal Brunnahal	48.381,00	36.019,55	12.361,45	-26.127,00	74.508,00	-30.874,71	66.894,26
530102	Sporthal Rumpen	170.803,00	189.126,73	-18.323,73	-112.594,00	283.397,00	-108.407,82	297.534,55
530104	Onderhoud Sporthallen Algemeen	30.263,00	30.263,00	0,00	0,00	30.263,00	0,00	30.263,00
530111	Gymzaal Brunssum-Noord	38.139,00	27.225,22	10.913,78	-26.199,00	64.338,00	-28.985,81	56.211,03
530112	Gymzaal Terborchstraat	4.796,00	-451,58	5.247,58	-21.748,00	26.544,00	0,00	-451,58

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
530113	Gymzaal Ir. De Katstraat	33.712,00	23.440,76	10.271,24	-12.554,00	46.266,00	-16.542,52	39.983,28
530114	Gymzaal Schildstraat	9.314,00	4.965,66	4.348,34	-15.302,00	24.616,00	-16.956,09	21.921,75
530200	Sportsubsidies(incl. Kapitaallasten)	113.140,00	163.869,53	-50.729,53	0,00	113.140,00	0,00	163.869,53
530201	Sportgala	16.396,00	17.228,28	-832,28	0,00	16.396,00	0,00	17.228,28
530205	N.A.S.B. (Nat.ActieIn Sport Beweg)	120.515,00	130.230,44	-9.715,44	0,00	120.515,00	-29.289,21	159.519,65
530300	Sportbeleid	8.225,00	8.225,00	0,00	0,00	8.225,00	0,00	8.225,00
530410	Kostenplaats Bronspot Gebouw	589.546,00	622.840,90	-33.294,90	-294.619,00	884.165,00	-259.734,84	882.575,74
531001	Accommodatie Houserveld	187.615,00	191.057,10	-3.442,10	-27.420,00	215.035,00	-26.406,72	217.463,82
531002	Accommodatie In De Struiken	229.931,00	226.558,89	3.372,11	-21.164,00	251.095,00	-27.616,31	254.175,20
531003	Accommodatie Peerdendries	35.683,00	41.956,82	-6.273,82	-3.474,00	39.157,00	-2.328,00	44.284,82
531005	Accommodatie Klingelsberg	102.144,00	103.965,17	-1.821,17	-26.300,00	128.444,00	-24.795,07	128.760,24
531006	Accommodatie Carisborg	12.941,00	15.474,71	-2.533,71	-2.863,00	15.804,00	0,00	15.474,71
531007	Sportparken Algemeen	306.135,00	311.628,73	-5.493,73	0,00	306.135,00	0,00	311.628,73
531008	Accommodatie Robin Hood (vervallen)	0,00	-214,61	214,61	0,00	0,00	-1.194,37	979,76
540000	Amateuristische Kunstbeoefening	96.784,00	90.750,10	6.033,90	-2.732,00	99.516,00	-2.732,22	93.482,32
540100	Culturele Evenementen (Incl.Parade)	157.852,00	160.586,63	-2.734,63	0,00	157.852,00	-1.465,50	162.052,13
540200	Kunst,Cult.en Monum.beleid	17.970,00	17.888,50	81,50	0,00	17.970,00	0,00	17.888,50
541000	Monumentenzorg	1.815,00	1.815,00	0,00	0,00	1.815,00	0,00	1.815,00
541010	Omgev.verg: Monumenten/Archeologie	19.531,00	14.278,00	5.253,00	0,00	19.531,00	0,00	14.278,00
560100	Kermissen	10.740,00	20.794,02	-10.054,02	-46.887,00	57.627,00	-44.039,86	64.833,88
560110	Volksfeesten	60.569,00	65.100,52	-4.531,52	0,00	60.569,00	-810,00	65.910,52
560122	Diverse Evenementen Algemeen	8.088,00	15.943,05	-7.855,05	0,00	8.088,00	-1.387,97	17.331,02
560124	Openluchttheater	97,00	48,48	48,52	0,00	97,00	0,00	48,48

Groep	Product	Saldi			Uitgesplitst naar baten en lasten			
		Begroot	Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
560130	Evenementenbeleid	8.225,00	8.225,00	0,00	0,00	8.225,00	0,00	8.225,00
580000	Subsidiering Kerkgenootsch./Basbo	-811,00	0,00	-811,00	-4.292,00	3.481,00	0,00	0,00
580010	Speeltuinen	64.951,00	71.039,18	-6.088,18	0,00	64.951,00	0,00	71.039,18
580013	Openbare Speelplekken	57.917,00	41.036,49	16.880,51	0,00	57.917,00	-17.680,75	58.717,24
620000	Subsidies Seniorenverenigingen	34.935,00	24.024,93	10.910,07	0,00	34.935,00	0,00	24.024,93
620020	Ouderenbeleid / Account SOB	405.726,00	396.080,00	9.646,00	0,00	405.726,00	0,00	396.080,00
620100	Algemeen Maatschappelijk Werk	569.085,00	569.085,00	0,00	0,00	569.085,00	0,00	569.085,00
620110	Reg Maatschappelijke Voorzieningen	100.513,00	100.670,00	-157,00	0,00	100.513,00	0,00	100.670,00
620130	Vervoer & Toegankelijkheid	32.949,00	19.832,40	13.116,60	0,00	32.949,00	0,00	19.832,40
620140	Verslavingsbeleid	2.056,00	2.056,00	0,00	0,00	2.056,00	0,00	2.056,00
620150	Ondersteuning mantelzorg	61.724,00	58.959,30	2.764,70	0,00	61.724,00	0,00	58.959,30
620160	Onderst. vrijwilligerswerk	65.900,00	53.636,94	12.263,06	0,00	65.900,00	0,00	53.636,94
621000	Taakstelling Huisv. statushouders	49.551,00	49.551,00	0,00	0,00	49.551,00	0,00	49.551,00
621002	Vreemdelingenbeleid	8.225,00	8.225,00	0,00	0,00	8.225,00	0,00	8.225,00
623010	Inburgering	85.291,00	29.004,09	56.286,91	-134.195,00	219.486,00	-115.352,05	144.356,14
630000	Subsidies Jeugdwerk	88.125,00	92.044,64	-3.919,64	0,00	88.125,00	0,00	92.044,64
630010	Welzijnsbeleid / Account CMWW	376.207,00	368.294,00	7.913,00	0,00	376.207,00	0,00	368.294,00
630020	Jeugdbeleid	53.825,00	34.516,16	19.308,84	0,00	53.825,00	0,00	34.516,16
630100	D'r Brikke Oave Alg Kost Deel BTW	112.258,00	95.384,67	16.873,33	-164.166,00	276.424,00	-207.072,06	302.456,73
630120	Gemeenschapshuizen	39.809,00	38.590,43	1.218,57	-444,00	40.253,00	0,00	38.590,43
630122	B.M.V. Bronsheim	59.973,00	115.274,58	-55.301,58	-371.373,00	431.346,00	-367.929,15	483.203,73
630123	Brede School Langeberg	174.460,00	141.586,93	32.873,07	-136.164,00	310.624,00	-146.821,88	288.408,81
630124	B.M.V. West	386.865,00	0,00	386.865,00	0,00	386.865,00	0,00	0,00

Groep	Product	Begroot	Saldi		Uitgesplitst naar baten en lasten			
			Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
630125	Gemeenschapshuis Klaver 4	29.245,00	27.355,69	1.889,31	0,00	29.245,00	0,00	27.355,69
630126	B.M.V. Centrum	724.640,00	0,00	724.640,00	0,00	724.640,00	0,00	0,00
630127	Casino Brunssum	40.000,00	57.962,73	-17.962,73	-55.000,00	95.000,00	-76.302,34	134.265,07
630200	Voorzieningenbeleid	17.683,00	17.683,00	0,00	0,00	17.683,00	0,00	17.683,00
650000	Bel. Kinderopvang / PSZ / CMWW	50.818,00	45.775,00	5.043,00	0,00	50.818,00	-1.012,00	46.787,00
650010	Peuterspeelzalen	416.571,00	416.571,00	0,00	0,00	416.571,00	0,00	416.571,00
714000	Preventieve en Curatieve Gez.Zorg	429.504,00	660.419,00	-230.915,00	0,00	429.504,00	0,00	660.419,00
714001	Burgernoodhulp / AED	67.851,00	47.993,37	19.857,63	0,00	67.851,00	0,00	47.993,37
714010	Openbare Geestelijke Gezh.Zorg	1.480,00	1.480,00	0,00	0,00	1.480,00	0,00	1.480,00
715000	Gezondheidsbeleid / Account Meander	391.062,00	391.062,30	-0,30	0,00	391.062,00	0,00	391.062,30
716000	Centra Jeugd & Gezin	191.048,00	116.031,79	75.016,21	0,00	191.048,00	-11.767,11	127.798,90
716001	Decentralisatie Jeugdzorg	105.621,00	24.510,26	81.110,74	-53.888,00	159.509,00	-53.887,80	78.398,06
980500	Mut. Reserves Progr 5 Hfdct 0	11.345,00	11.345,00	0,00	0,00	11.345,00	0,00	11.345,00
980504	Mut. Reserves Progr 5 Hfdct 4	675.070,00	217.150,88	457.919,12	0,00	675.070,00	0,00	217.150,88
980505	Mut. Reserves Progr 5 Hfdct 5	-174.874,00	-225.265,40	50.391,40	-260.347,00	85.473,00	-287.400,00	62.134,60
980506	Mut. Reserves Progr 5 Hfdct 6	-1.167.793,00	-591.903,11	-575.889,89	-1.830.135,00	662.342,00	-1.244.608,63	652.705,52
Totalen per groep		10.110.751,00	9.528.856,78	581.894,22	-3.903.481,00	14.014.232,00	-3.512.764,44	13.041.621,22
3PRO6	Algemene Middelen							
3300030	Overige Financiële Middelen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
611051	ID-Banen in dienst gemeente	565.887,00	566.484,18	-597,18	-11.469,00	577.356,00	-15.911,40	582.395,58
911000	Geldleningen-uitzettingen korter 1jr	274.620,00	132.790,90	141.829,10	-10.000,00	284.620,00	-19.662,05	152.452,95
913000	Overige Financiële Middelen	-115.523,00	-119.746,47	4.223,47	-129.120,00	13.597,00	-133.343,42	13.596,95

<i>Groep</i>	<i>Product</i>	<i>Saldi</i>			<i>Uitgesplitst naar baten en lasten</i>			
		<i>Begroot</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting Baten</i>	<i>Begroting Lasten</i>	<i>Realisatie Baten</i>	<i>Realisatie Lasten</i>
914000	Geldleningen-uitzettingen langer 1jr	-2.667.200,00	-2.551.317,01	-115.882,99	-2.680.200,00	13.000,00	-2.564.436,96	13.119,95
921000	Algemene Uitkering Gemeentefonds	-31.066.487,00	-31.537.278,23	470.791,23	-31.066.487,00	0,00	-31.537.278,23	0,00
922000	Algemene Baten en Lasten	-815.849,00	-308.868,31	-506.980,69	-388.079,00	-427.770,00	-891.220,31	582.352,00
922100	FPU/Detachering Ambtenaren	1.486.662,00	1.401.752,09	84.909,91	0,00	1.486.662,00	-82.124,89	1.483.876,98
930000	Coördinatie Wet WOZ	206.650,00	165.982,38	40.667,62	-477.600,00	684.250,00	-477.600,00	643.582,38
931000	Baten OZB gebruikers	-520.172,00	-509.133,25	-11.038,75	-520.172,00	0,00	-509.133,25	0,00
932000	Baten OZB eigenaren	-3.833.057,00	-3.885.841,20	52.784,20	-3.833.057,00	0,00	-3.885.841,20	0,00
936000	Baten Toeristenbelasting	-21.911,00	-21.711,70	-199,30	-21.911,00	0,00	-21.711,70	0,00
937000	Baten Hondenbelasting	-262.859,00	-288.431,64	25.572,64	-262.859,00	0,00	-288.431,64	0,00
938000	Baten Reclamebelasting	-35.788,00	-40.908,58	5.120,58	-35.788,00	0,00	-40.908,58	0,00
939000	Baten Precariobelasting	-20.156,00	-27.638,08	7.482,08	-20.156,00	0,00	-27.638,08	0,00
940010	Heffing en invordering Belastingen	-28.401,00	23.016,70	-51.417,70	-43.401,00	15.000,00	-65.091,18	88.107,88
960000	Saldo van Kostenplaatsen	-1.845.201,00	-1.834.897,45	-10.303,55	-2.219.063,00	373.862,00	-2.176.015,81	341.118,36
980609	Mut. Reserves Progr 6 Hfdct 9	-2.248.261,00	-1.708.346,52	-539.914,48	-5.043.680,00	2.795.419,00	-5.137.060,00	3.428.713,48
Totalen per groep		-40.947.046,00	-40.544.092,19	-402.953,81	-46.763.042,00	5.815.996,00	-47.873.408,70	7.329.316,51
Totaal generaal		0,00	-1.952.886,03	1.952.886,03	-94.501.052,00	94.501.052,00	-104.427.818,07	102.474.932,04

3. Lijst verbonden partijen

Verbonden Partijen

Jaarrekening 2013

Naam verbonden partij	vestigings- plaats	Oprichtingsdatum c.q. datum besluit	Doelstelling/bestuurlijk belang	Aantal leden/ vertegenwoor- digers	Eigen vermogen	Eigen vermogen	Vreemd	Vreemd	Financiële	Financiële bijdrage/ opbrengst	Progr. nr.	product
					01-01-12	31-12-12	vermogen	vermogen	resultaat	2012		
Parkstad Limburg	Heerlen	Raadsbesluit 23 februari 1999, WGR- plus m.i.v. 2006	Het op basis van de regionale agenda een bijdrage leveren aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkingsgebied	AB 4	€ 19.233.000	€ 14.461.000	€ 30.831.000	€ 26.573.000	€ 781.000	Bijdrage 2013 € 804.000,-	1	005001
GBRD Gemeenschappelijke Belasting en Registratie Dienst (onderdeel van Parkstad Limburg)	Landgraaf	Ingangsdatum 1-1-2007, Raadsbesluit 2006/153, Raadsvergadering 12 december 2006	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen	2	0	onderdeel van Parkstad	€ 0,00	onderdeel van Parkstad		Bijdrage 2013 € 684.233,-	6	930000
Veiligheidsregio Zuid- Limburg: Brandweer Zuid-Limburg, GHOR, programmabureau en Oranje kolom	Maastricht	Ingangsdatum 1-1-2012. AB besluit 9 december 2011. Raadsbesluit 6 december 2011/82 . GR Brandweer- Ghor	Efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie	AB 1	€ 3.705.809	€ 6.929.786	€ 47.319.293	€ 48.706.625	€ 1.454.250	Bijdrage 2013 € 1.468.439,-	5	120000
GGD Zuid - Limburg	Geleen	Per 1 januari 2006 zijn de GGD 'en en de GHOR in Zuid-Limburg samengegaan in de GGD Zuid Limburg. De GHOR wordt aangestuurd door de veiligheidsregio.	Het uitvoeren van preventieve gezondheidszorg t.b.v. 18 gemeenten in Zuid Limburg.	1 AB	€ 7.997.254	€ 8.245.630	€ 19.699.081	€ 20.113.014	€ 577.025,-	Bijdrage 2013 € 436.572,-	5	714000
Kredietbank Limburg (Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhelpverlening Limburg)	Heerlen	Raadsbesluit 3 februari 2004 Gemeenteblad 2004 nr. 12, Jaarlijk wordt er een dienstverleningsovereenkomst afgesloten	Het op een verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan krediet, voor zover passend binnen de kaders van Sociale Kredietverlening en integrale hulp te verlenen aan burgers die door hun schuldenlast in problemen zijn geraakt of dreigen te geraken.	1 DB, 1 AB	€ 269.151,-	€ 384.222	€ 13.393.350	€ 9.710.223	€ 306.857,-	Bijdrage 2013 € 159.534,-	2	610070
Licom NV	Heerlen	Faillissement per 19-10-2012 WOZL	Zie De zorg voor het bieden van passend werk aan de door het werkvoorzieningschap OZL(schap) aangewezen personen.	1							6	611010
Werkvoorziening-schap Oostelijk Zuid Limburg	Heerlen	wijziging gemeenschappelijke regeling nr. 02/04533,	Het uitvoeren van taken m.b.t de Wet Sociale Werkvoorziening voor de 11 deelnemende gemeenten	1 AB	€ 8.000,-	€ 2.595.000,-	€ 5.729.000	€ 20.906.000	€ 2.901.000,-	Bijdrage tekort € 1.582.000,-	2	611010
Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten (RD4)	Heerlen	gemeenteblad 1997 nr. 193, 07-10-1997 samenwerkingsovereenkomst/wijziging statuten 26-04-2000	Het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, beheer en exploitatie van milieuparken, beheer en exploitatie van straatvoorzieningen ten behoeve van de samenwerkende gemeenten	1 AB	€ 2.238.068	€ 2.239.539	€ 31.380.092	€ 28.689.841	€ 397.897	Bijdrage 2013 € 2.232.489,41	3	721010
ISD BOL Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf	Brunssum	Ingangsdatum 1-1-2007 Gemeenschappelijke regeling, Raadsbesluit 2006/139 Raadsvergadering 12 december 2006	De dienst heeft als doel het binnen de geformuleerde missie en visie, op bedrijfsmatige wijze (doen) uitvoeren van taken van de deelnemende gemeenten op de terreinen van de WWB ca.	3 AB	€ 0,00	€ 0,00	€ 6.463.964	€ 9.330.651	-	Bijdrage uitvoeringskosten 2013 € 2.707.396,-	2	610010

Verbonden Partijen

Jaarrekening 2013

Naam verbonden partij	vestigings- plaats	Oprichtingsdatum c.q. datum besluit	Doelstelling/bestuurlijk belang	Aantal leden/ vertegenwoor- digers	Eigen vermogen	Eigen vermogen	Vreemd	Vreemd	Financiële resultaat	Financiële bijdrage/ opbrengst	Progr. nr.	product
					01-01-12	31-12-12	vermogen	vermogen				
GR Rud Zuid Limburg	Maastricht	Raadsbesluit: 11-12-2012 nr 77	Het openbaar lichaam is ingesteld ter behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht.	1 AB						De kosten zijn nihil indien de medewerker, die de taak nu uitvoert, deze gaat uitvoeren in dienst van de RUD. Gebeurt dit niet dan bedragen de kosten rond €50.000,-.		
Stichting Meander Groep Zuid-Limburg	Heerlen	Subsidierelatie m.b.t. jeugdgezondheidszorg	Meander JGZ verzorgt de jeugdgezondheidszorg van 0-4 jarigen in de regio Parkstad Limburg.	geen					cijfers in jaarverslag van St. Meander hebben betrekking alle activiteiten van de stichting niet enkel jeugdzorg	Subsidie 2013 € 374.613,30,-		715000
St. Dierenbescherming Limburg	Sittard-Geleen	7-3-2012, Gemeentebld nr. 2011/73, nummer B&W 2011/3158, raadsbesluit 2011/14030	De Dierenbescherming heeft als taak om namens de aangesloten gemeenten de zwerfdieren op te vangen.	geen						Bijdrage 2013 € 21.095,-		140100
Bureau Voortijdig School Verlaten Parkstad Limburg	Heerlen	BBV 130588, september 2003	Ervoor zorgen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen en het aantal voortijdig schoolverlaters wordt terug gedrongen.	geen					€ 12.225,-	Bijdrage 2013: € 93.451,-		480020
St.CMWW	Brunssum	Subsidierelatie	CMWW voert voor de Gemeente Brunssum het maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, sociaal cultureel werk, ouderenwerk en peuterspeelzaalwerk uit.	geen	€ 363.275	€ 505.477	€ 981.840	€ 1.143.549	€ 47.900	Subsidie 2013 € 1.882.733,- (structureel en incidenteel)		620100, 610070, 620020, 622040, 630010, 650010, 480050
St. Openbare Bibliotheek Brunssum	Brunssum	Subsidierelatie	Terugdringen laaggeletterdheid	geen	jaarrek. 2012 nog niet voorhanden					Subsidie 2013 € 460.763,-		510000
St. SMK	Kerkrade	Besluit Gemeenteraad d.d. 18 december 1996	De Stichting stelt zich ten doel een zo'n breed mogelijk aanbod in de kunsteducatie te bieden en te stimuleren, zowel in de vorm van onderwijs als door middel van ondersteunende activiteiten.	geen	€ 762.300	€ 742.300	€ 713.700	€ 697.700	€ 20.000,-	Subsidie 2013 € 309.741,-		511000
Stichting regiobranding	Maastricht	Oprichtingsdatum 1 september 2008	De regio Zuid-Limburg promoten .		€ 1.087.993	€ 592.952	-	-	€ 0,00	Bijdrage aan st. Regiobranding loopt via LED.		
Bank Nederlandse Gemeenten NV	Den Haag	Raadsbesluit , 23-5-1989	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	1	€ 1.897 mln	€ 2.752 mln	€ 134.563 mln	€ 139.476 mln	€ 332	Ontvangen dividend over 2012 € 129.120,42	6	913000

Verbonden Partijen

Jaarrekening 2013

Naam verbonden partij	vestigings- plaats	Oprichtingsdatum c.q. datum besluit	Doelstelling/bestuurlijk belang	Aantal leden/ vertegenwoor- digers	Eigen vermogen	Eigen vermogen	Vreemd	Vreemd	Financiële resultaat	Financiële bijdrage/ opbrengst	Progr. nr.	product
					01-01-12	31-12-12	vermogen	vermogen				
							01-01-12	31-12-12	2012			
Enexis BV	Zwolle	Ergienetwerkbedrijf (voorheen onderdeel van Essent BV)	Beheer energienetwerk.		3130,9 mln	3244,1 mln	3227,8 mln	3682,6 mln	229,1 mln	Ontvangen dividend over 2012 € 276.760,37	6	330030
Attero Holding NV	Arnhem	Opgericht 17 maart 2009 (voorheen Essent milieu)	Zorgdragen voor een efficiënte en milieutechnisch verantwoorde verwerking en verwijdering van afvalstromen op provinciaal nivo.		€ 261.228.000	€ 257.166.000	€ 557.864.000,00	€ 517.160.000,00	€ 4.092.000	Ontvangen dividend over 2012 € 15.407,10	6	330030
Diverse vennootschappen i.v.m. afwikkeling verkoop Essent		september 2009	Afwikkeling verkoop Essent BV								6	330030
Industriebank Limburg BV (LIOF)	Maastricht	datum oprichting 12-04-1935, wijziging statuten 31-12-1990	De vennootschap heeft ten doel een bijdrage te leveren aan de sociaal economische structuur en de werkgelegenheid in de provincie Limburg	1	€ 100.829.005	€ 96.536.862	€ 65.379.233	€ 56.549.112	€ 4.292.143,-	Geen bijdrage.	4	310000
NV Reinigingsdiensten Rd4	Heerlen	nv is opgericht op 14 januari 1998.	Het op doelmatige, milieu- hygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling en verwerking van voornamelijk bedrijfsafvalstoffen en het adviseren op het gebied van milieubeleid	1	€ 507.464	€ 500.244	€ 1.073.282	€ 2.025.358	€ 31.824	Ontvangen netto dividend over het jaar 2012 ad € 3.672,-	6	913000
Nazorg Limburg BV	Maastricht Airport (Beek)	Opgericht in december 1997	Nazorg van 7 voormalige stortlocaties in Limburg	1	€ 11.805,-	€ 953.106	€ 18.502.627	€ 19.072.885	€ 964.911	€ 0,25 per inwoner per jaar; Bijdrage 2013 € 7.343,75	3	721010

4. Overzicht grondexploitaties

	Werkelijk 2013			mutaties 2014-2018	CW per 1-1-2014
	t/m 2012	mutaties 2013	t/m 2013		
Masterplan Treebeek	1.145.752	404.572	1.550.324	-1.999.536	-436.901
Masterplan Brunssum Centrum	6.983.007	-3.193.108	3.789.899	-3.263.691	439.745
Totaal Masterplannen	8.128.759	-2.788.536	5.340.223	-5.263.227	2.844
Overige complexen in exploitatie					
Complex Rode Beek	124.226	30.306	154.531	-197.283	-43.458
Complex Voormalig BSV Terrein	81.861	32.029	113.890	-411.294	-280.936
Complex Oeloven	520.964	30.902	551.866	-698.088	-133.483
Complex Vondelstraat/GTD	1.000.758	58.680	1.059.438	-1.068.580	-29.905
Complex Emmaplan	874.628	0	874.628	-877.719	-3.091
Totaal Grondbedrijf	2.602.436	151.917	2.754.353	-3.252.963	-490.874
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	10.731.195	-2.636.619	8.094.576	-8.516.190	-488.030
TOTAAL C-STAAT 830 (excl. NIEGG)	14.172.592		8.094.576		

5. Overzicht gebruikte afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator
AJZ	Algemeen Juridische Zaken
APG	Algemene Pensioen Groep
AWACS	Airborne Warning and Control System
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basis Administratie Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	Beleidsgestuurde Contract Financiering of Btw Compensatie Fonds
B&W	Burgemeester en Wethouders
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIE	Bouwgrond In Exploitatie
BLG	Bouwfonds Limburgse Gemeenten
BMV	Brede Maatschappelijke Voorziening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRWZL	Brandweer Zuid-Limburg
BsGW	Belasting samenwerking Gemeente en Waterschappen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BVO	Bruto Vloer Oppervlakte
CAI	Centrale Antenne Installatie
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CMWW	Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijn
CROW	Centrum Regelinggeving en Onderzoek Wegenbouw
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
Diftar	Gedifferentieerd tarief
EMU	Europese Monetaire Unie
Etil	Economisch Technologisch Instituut Limburg
Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijds Ontslag
GBA	Gemeentelijke BasisAdministratie persoonsgegevens
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting en Registratie Dienst
GEO	Geografische informatie
GFT	Groente Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GOZL	Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid Limburg
GREX	Grondexploitatie
GR-gem	Gemeenschappelijke Regeling-gemeenten
Hbh	Hulp bij het huishouden
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
ICT-BOL	ICT samenwerking Brunssum-Onderbanken-Landgraaf
ID-banen	In- en Doorstroombanen
ISDBOL	Intergemeentelijke sociale dienst Brunssum Onderbanken en Landgraaf
JFC HQ	Joint Force Command Headquarters van de NAVO
KBL	Krediet Bank Limburg
KCC	Klant Contact Centrum
KIDB	Kontaktgroep Industrie en Dienstverlening Bedrijven
KING	Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten
LEA	Locaal Educatieve Agenda
LHB	Limburgse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijven
MIP	Meerjarige Investerings Plannen
MEE	Organisatie: ondersteunt mensen met een beperking
NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
NUP	Nationaal uitvoeringsprogramma
OCB	Ondernemers Centrum Brunssum
Oranje Kolom	Benaming voor de gemeentelijke taken etc. in het kader van de rampenbestrijding
OZB	Onroerende Zaak Belasting

P&C	Planning en Control
PIT	Parkstad IT-samenwerking
PPS	Publiek Private Samenwerking
PSL	Parkstad Limburg
RCC	Ruimte Creatie College
RIE	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
RVOB	Rijks Vastgoed en Ontwikkelings Bedrijf
Sisa	Single sign Single audit
SOB	Stichting Ouderenwelzijn Brunssum
SOZA	Sociale Zaken
SoZaWe	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
SOX	Oranje lampen straatverlichting
SW	Sociaal Werk
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VRI	Verkeers Regel Installatie
VROM	Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
Wabo	Wet algemene bepaling omgevingsrecht
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WI	Wet Inburgering
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WOZL	Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WsW	Wet sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg